

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών (4. Aṅguttara Nikāya)

10. Το βιβλίο των δέκα (10. Dasakanipāṭapāḷi)

2. Η δεύτερη πεντηκοντάδα (2. Dutiyapaṇṇāsakaṃ)

[AN 10.51-100, PTS 5.93-5.210]

PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

10. Το βιβλίο των δέκα

2. Η δεύτερη πεντηκοντάδα

1. Το κεφάλαιο περί του ιδίου νου

1. Η ομιλία περί του ιδίου νου

51. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, τότε 'θα γίνω επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής μου συνείδησης' - έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί.

«Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής του συνείδησης; Όπως, μοναχοί, μια γυναίκα ή ένας άνδρας, νέος, νεαρός, που του αρέσει να στολίζεται, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του σε έναν αγνό, λαμπερό καθρέφτη ή σε ένα διαυγές δοχείο με νερό, αν εκεί βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, προσπαθεί για την εγκατάλειψη εκείνης ακριβώς της σκόνης ή της νοητικής κηλίδας. Αν εκεί δεν βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, γι' αυτό ακριβώς είναι ευχαριστημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό - "τι κέρδος πράγματι για μένα, αγνό είναι πράγματι για μένα". Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, η ανασκόπηση ενός μοναχού είναι πολύ ωφέλιμη στις καλές νοητικές καταστάσεις - 'είμαι άραγε πλεονέκτης συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε κακόβουλο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε νου χωρίς κακία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε κυριευμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε ανήσυχος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς ανησυχία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε οργίλος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς οργή συχνά διαμένοντας, έχω άραγε μολυσμένο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε αμόλυντο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε παραγμένο σώμα συχνά διαμένοντας, έχω άραγε αταραξία σώματος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε οκνηρός συχνά διαμένοντας, καταβάλλω άραγε έντονη ενεργητικότητα συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε μη αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας'.

«Αν, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι πλεονέκτης συχνά διαμένοντας, έχω κακόβουλο νου συχνά διαμένοντας, είμαι κυριευμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι ανήσυχος συχνά διαμένοντας, έχω σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι οργίλος συχνά διαμένοντας, έχω μολυσμένο νου συχνά διαμένοντας, έχω παραγμένο σώμα συχνά διαμένοντας, είμαι οκνηρός συχνά διαμένοντας, είμαι μη αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας',

τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό για την εγκατάλειψη εκείνων ακριβώς των κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Όπως, μοναχοί, κάποιος με φλεγόμενο ρούχο ή φλεγόμενο κεφάλι. Θα έκανε υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλο και ενθουσιασμό και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα για το σβήσιμο αυτού ακριβώς του ρούχου ή του κεφαλιού. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό για την εγκατάλειψη εκείνων ακριβώς των κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα.

«Αν όμως, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι -'είμαι χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας, έχω νου χωρίς κακία συχνά διαμένοντας, είμαι απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι χωρίς ανησυχία συχνά διαμένοντας, έχω διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι χωρίς οργή συχνά διαμένοντας, έχω αμόλυντο νου συχνά διαμένοντας, έχω αταραξία σώματος συχνά διαμένοντας, καταβάλλω έντονη ενεργητικότητα συχνά διαμένοντας, είμαι αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε αυτές ακριβώς τις καλές νοητικές καταστάσεις, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών πέρα από αυτό». Πρώτο.

2. Η ομιλία στον Σαριπούττα

52. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Αν, φίλοι, ένας μοναχός δεν είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, τότε 'θα γίνω επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής μου συνείδησης' - έτσι πρέπει να εξασκείστε, φίλοι.

«Και πώς, φίλοι, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής του συνείδησης; Όπως, φίλοι, μια γυναίκα ή ένας άνδρας, νέος, νεαρός, που του αρέσει να στολίζεται, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του σε έναν αγνό, λαμπερό καθρέφτη ή σε ένα διαυγές δοχείο με νερό, αν εκεί βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, προσπαθεί για την εγκατάλειψη εκείνης ακριβώς της σκόνης ή της νοητικής κηλίδας. Αν εκεί δεν βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, γι' αυτό ακριβώς είναι ευχαριστημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό - "τι κέρδος πράγματι για μένα, αγνό είναι πράγματι για μένα".

Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, φίλοι, η ανασκόπηση ενός μοναχού είναι πολύ ωφέλιμη στις καλές νοητικές καταστάσεις - 'είμαι άραγε πλεονέκτης συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε κακόβουλο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε νου χωρίς κακία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε κυριευμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε ανήσυχος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς ανησυχία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε οργίλος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς οργή συχνά διαμένοντας, έχω άραγε μολυσμένο νου

συχνά διαμένοντας, έχω άραγε αμόλυντο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε παραγμένο σώμα συχνά διαμένοντας, έχω άραγε αταραξία σώματος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε οκνηρός συχνά διαμένοντας, καταβάλλω άραγε έντονη ενεργητικότητα συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε μη αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας'.

«Αν, φίλοι, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι πλεονέκτης συχνά διαμένοντας... κ.λπ... είμαι μη αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας', τότε, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό για την εγκατάλειψη εκείνων ακριβώς των κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Όπως, φίλοι, κάποιος με φλεγόμενο ρούχο ή φλεγόμενο κεφάλι. Θα έκανε υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλο και ενθουσιασμό και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα για το σβήσιμο αυτού ακριβώς του ρούχου ή του κεφαλιού. Ακριβώς έτσι, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό για την εγκατάλειψη εκείνων ακριβώς των κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα.

«Αν όμως, φίλοι, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας... κ.λπ... είμαι αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας', τότε, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε αυτές ακριβώς τις καλές νοητικές καταστάσεις, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών πέρα από αυτό». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τη διάρκεια

53. «Δεν επαινώ, μοναχοί, τη διάρκεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, πόσο μάλλον τη χειροτέρευση. Επαινώ λοιπόν, μοναχοί, την ανάπτυξη στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι τη διάρκεια, όχι τη χειροτέρευση.

«Και πώς, μοναχοί, υπάρχει χειροτέρευση στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι διάρκεια, όχι ανάπτυξη; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός όσος είναι στην πίστη, στην ηθική, στη μάθηση, στη γενναιοδωρία, στη σοφία, στην οξυδέρκεια, αυτές οι ιδιότητές του ούτε διαρκούν ούτε αυξάνονται. Αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι χειροτέρευση στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι διάρκεια, όχι ανάπτυξη. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, υπάρχει χειροτέρευση στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι διάρκεια, όχι ανάπτυξη.

«Και πώς, μοναχοί, υπάρχει διάρκεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι χειροτέρευση, όχι ανάπτυξη; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός όσος είναι στην πίστη, στην ηθική, στη μάθηση, στη γενναιοδωρία, στη σοφία, στην οξυδέρκεια, αυτές οι ιδιότητές του ούτε χειροτερεύουν ούτε αυξάνονται. Αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι διάρκεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι χειροτέρευση, όχι ανάπτυξη. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, υπάρχει διάρκεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη, όχι χειροτέρευση.

«Και πώς, μοναχοί, υπάρχει ανάπτυξη στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι διάρκεια, όχι χειροτέρευση; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός όσος είναι στην πίστη, στην ηθική, στη μάθηση, στη γενναιοδωρία, στη σοφία, στην οξυδέρκεια, αυτές οι ιδιότητές του ούτε διαρκούν ούτε χειροτερεύουν. Αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι

ανάπτυξη στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι διάρκεια, όχι χειροτέρευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, υπάρχει ανάπτυξη στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι διάρκεια, όχι χειροτέρευση.

«Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, τότε 'θα γίνω επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής μου συνείδησης' - έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί.

«Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής του συνείδησης; Όπως, μοναχοί, μια γυναίκα ή ένας άνδρας, νέος, νεαρός, που του αρέσει να στολίζεται, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του σε έναν αγνό, λαμπερό καθρέφτη ή σε ένα διαυγές δοχείο με νερό, αν εκεί βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, προσπαθεί για την εγκατάλειψη εκείνης ακριβώς της σκόνης ή της νοητικής κηλίδας. Αν εκεί δεν βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, γι' αυτό ακριβώς είναι ευχαριστημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό - "τι κέρδος πράγματι για μένα, αγνό είναι πράγματι για μένα". Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, η ανασκόπηση ενός μοναχού είναι πολύ ωφέλιμη στις καλές νοητικές καταστάσεις - 'είμαι άραγε πλεονέκτης συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε κακόβουλο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε νου χωρίς κακία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε κυριευμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε ανήσυχος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς ανησυχία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, έχω άραγε διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε οργίλος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε χωρίς οργή συχνά διαμένοντας, έχω άραγε μολυσμένο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε αμόλυντο νου συχνά διαμένοντας, έχω άραγε ταραγμένο σώμα συχνά διαμένοντας, έχω άραγε αταραξία σώματος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε οκνηρός συχνά διαμένοντας, καταβάλλω άραγε έντονη ενεργητικότητα συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας, είμαι άραγε μη αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας'.

«Αν, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι πλεονέκτης συχνά διαμένοντας, έχω κακόβουλο νου συχνά διαμένοντας, είμαι κυριευμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι ανήσυχος συχνά διαμένοντας, έχω σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι οργίλος συχνά διαμένοντας, έχω μολυσμένο νου συχνά διαμένοντας, έχω ταραγμένο σώμα συχνά διαμένοντας, είμαι οκνηρός συχνά διαμένοντας, είμαι μη αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό για την εγκατάλειψη εκείνων ακριβώς των κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Όπως, μοναχοί, κάποιος με φλεγόμενο ρούχο ή φλεγόμενο κεφάλι. Θα έκανε υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλο και ενθουσιασμό και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα για το σβήσιμο αυτού ακριβώς του ρούχου ή του κεφαλιού· ακριβώς έτσι, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό για την εγκατάλειψη εκείνων ακριβώς των κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα.

«Αν όμως, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας, έχω νου χωρίς κακία συχνά διαμένοντας, είμαι

απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, είμαι χωρίς ανησυχία συχνά διαμένοντας, έχω διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, είμαι χωρίς οργή συχνά διαμένοντας, έχω αμόλυντο νου συχνά διαμένοντας, έχω αταραξία σώματος συχνά διαμένοντας, καταβάλλω έντονη ενεργητικότητα συχνά διαμένοντας, είμαι αυτοσυγκεντρωμένος συχνά διαμένοντας', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε αυτές ακριβώς τις καλές νοητικές καταστάσεις, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών πέρα από αυτό». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τη νοητική ηρεμία

54. «Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, τότε 'θα γίνω επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής μου συνείδησης' - έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί.

«Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής του συνείδησης; Όπως, μοναχοί, μια γυναίκα ή ένας άνδρας, νέος, νεαρός, που του αρέσει να στολίζεται, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του σε έναν αγνό, λαμπερό καθρέφτη ή σε ένα διαυγές δοχείο με νερό, αν εκεί βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, προσπαθεί για την εγκατάλειψη εκείνης ακριβώς της σκόνης ή της νοητικής κηλίδας. Αν εκεί δεν βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, γι' αυτό ακριβώς είναι ευχαριστημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό - "τι κέρδος πράγματι για μένα, αγνό είναι πράγματι για μένα". Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, η ανασκόπηση ενός μοναχού είναι πολύ ωφέλιμη στις καλές νοητικές καταστάσεις - 'είμαι άραγε αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου, ή δεν είμαι άραγε αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου, είμαι άραγε αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία, ή δεν είμαι άραγε αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία;'

«Αν, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου, δεν είμαι αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί στην εσωτερική ηρεμία του νου, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για τη διόραση των φαινομένων με ανώτερη σοφία. Αυτός αργότερα γίνεται αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου και αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία.

«Αν όμως, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία, δεν είμαι αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί στη διόραση των φαινομένων με ανώτερη σοφία, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για την εσωτερική ηρεμία του νου. Αυτός αργότερα γίνεται αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία και αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου.

«Αν όμως, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'δεν είμαι αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου, δεν είμαι αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό για την απόκτηση αυτών ακριβώς των καλών νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Όπως, μοναχοί, κάποιος με φλεγόμενο ρούχο ή φλεγόμενο κεφάλι. Θα έκανε υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλο και

ενθουσιασμό και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα για το σβήσιμο αυτού ακριβώς του ρούχου ή του κεφαλιού. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό για την απόκτηση αυτών ακριβώς των καλών νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Αυτός αργότερα γίνεται αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου και αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία.

«Αν όμως, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπώντας γνωρίζει έτσι - 'είμαι αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου, είμαι αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία', τότε, μοναχοί, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε αυτές ακριβώς τις καλές νοητικές καταστάσεις, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών πέρα από αυτό.

«Τον χιτώνα, μοναχοί, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να χρησιμοποιείται και αυτός που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Την προσφερόμενη τροφή, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να χρησιμοποιείται και αυτός που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Το κατάλυμα, μοναχοί, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να χρησιμοποιείται και αυτός που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Το χωριό και την κωμόπολη, μοναχοί, τα διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να χρησιμοποιείται και αυτός που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Την περιοχή της χώρας, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να χρησιμοποιείται και αυτός που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Το άτομο, μοναχοί, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να χρησιμοποιείται και αυτός που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται.

«Τον χιτώνα, μοναχοί, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποιον χιτώνα γνωρίζει κάποιος - «όταν καλλιεργώ αυτόν τον χιτώνα μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», ένας τέτοιος χιτώνας δεν πρέπει να καλλιεργείται. Εκεί, όποιον χιτώνα γνωρίζει κάποιος - «όταν καλλιεργώ αυτόν τον χιτώνα μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», ένας τέτοιος χιτώνας πρέπει να καλλιεργείται. «Τον χιτώνα, μοναχοί, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Την προσφερόμενη τροφή, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποιον προσφερόμενη τροφή γνωρίζει κάποιος - «όταν καλλιεργώ αυτή την προσφερόμενη τροφή μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια προσφερόμενη τροφή δεν πρέπει να καλλιεργείται. Εκεί, όποιον προσφερόμενη τροφή γνωρίζει κάποιος - «όταν καλλιεργώ αυτή την προσφερόμενη τροφή μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια προσφερόμενη τροφή πρέπει να καλλιεργείται. «Την προσφερόμενη τροφή, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Το κατάλυμα, μοναχοί, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποιο κατάλυμα γνωρίζει κάποιος - «όταν καλλιεργώ αυτό το κατάλυμά μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», ένα τέτοιο κατάλυμα δεν πρέπει να καλλιεργείται. Εκεί, όποιο κατάλυμα γνωρίζει κάποιος - «όταν καλλιεργώ αυτό το κατάλυμά μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», ένα τέτοιο κατάλυμα πρέπει να καλλιεργείται. «Το κατάλυμα, μοναχοί, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Το χωριό και κωμόπολη, μοναχοί, τα διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποιο χωριό και κωμόπολη γνωρίζει κάποιος - «όταν επισκέπτομαι αυτό το χωριό και κωμόπολη, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», τέτοιου είδους χωριό και κωμόπολη δεν πρέπει να επισκέπτεται. Εκεί, όποιο χωριό και κωμόπολη γνωρίζει κάποιος - «όταν επισκέπτομαι αυτό το χωριό και κωμόπολη, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», τέτοιου είδους χωριό και κωμόπολη πρέπει να επισκέπτεται. «Το χωριό και κωμόπολη, μοναχοί, τα διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Την περιοχή της χώρας, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια περιοχή της χώρας γνωρίζει κάποιος - «όταν επισκέπτομαι αυτή την περιοχή της χώρας, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», τέτοιου είδους περιοχή της χώρας δεν πρέπει να επισκέπτεται. Εκεί, όποια περιοχή της χώρας γνωρίζει κάποιος - «όταν επισκέπτομαι αυτή την περιοχή της χώρας, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», τέτοιου είδους περιοχή της χώρας πρέπει να επισκέπτεται. «Την περιοχή της χώρας, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Το άτομο, μοναχοί, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτός που πρέπει να καλλιεργείται και αυτός που δεν πρέπει να καλλιεργείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποιο άτομο γνωρίζει κάποιος - «όταν συναναστρέφομαι αυτό το άτομο, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», τέτοιου είδους άτομο δεν πρέπει να συναναστρέφεται κανείς. Εκεί, όποιο άτομο γνωρίζει κάποιος - «όταν συναναστρέφομαι αυτό το άτομο, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», τέτοιου είδους άτομο πρέπει να συναναστρέφεται κανείς. «Το άτομο,

μοναχοί, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτό που πρέπει να συναναστρέφεται κανείς και αυτό που δεν πρέπει να συναναστρέφεται κανείς», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για την παρακμή

55. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Άτομο υποκείμενο στον ξεπεσμό, άτομο υποκείμενο στον ξεπεσμό', φίλοι, λέγεται. Άτομο μη υποκείμενο στον ξεπεσμό, άτομο μη υποκείμενο στον ξεπεσμό', φίλοι, λέγεται. Σε ποιο βαθμό άραγε, φίλοι, το άτομο υποκείμενο στον ξεπεσμό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, και σε ποιο βαθμό το άτομο μη υποκείμενο στον ξεπεσμό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο;» «Εμείς, φίλε, ερχόμαστε ακόμη και από μακριά κοντά στον σεβάσμιο Σαριπούττα για να κατανοήσουμε το νόημα αυτών που ειπώθηκαν. Καλώς, ας ευδοκήσει ο ίδιος ο σεβάσμιος Σαριπούττα να εξηγήσει το νόημα αυτών που ειπώθηκαν. Αφού ακούσουν από τον σεβάσμιο Σαριπούττα, οι μοναχοί θα το θυμούνται».

«Τότε λοιπόν, φίλοι, ακούστε, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Σε ποιο βαθμό άραγε, φίλοι, το άτομο υποκείμενο στον ξεπεσμό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός δεν ακούει τη Διδασκαλία που δεν έχει ακούσει, και οι διδασκαλίες που έχει ακούσει πηγαίνουν στη λησμοσύνη, και οι διδασκαλίες που δεν είχε βιώσει προηγουμένως με τον νου δεν επανέρχονται σε αυτόν, και δεν συνειδητοποιεί αυτό που δεν είχε συνειδητοποιήσει. Σε αυτό το βαθμό, φίλοι, το άτομο υποκείμενο στον ξεπεσμό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο.

«Και σε ποιο βαθμό, φίλοι, το άτομο μη υποκείμενο στον ξεπεσμό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός ακούει τη Διδασκαλία που δεν έχει ακούσει, και οι διδασκαλίες που έχει ακούσει δεν πηγαίνουν στη λησμοσύνη, και οι διδασκαλίες που δεν είχε βιώσει προηγουμένως με τον νου επανέρχονται σε αυτόν, και συνειδητοποιεί αυτό που δεν είχε συνειδητοποιήσει. Σε αυτό το βαθμό, φίλοι, το άτομο μη υποκείμενο στον ξεπεσμό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο.

«Αν, φίλοι, ένας μοναχός δεν είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, τότε 'θα γίνω επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής μου συνείδησης' - έτσι πρέπει να εξασκείστε, φίλοι.

«Και πώς, φίλοι, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της δικής του συνείδησης; Όπως, φίλοι, μια γυναίκα ή ένας άνδρας, νέος, νεαρός, που του αρέσει να στολίζεται, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του σε έναν αγνό, λαμπερό καθρέφτη ή σε ένα διαυγές δοχείο με νερό, αν εκεί βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, προσπαθεί για την εγκατάλειψη εκείνης ακριβώς της σκόνης ή της νοητικής κηλίδας. Αν εκεί δεν βλέπει σκόνη ή νοητική κηλίδα, γι' αυτό ακριβώς είναι ευχαριστημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό - "τι κέρδος πράγματι για μένα, αγνό είναι πράγματι για μένα". Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, φίλοι, η ανασκόπηση ενός μοναχού είναι πολύ ωφέλιμη στις καλές νοητικές καταστάσεις - 'είμαι άραγε χωρίς πλεονεξία συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, έχω άραγε νου χωρίς κακία συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή

όχι, είμαι άραγε απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, είμαι άραγε χωρίς ανησυχία συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, έχω άραγε διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, είμαι άραγε χωρίς οργή συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, έχω άραγε αμόλυντο νου συχνά διαμένοντας, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, είμαι άραγε αποδέκτης της εσωτερικής χαράς στη Διδασκαλία, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, είμαι άραγε αποδέκτης της εσωτερικής ηρεμίας του νου, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι, είμαι άραγε αποδέκτης της διόρασης των φαινομένων με ανώτερη σοφία, υπάρχει άραγε σε μένα αυτός ο παράγοντας ή όχι;'

«Αν όμως, φίλοι, ένας μοναχός ανασκοπώντας δεν βλέπει στον εαυτό του όλες αυτές τις καλές νοητικές καταστάσεις, τότε, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό για την απόκτηση όλων ακριβώς αυτών των καλών νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Όπως, φίλοι, κάποιος με φλεγόμενο ρούχο ή φλεγόμενο κεφάλι. Θα έκανε υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλο και ενθουσιασμό και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα για το σβήσιμο αυτού ακριβώς του ρούχου ή του κεφαλιού. Ακριβώς έτσι, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό για την απόκτηση όλων ακριβώς των καλών νοητικών καταστάσεων πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα.

«Αν όμως, φίλοι, ένας μοναχός ανασκοπώντας βλέπει στον εαυτό του ορισμένες καλές νοητικές καταστάσεις, και ορισμένες καλές νοητικές καταστάσεις δεν βλέπει στον εαυτό του, τότε, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε εκείνες τις καλές νοητικές καταστάσεις που βλέπει στον εαυτό του, για την απόκτηση εκείνων των καλών νοητικών καταστάσεων που δεν βλέπει στον εαυτό του, πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα. Όπως, φίλοι, κάποιος με φλεγόμενο ρούχο ή φλεγόμενο κεφάλι. Θα έκανε υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλο και ενθουσιασμό και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα για το σβήσιμο αυτού ακριβώς του ρούχου ή του κεφαλιού. Ακριβώς έτσι, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε εκείνες τις καλές νοητικές καταστάσεις που βλέπει στον εαυτό του, για την απόκτηση εκείνων των καλών νοητικών καταστάσεων που δεν βλέπει στον εαυτό του, πρέπει να γίνει υπερβολική θέληση και προσπάθεια και ζήλος και ενθουσιασμός και ανυποχώρητη στάση και μνήμη και ενσυνειδητότητα.

«Αν όμως, φίλοι, ένας μοναχός ανασκοπώντας βλέπει στον εαυτό του όλες αυτές τις καλές νοητικές καταστάσεις, τότε, φίλοι, από εκείνον τον μοναχό, αφού εδραιωθεί σε όλες ακριβώς αυτές τις καλές νοητικές καταστάσεις, πρέπει να γίνει συνεχής προσπάθεια για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών πέρα από αυτό». Πέμπτο.

6. Η πρώτη ομιλία για τις αντιλήψεις

56. «Αυτές οι δέκα, μοναχοί, αντιλήψεις όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν έχουν μεγάλο καρπό, έχουν μεγάλο όφελος, είναι βασισμένες στην αθανασία, έχουν την αθανασία ως τελικό στόχο. Ποιες δέκα; Η αντίληψη της ρυπαρότητας, η αντίληψη του θανάτου, η αντίληψη της αποστροφής για την τροφή, η αντίληψη της

δυσαρέσκειας για ολόκληρο τον κόσμο, η αντίληψη της παροδικότητας, η αντίληψη του υπαρξιακού πόνου στο παροδικό, η αντίληψη του μη-εαυτού στον υπαρξιακό πόνο, η αντίληψη της εγκατάλειψης, η αντίληψη του μη πάθους, η αντίληψη της παύσης - αυτές λοιπόν, μοναχοί, οι δέκα αντιλήψεις όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν έχουν μεγάλο καρπό, έχουν μεγάλο όφελος, είναι βασισμένες στην αθανασία, έχουν την αθανασία ως τελικό στόχο». Έκτο.

7. Η δεύτερη ομιλία για τις αντιλήψεις

57. «Αυτές οι δέκα, μοναχοί, αντιλήψεις όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν έχουν μεγάλο καρπό, έχουν μεγάλο όφελος, είναι βασισμένες στην αθανασία, έχουν την αθανασία ως τελικό στόχο. Ποιες δέκα; Η αντίληψη της παροδικότητας, η αντίληψη του μη-εαυτού, η αντίληψη του θανάτου, η αντίληψη της αποστροφής για την τροφή, η αντίληψη της δυσαρέσκειας για ολόκληρο τον κόσμο, η αντίληψη του σκελετού, η αντίληψη του σκουληκιασμένου πτώματος, η αντίληψη του μελανιασμένου, η αντίληψη του διαμελισμένου, η αντίληψη του διογκωμένου - αυτές λοιπόν, μοναχοί, οι δέκα αντιλήψεις όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν έχουν μεγάλο καρπό, έχουν μεγάλο όφελος, είναι βασισμένες στην αθανασία, έχουν την αθανασία ως τελικό στόχο». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τη ρίζα

58. «Αν, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές σας ρωτούσαν έτσι - 'ποια είναι η ρίζα, φίλε, όλων των φαινομένων, ποια είναι η προέλευση όλων των φαινομένων, ποια είναι η έγερση όλων των φαινομένων, ποιο είναι το καταφύγιο όλων των φαινομένων, ποιο είναι το επικεφαλής όλων των φαινομένων, ποια είναι η κυριαρχία όλων των φαινομένων, ποιο είναι το ανώτερο όλων των φαινομένων, ποια είναι η ουσία όλων των φαινομένων, σε τι είναι βασισμένα όλα τα φαινόμενα, ποιος είναι ο τελικός στόχος όλων των φαινομένων;' όταν ερωτηθείτε έτσι, εσείς, μοναχοί, πώς θα απαντούσατε σε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές;» «Ο Ευλογημένος είναι η ρίζα των διδασκαλιών μας, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος είναι ο οδηγός, ο Ευλογημένος είναι το καταφύγιο. Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας ευδοκήσει ο ίδιος ο Ευλογημένος να εξηγήσει το νόημα αυτών που ειπώθηκαν. Αφού ακούσουν από τον Ευλογημένο, οι μοναχοί θα το θυμούνται».

«Τότε λοιπόν, μοναχοί, ακούστε, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Αν, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές σας ρωτούσαν έτσι - 'ποια είναι η ρίζα, φίλε, όλων των φαινομένων, ποια είναι η προέλευση όλων των φαινομένων, ποια είναι η έγερση όλων των φαινομένων, ποιο είναι το καταφύγιο όλων των φαινομένων, ποιο είναι το επικεφαλής όλων των φαινομένων, ποια είναι η κυριαρχία όλων των φαινομένων, ποιο είναι το ανώτερο όλων των φαινομένων, ποια είναι η ουσία όλων των φαινομένων, σε τι είναι βασισμένα όλα τα φαινόμενα, ποιος είναι ο τελικός στόχος όλων των φαινομένων;' όταν ερωτηθείτε έτσι, εσείς, μοναχοί, θα πρέπει να απαντήσετε σε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές έτσι - 'η θέληση είναι η ρίζα, φίλε, όλων των φαινομένων, η προσοχή είναι η προέλευση όλων των φαινομένων, η επαφή είναι η έγερση όλων των φαινομένων, το αίσθημα είναι το καταφύγιο όλων των φαινομένων, η αυτοσυγκέντρωση είναι το επικεφαλής όλων των φαινομένων, η μνήμη είναι η κυριαρχία όλων των φαινομένων, η σοφία είναι το ανώτερο όλων των φαινομένων, η απελευθέρωση είναι η ουσία όλων των

φαινομένων, η αθανασία είναι η βάση όλων των φαινομένων, το Νιμπάνα είναι ο τελικός στόχος όλων των φαινομένων. 'Όταν ερωτηθείτε έτσι, εσείς, μοναχοί, θα πρέπει να απαντήσετε σε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές έτσι». Όγδοη.

9. Η ομιλία για την αναχώρηση

59. «Γι' αυτό, μοναχοί, πρέπει να εξασκείστε έτσι - 'η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη σύμφωνα με την αναχώρηση, και οι εγερθείσες κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις δεν θα κατακυριεύσουν τη συνείδηση· η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της παροδικότητας, η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη του μη-εαυτού, η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της ρυπαρότητας, η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη του κινδύνου, έχοντας γνωρίσει το δίκαιο και το άδικο του κόσμου η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με αυτήν την αντίληψη, έχοντας γνωρίσει την ύπαρξη και την ανυπαρξία του κόσμου η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με αυτήν την αντίληψη, έχοντας γνωρίσει την προέλευση και την πάροδο του κόσμου η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με αυτήν την αντίληψη, η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της εγκατάλειψης, η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη του μη πάθους, η συνείδησή μας θα είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της παύσης' - έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί.

«Όταν λοιπόν, μοναχοί, η συνείδηση ενός μοναχού είναι εξοικειωμένη σύμφωνα με την αναχώρηση και οι εγερθείσες κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις δεν κατακυριεύουν τη συνείδηση, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της παροδικότητας, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη του μη-εαυτού, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της ρυπαρότητας, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη του κινδύνου, έχοντας γνωρίσει το δίκαιο και το άδικο του κόσμου η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με αυτήν την αντίληψη, έχοντας γνωρίσει την ύπαρξη και την ανυπαρξία του κόσμου η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με αυτήν την αντίληψη, έχοντας γνωρίσει την προέλευση και την πάροδο του κόσμου η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με αυτήν την αντίληψη, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της εγκατάλειψης, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη του μη πάθους, η συνείδηση είναι εξοικειωμένη με την αντίληψη της παύσης, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται γι' αυτόν - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή». Ένατη.

10. Η ομιλία στον Γκιριμάναντα

60. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Γκιριμάναντα ήταν άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο:

«Ο σεβάσμιος, σεβάσμιε κύριε, Γκιριμάναντα είναι άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Καλό θα ήταν, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος να πάει εκεί όπου είναι ο σεβάσμιος Γκιριμάναντα, από συμπόνια». «Αν εσύ, Άναντα, διδάξεις στον μοναχό Γκιριμάναντα τις δέκα αντιλήψεις, είναι δυνατόν ο μοναχός Γκιριμάναντα, αφού ακούσει τις δέκα αντιλήψεις, εκείνη η ασθένεια να καταλαγιάσει επιτόπου.

Ποιες δέκα; Η αντίληψη της παροδικότητας, η αντίληψη του μη-εαυτού, η αντίληψη της ρυπαρότητας, η αντίληψη του κινδύνου, η αντίληψη της εγκατάλειψης, η αντίληψη του μη πάθους, η αντίληψη της παύσης, η αντίληψη της δυσαρέσκειας για ολόκληρο τον κόσμο, η αντίληψη της μη επιθυμίας για όλες τις δραστηριότητες, η μνήμη επί της αναπνοής.

Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη της παροδικότητας; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, σκέφτεται έτσι: 'η ύλη είναι παροδική, το αίσθημα είναι παροδικό, η αντίληψη είναι παροδική, οι δραστηριότητες είναι παροδικές, η συνείδηση είναι παροδική'. Έτσι διαμένει σε αυτά τα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης παρατηρώντας το παροδικό. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται αντίληψη της παροδικότητας.

Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη του μη-εαυτού; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, σκέφτεται έτσι: 'το μάτι είναι μη-εαυτός, οι υλικές μορφές είναι μη-εαυτός, το αυτί είναι μη-εαυτός, οι ήχοι είναι μη-εαυτός, η μύτη είναι μη-εαυτός, οι οσμές είναι μη-εαυτός, η γλώσσα είναι μη-εαυτός, οι γεύσεις είναι μη-εαυτός, το σώμα είναι μη-εαυτός, τα απτά αντικείμενα είναι μη-εαυτός, ο νους είναι μη-εαυτός, τα νοητικά φαινόμενα είναι μη-εαυτός'. Έτσι διαμένει σε αυτές τις έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις παρατηρώντας τον μη-εαυτό. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται αντίληψη του μη-εαυτού.

Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη της ρυπαρότητας; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός ανασκοπεί αυτό το ίδιο το σώμα από τα πέλματα των ποδιών προς τα πάνω και από τις άκρες των τριχών της κεφαλής προς τα κάτω, περιβαλλόμενο από δέρμα, γεμάτο από διάφορα είδη ακαθαρσιών: «υπάρχουν σε αυτό το σώμα τρίχες της κεφαλής, τρίχες του σώματος, νύχια, δόντια, δέρμα, σάρκα, τένοντες, οστά, μυελός των οστών, νεφρά, καρδιά, συκώτι, υπεζωκότας, σπλήνα, πνεύμονες, έντερα, μεσεντέριο, περιεχόμενα του στομάχου, κόπρανα, χολή, φλέγμα, πύον, αίμα, ιδρώτας, λίπος, δάκρυα, στέαρ, σάλιο, βλέννα, αρθρικό υγρό, ούρα». Έτσι διαμένει σε αυτό το σώμα παρατηρώντας τη ρυπαρότητα. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται αντίληψη της ρυπαρότητας.

Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη του κινδύνου; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, σκέφτεται έτσι: 'αυτό το σώμα έχει πολύ υπαρξιακό πόνο, πολύ κίνδυνο. Έτσι σε αυτό το σώμα εγείρονται διάφορες ασθένειες, δηλαδή: πάθηση των ματιών, πάθηση των αυτιών, πάθηση της μύτης, πάθηση της γλώσσας, πάθηση του σώματος, πάθηση της κεφαλής, πάθηση των αυτιών, πάθηση του στόματος, πάθηση των δοντιών, πάθηση των χειλιών, βήχας, άσθμα, καταρροή, πυρετός, γήρας, πάθηση του στομάχου, λιποθυμία, δυσεντερία, κολικός, χολέρα, λέπρα, απόστημα, έκζεμα, φυματίωση, επιληψία, δερματική μόλυνση, φαγούρα, ψώρα, γρατζουνιές, κνησμός, αιμορραγία, χολική διαταραχή, διαβήτης, αιμορροΐδες, εξανθήματα, συρίγγιο, ασθένειες που προέρχονται από τη χολή, ασθένειες που προέρχονται από το φλέγμα, ασθένειες που προέρχονται από τον αέρα, ασθένειες από συνδυασμό χυμών, ασθένειες που προέρχονται από αλλαγή εποχής, ασθένειες που προέρχονται από ακατάλληλη φροντίδα, ασθένειες που προκαλούνται από επίθεση, ασθένειες που προέρχονται από

επακόλουθο πράξεων, κρύο, ζέστη, πείνα, δίψα, αφόδευση, ούρηση'. Έτσι διαμένει σε αυτό το σώμα παρατηρώντας τον κίνδυνο. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται αντίληψη του κινδύνου.

«Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη της εγκατάλειψης; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός δεν αποδέχεται τον εγερθέντα ηδονικό λογισμό, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Δεν αποδέχεται τον εγερθέντα λογισμό του θυμού, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Δεν αποδέχεται τον εγερθέντα λογισμό της βίας, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Δεν αποδέχεται τις κάθε φορά εγειρόμενες κακές φάυλες νοητικές καταστάσεις, τις εγκαταλείπει, τις απομακρύνει, τις τερματίζει, τις οδηγεί στην εξαφάνιση. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται η αντίληψη της εγκατάλειψης.

«Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη του μη πάθους; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, σκέφτεται έτσι: 'Αυτό είναι γαλήνιο, αυτό είναι εξαίσιο, δηλαδή ο κατευνασμός όλων των δραστηριοτήτων, η παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις, η εξάλειψη της επιθυμίας, το μη πάθος, το Νιμπάνα'. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται η αντίληψη του μη πάθους.

«Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη της παύσης; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, σκέφτεται έτσι: 'Αυτό είναι γαλήνιο, αυτό είναι εξαίσιο, δηλαδή ο κατευνασμός όλων των δραστηριοτήτων, η παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις, η εξάλειψη της επιθυμίας, η παύση, το Νιμπάνα'. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται η αντίληψη της παύσης.

«Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη της δυσαρέσκειας για ολόκληρο τον κόσμο; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός διαμένει εγκαταλείποντας, μη προσκολλώμενος σε όποιες προσκολλήσεις στον κόσμο, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις του νου. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται η αντίληψη της δυσαρέσκειας για ολόκληρο τον κόσμο.

«Και ποια, Άναντα, είναι η αντίληψη της απουσίας πόθου για όλες τις δραστηριότητες; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός στενοχωριέται, ντρέπεται και αηδιάζει από όλες τις δραστηριότητες. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται η αντίληψη της απουσίας πόθου για όλες τις δραστηριότητες.

«Και ποια, Άναντα, είναι η μνήμη επί της αναπνοής; Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, κάθετα διασταυρώνοντας τα πόδια του, κρατώντας το σώμα του ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο. Αυτός μνήμων εισπνέει, μνήμων εκπνέει. Εισπνέοντας μακρά κατανοεί: 'εισπνέω μακρά'. Εκπνέοντας μακρά κατανοεί: 'εκπνέω μακρά'. Εισπνέοντας σύντομα κατανοεί: 'εισπνέω σύντομα'. Εκπνέοντας σύντομα κατανοεί: 'εκπνέω σύντομα'. Εξασκείται: 'βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εκπνεύσω'. Εξασκείται: 'γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εκπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας την αγαλλίαση θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας την αγαλλίαση θα εκπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας την ευτυχία θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας την ευτυχία θα εκπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας τη νοητική δραστηριότητα θα

εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εκπνεύσω'. Εξασκείται: 'γαληνεύοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'γαληνεύοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εκπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'βιώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω'. ευχαριστώντας τη συνείδηση... κ.λπ... συγκεντρώνοντας τη συνείδηση... κ.λπ... απελευθερώνοντας τη συνείδηση... κ.λπ... παρατηρώντας το παροδικό... κ.λπ... παρατηρώντας το μη πάθος... κ.λπ... παρατηρώντας την παύση... κ.λπ... εξασκείται: 'παρατηρώντας την παραίτηση θα εισπνεύσω'. Εξασκείται: 'παρατηρώντας την παραίτηση θα εκπνεύσω'. Αυτή, Άναντα, ονομάζεται η μνήμη επί της αναπνοής.

«Αν εσύ, Άναντα, διδάξεις στον μοναχό Γκιριμάναντα αυτές τις δέκα αντιλήψεις, είναι δυνατόν ο μοναχός Γκιριμάναντα, αφού ακούσει αυτές τις δέκα αντιλήψεις, εκείνη η ασθένεια να καταλαγιάσει επιτόπου».

Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, αφού έμαθε αυτές τις δέκα αντιλήψεις κοντά στον Ευλογημένο, πήγε εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Γκιριμάναντα· αφού πλησίασε, είπε στον σεβάσμιο Γκιριμάναντα αυτές τις δέκα αντιλήψεις. Τότε στον σεβάσμιο Γκιριμάναντα, αφού άκουσε τις δέκα αντιλήψεις, εκείνη η ασθένεια καταλάγιασε επιτόπου. Και ο σεβάσμιος Γκιριμάναντα ανάρρωσε από εκείνη την ασθένεια. Και έτσι εγκαταλείφθηκε εκείνη η ασθένεια του σεβάσμιου Γκιριμάναντα». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της συνείδησης, πρώτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Η δική του συνείδηση και ο Σαριπούττα, η διάρκεια και με τη νοητική ηρεμία· η χειροτέρευση και δύο αντιλήψεις, οι ρίζες, ο αναχωρητής και ο Γκίρι.

2. Το κεφάλαιο για τα ζεύγη

1. Η ομιλία για την άγνοια

61. «Η αρχή, μοναχοί, δεν είναι εμφανής για την άγνοια -'πριν από τώρα η άγνοια δεν υπήρχε, και μετά εμφανίστηκε'. Αν και αυτό, μοναχοί, λέγεται, και όμως είναι εμφανές - 'η άγνοια έχει αυτή τη συνθήκη'.

«Λέω, μοναχοί, ότι η άγνοια έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της άγνοιας; Πρέπει να ειπωθεί 'τα πέντε νοητικά εμπόδια'. Λέω, μοναχοί, ότι τα πέντε νοητικά εμπόδια έχουν τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή των πέντε νοητικών εμποδίων; Πρέπει να ειπωθεί 'οι τρεις κακές συμπεριφορές'. Λέω, μοναχοί, ότι οι τρεις κακές συμπεριφορές έχουν τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή των τριών κακών συμπεριφορών; Πρέπει να ειπωθεί 'η μη-αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων'. Λέω, μοναχοί, ότι η μη-αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μη-αυτοσυγκράτησης των ικανοτήτων; Πρέπει να ειπωθεί 'η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας'. Λέω, μοναχοί, ότι η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της έλλειψης μνήμης και ενσυνειδητότητας; Πρέπει να ειπωθεί 'η μη-σοφή προσοχή'. Λέω, μοναχοί, ότι η μη-σοφή προσοχή έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μη-σοφής προσοχής; Πρέπει να ειπωθεί 'η απιστία'. Λέω, μοναχοί, ότι η απιστία έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της απιστίας;

Πρέπει να ειπωθεί 'η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας'. Λέω, μοναχοί, ότι η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μη ακοής της Άριστης Διδασκαλίας; Πρέπει να ειπωθεί 'η συναναστροφή με ανάρετα άτομα'.

«Έτσι λοιπόν, μοναχοί, η συναναστροφή με ανάρετα άτομα όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας· η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την απιστία· η απιστία όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη-σοφή προσοχή· η μη-σοφή προσοχή όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας· η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη-αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων· η μη-αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τις τρεις κακές συμπεριφορές· οι τρεις κακές συμπεριφορές όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τα πέντε νοητικά εμπόδια· τα πέντε νοητικά εμπόδια όταν είναι πλήρη ολοκληρώνουν την άγνοια. Έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της άγνοιας, και έτσι η εκπλήρωσή της.

«Όπως, μοναχοί, όταν ο ουρανός βρέχει με μεγάλες σταγόνες στην κορυφή του βουνού, εκείνο το νερό κυλώντας κατά την κλίση γεμίζει τις σχισμές, τις ρωγμές και τα ρυάκια του βουνού· όταν οι σχισμές, οι ρωγμές και τα ρυάκια του βουνού γεμίσουν, γεμίζουν τις μικρές λίμνες. Όταν οι μικρές λίμνες γεμίσουν, γεμίζουν τις μεγάλες λίμνες· όταν οι μεγάλες λίμνες γεμίσουν, γεμίζουν τα μικρά ποτάμια· όταν τα μικρά ποτάμια γεμίσουν, γεμίζουν τα μεγάλα ποτάμια· όταν τα μεγάλα ποτάμια γεμίσουν, γεμίζουν τον μεγάλο ωκεανό και τη θάλασσα· έτσι υπάρχει η τροφή αυτού του μεγάλου ωκεανού και της θάλασσας, και έτσι η εκπλήρωσή του.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, η συναναστροφή με ανάρετα άτομα όταν ολοκληρωθεί, ολοκληρώνει την ακοή της μη-Άριστης Διδασκαλίας· η ακοή της μη-Άριστης Διδασκαλίας όταν ολοκληρωθεί, ολοκληρώνει την απιστία· η απιστία όταν ολοκληρωθεί, ολοκληρώνει τη μη-σοφή προσοχή· η μη-σοφή προσοχή όταν ολοκληρωθεί, ολοκληρώνει την έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας· η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας όταν ολοκληρωθεί, ολοκληρώνει τη μη-αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων· η μη-αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων όταν ολοκληρωθεί, ολοκληρώνει τις τρεις κακές συμπεριφορές· οι τρεις κακές συμπεριφορές όταν ολοκληρωθούν, ολοκληρώνουν τα πέντε νοητικά εμπόδια· τα πέντε νοητικά εμπόδια όταν ολοκληρωθούν, ολοκληρώνουν την άγνοια· έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της άγνοιας, και έτσι η εκπλήρωσή της.

«Την αληθινή γνώση και απελευθέρωση, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της αληθινής γνώσης και απελευθέρωσης; Πρέπει να ειπωθεί 'οι επτά παράγοντες της φώτισης'. Τους επτά παράγοντες της φώτισης, μοναχοί, τους λέω ότι έχουν τροφή, όχι ότι δεν έχουν τροφή. Και ποια είναι η τροφή των επτά παραγόντων της φώτισης; Πρέπει να ειπωθεί 'οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης'. Τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, μοναχοί, τις λέω ότι έχουν τροφή, όχι ότι δεν έχουν τροφή. Και ποια είναι η τροφή των τεσσάρων εφαρμογών της μνήμης; Πρέπει να ειπωθεί 'οι τρεις καλές συμπεριφορές'. Τις τρεις καλές συμπεριφορές, μοναχοί, τις λέω ότι έχουν τροφή, όχι ότι δεν έχουν τροφή. Και ποια είναι η τροφή των τριών καλών συμπεριφορών; Πρέπει να ειπωθεί 'η αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων'. Την αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων,

μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της αυτοσυγκράτησης των αισθητηρίων ικανοτήτων; Πρέπει να ειπωθεί 'η μνήμη και ενσυνειδητότητα'. Τη μνήμη και ενσυνειδητότητα, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μνήμης και ενσυνειδητότητας; Πρέπει να ειπωθεί 'η συνετή προσοχή'. Τη συνετή προσοχή, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της συνετής προσοχής; Πρέπει να ειπωθεί 'η πίστη'. Την πίστη, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της πίστης; Πρέπει να ειπωθεί 'η ακοή της Άριστης Διδασκαλίας'. Την ακοή της Άριστης Διδασκαλίας, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της ακοής της Άριστης Διδασκαλίας; Πρέπει να ειπωθεί 'η συναναστροφή με ενάρετα άτομα'.

«Έτσι λοιπόν, μοναχοί, η συναναστροφή με ενάρετα άτομα όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την ακοή της Άριστης Διδασκαλίας, η ακοή της Άριστης Διδασκαλίας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την πίστη, η πίστη όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη συνετή προσοχή, η συνετή προσοχή όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μνήμη και την ενσυνειδητότητα, η μνήμη και η ενσυνειδητότητα όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν την αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, η αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τις τρεις καλές συμπεριφορές, οι τρεις καλές συμπεριφορές όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση· έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της αληθινής γνώσης και απελευθέρωσης, και έτσι η εκπλήρωσή της.

«Όπως, μοναχοί, όταν ο ουρανός βρέχει με μεγάλες σταγόνες στην κορυφή του βουνού, εκείνο το νερό κυλώντας κατά την κλίση γεμίζει τις σχισμές, τις ρωγμές και τα ρυάκια του βουνού· όταν οι σχισμές, οι ρωγμές και τα ρυάκια του βουνού γεμίσουν, γεμίζουν τις μικρές λίμνες· όταν οι μικρές λίμνες γεμίσουν, γεμίζουν τις μεγάλες λίμνες· όταν οι μεγάλες λίμνες γεμίσουν, γεμίζουν τα μικρά ποτάμια· όταν τα μικρά ποτάμια γεμίσουν, γεμίζουν τα μεγάλα ποτάμια· όταν τα μεγάλα ποτάμια γεμίσουν, γεμίζουν τον μεγάλο ωκεανό και τη θάλασσα· έτσι υπάρχει η τροφή αυτού του μεγάλου ωκεανού και της θάλασσας, και έτσι η εκπλήρωσή του.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, η συναναστροφή με ενάρετα άτομα όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την ακοή της Άριστης Διδασκαλίας, η ακοή της Άριστης Διδασκαλίας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την πίστη, η πίστη όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη συνετή προσοχή, η συνετή προσοχή όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μνήμη και την ενσυνειδητότητα, η μνήμη και η ενσυνειδητότητα όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν την αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, η αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τις τρεις καλές συμπεριφορές, οι τρεις καλές συμπεριφορές όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση· έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της αληθινής γνώσης και απελευθέρωσης, και έτσι η εκπλήρωσή της». Πρώτο.

2. Η ομιλία για την επιθυμία

62. «Η αρχή, μοναχοί, δεν είναι εμφανής για την επιθυμία για ύπαρξη -'πριν από τώρα η επιθυμία για ύπαρξη δεν υπήρχε, και μετά εμφανίστηκε'. Αν και αυτό, μοναχοί, λέγεται, και όμως είναι εμφανές - 'η επιθυμία για ύπαρξη έχει αυτή τη συνθήκη'.

«Λέω, μοναχοί, ότι η επιθυμία για ύπαρξη έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της επιθυμίας για ύπαρξη; Πρέπει να ειπωθεί 'η άγνοια'. Λέω, μοναχοί, ότι η άγνοια έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της άγνοιας; Πρέπει να ειπωθεί 'τα πέντε νοητικά εμπόδια'. Λέω, μοναχοί, ότι τα πέντε νοητικά εμπόδια έχουν τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή των πέντε νοητικών εμποδίων; Πρέπει να ειπωθεί 'οι τρεις κακές συμπεριφορές'. Λέω, μοναχοί, ότι οι τρεις κακές συμπεριφορές έχουν τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή των τριών κακών συμπεριφορών; Πρέπει να ειπωθεί 'η μη-αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων'. Λέω, μοναχοί, ότι η μη-αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μη-αυτοσυγκράτησης των ικανοτήτων; Πρέπει να ειπωθεί 'η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας'. Λέω, μοναχοί, ότι η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της έλλειψης μνήμης και ενσυνειδητότητας; Πρέπει να ειπωθεί 'η μη-σοφή προσοχή'. Λέω, μοναχοί, ότι η μη-σοφή προσοχή έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μη-σοφής προσοχής; Πρέπει να ειπωθεί 'η απιστία'. Λέω, μοναχοί, ότι η απιστία έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της απιστίας; Πρέπει να ειπωθεί 'η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας'. Λέω, μοναχοί, ότι η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας έχει τροφή, δεν είναι χωρίς τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μη ακοής της Άριστης Διδασκαλίας; Πρέπει να ειπωθεί 'η συναναστροφή με ανάρετα άτομα'.

«Έτσι λοιπόν, μοναχοί, η συναναστροφή με ανάρετα άτομα όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας· η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την απιστία· η απιστία όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη-σοφή προσοχή· η μη-σοφή προσοχή όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας· η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη-αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων· η μη-αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τις τρεις κακές συμπεριφορές· οι τρεις κακές συμπεριφορές όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τα πέντε νοητικά εμπόδια· τα πέντε νοητικά εμπόδια όταν είναι πλήρη ολοκληρώνουν την άγνοια· η άγνοια όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την επιθυμία για ύπαρξη· έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της επιθυμίας για ύπαρξη, και έτσι η εκπλήρωσή της.

«Όπως, μοναχοί, όταν ο ουρανός βρέχει με μεγάλες σταγόνες στην κορυφή του βουνού, εκείνο το νερό κυλώντας κατά την κλίση γεμίζει τις σχισμές, τις ρωγμές και τα ρυάκια του βουνού· όταν οι σχισμές, οι ρωγμές και τα ρυάκια του βουνού γεμίσουν, γεμίζουν τις μικρές λίμνες· όταν οι μικρές λίμνες γεμίσουν, γεμίζουν τις μεγάλες λίμνες· όταν οι μεγάλες λίμνες γεμίσουν, γεμίζουν τα μικρά ποτάμια· όταν τα μικρά ποτάμια γεμίσουν, γεμίζουν τα μεγάλα ποτάμια· όταν τα μεγάλα ποτάμια γεμίσουν, γεμίζουν τον μεγάλο ωκεανό και τη θάλασσα· έτσι υπάρχει η τροφή αυτού του μεγάλου ωκεανού και της θάλασσας, και έτσι η εκπλήρωσή του.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, η συναναστροφή με ανάρετα άτομα όταν είναι πλήρης

ολοκληρώνει τη μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας· η μη ακοή της Άριστης Διδασκαλίας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την απιστία· η απιστία όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη-σοφή προσοχή· η μη-σοφή προσοχή όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας· η έλλειψη μνήμης και ενσυνειδητότητας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μη-αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων· η μη-αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τις τρεις κακές συμπεριφορές· οι τρεις κακές συμπεριφορές όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τα πέντε νοητικά εμπόδια· τα πέντε νοητικά εμπόδια όταν είναι πλήρη ολοκληρώνουν την άγνοια· η άγνοια όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την επιθυμία για ύπαρξη· έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της επιθυμίας για ύπαρξη, και έτσι η εκπλήρωσή της.

«Την αληθινή γνώση και απελευθέρωση, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της αληθινής γνώσης και απελευθέρωσης; Πρέπει να ειπωθεί 'οι επτά παράγοντες της φώτισης'. Τους επτά παράγοντες της φώτισης, μοναχοί, τους λέω ότι έχουν τροφή, όχι ότι δεν έχουν τροφή. Και ποια είναι η τροφή των επτά παραγόντων της φώτισης; Πρέπει να ειπωθεί 'οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης'. Τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, μοναχοί, τις λέω ότι έχουν τροφή, όχι ότι δεν έχουν τροφή. Και ποια είναι η τροφή των τεσσάρων εφαρμογών της μνήμης; Πρέπει να ειπωθεί 'οι τρεις καλές συμπεριφορές'. Τις τρεις καλές συμπεριφορές, μοναχοί, τις λέω ότι έχουν τροφή, όχι ότι δεν έχουν τροφή. Και ποια είναι η τροφή των τριών καλών συμπεριφορών; Πρέπει να ειπωθεί 'η αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων'. Την αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της αυτοσυγκράτησης των αισθητηρίων ικανοτήτων; Πρέπει να ειπωθεί 'η μνήμη και ενσυνειδητότητα'. Τη μνήμη και ενσυνειδητότητα, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της μνήμης και ενσυνειδητότητας; Πρέπει να ειπωθεί 'η συνετή προσοχή'. Τη συνετή προσοχή, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της συνετής προσοχής; Πρέπει να ειπωθεί 'η πίστη'. Την πίστη, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της πίστης; Πρέπει να ειπωθεί 'η ακοή της Άριστης Διδασκαλίας'. Την ακοή της Άριστης Διδασκαλίας, μοναχοί, τη λέω ότι έχει τροφή, όχι ότι δεν έχει τροφή. Και ποια είναι η τροφή της ακοής της Άριστης Διδασκαλίας; Πρέπει να ειπωθεί 'η συναναστροφή με ενάρετα άτομα'.

«Έτσι λοιπόν, μοναχοί, η συναναστροφή με ενάρετα άτομα όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την ακοή της Άριστης Διδασκαλίας, η ακοή της Άριστης Διδασκαλίας όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την πίστη, η πίστη όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη συνετή προσοχή, η συνετή προσοχή όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τη μνήμη και την ενσυνειδητότητα, η μνήμη και η ενσυνειδητότητα όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν την αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, η αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει τις τρεις καλές συμπεριφορές, οι τρεις καλές συμπεριφορές όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν είναι πλήρεις ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση· έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της αληθινής γνώσης και απελευθέρωσης, και έτσι η εκπλήρωσή της.

«Όπως, μοναχοί, όταν ο ουρανός βρέχει με μεγάλες σταγόνες στην κορυφή του βουνού, εκείνο το νερό κυλώντας κατά την κλίση... κ.λπ... έτσι υπάρχει η τροφή αυτού του μεγάλου ωκεανού και της θάλασσας, και έτσι η εκπλήρωσή του. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, η συναναστροφή με ενάρετα άτομα όταν είναι πλήρης ολοκληρώνει την ακοή της Άριστης Διδασκαλίας... κ.λπ... έτσι υπάρχει η τροφή αυτής της αληθινής γνώσης και απελευθέρωσης, και έτσι η εκπλήρωσή της». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για αυτόν που έφτασε στο συμπέρασμα

63. «Όποιοι, μοναχοί, έχουν φτάσει σε συμπέρασμα για εμένα, όλοι αυτοί είναι τέλειοι στην ορθή άποψη. Από αυτούς τους τέλειους στην ορθή άποψη, πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ, πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ. Ποιοι πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ; Ενός με επτά επαναγεννήσεις το μέγιστον, ενός οικογένεια-προς-οικογένεια πορευόμενου, αυτού που έσπειρε τον σπόρο της επαναγέννησης για μία τελευταία φορά, ενός άπαξ επιστρέφοντος, και αυτού που είναι Άξιος στην παρούσα ζωή - αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ. Ποιοι πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ; Του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα, του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα μετά το μεσοδιάστημα, του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα χωρίς μόχθο, του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα με μόχθο, του ανοδικά πορευόμενου προς τον υψηλότερο θεϊκό κόσμο Ακανίττα - αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ. Όποιοι, μοναχοί, έχουν φτάσει σε συμπέρασμα για εμένα, όλοι αυτοί είναι τέλειοι στην ορθή άποψη. Από αυτούς τους τέλειους στην ορθή άποψη, αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ, αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τον ακλόνητα πεπεισμένο

64. «Όποιοι, μοναχοί, έχουν ακλόνητη πίστη σε εμένα, όλοι αυτοί είναι εισερχόμενοι στο ρεύμα. Από αυτούς τους εισερχόμενους στο ρεύμα, πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ, πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ. Ποιοι πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ; Ενός με επτά επαναγεννήσεις το μέγιστον, ενός οικογένεια-προς-οικογένεια πορευόμενου, αυτού που έσπειρε τον σπόρο της επαναγέννησης για μία τελευταία φορά, ενός άπαξ επιστρέφοντος, και αυτού που είναι Άξιος στην παρούσα ζωή - αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ. Ποιοι πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ; Του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα, του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα μετά το μεσοδιάστημα, του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα χωρίς μόχθο, του επιτυγχάνοντος το τελικό Νιμπάνα με μόχθο, του ανοδικά πορευόμενου προς τον υψηλότερο θεϊκό κόσμο Ακανίττα - αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ. Όποιοι, μοναχοί, έχουν ακλόνητη πίστη σε εμένα, όλοι αυτοί είναι εισερχόμενοι στο ρεύμα. Από αυτούς τους εισερχόμενους στο ρεύμα, αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους εδώ, αυτοί οι πέντε έχουν τον σκοπό τους αφού εγκαταλείψουν εδώ». Τέταρτο.

5. Η πρώτη ομιλία για την ευτυχία

65. Κάποτε ο σεβάσμιος Σαριπούττα διέμενε στους Μαγκάντα, στο χωριό Νάλακα. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμαντακάνι πλησίασε τον σεβάσμιο Σαριπούττα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Σαριπούττα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμαντακάνι είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα:

«Τι λοιπόν, φίλε Σαριπούττα, είναι ευτυχία, τι είναι δυστυχία;» «Η επαναγέννηση, φίλε, είναι δυστυχία· η μη επαναγέννηση είναι ευτυχία. Όταν υπάρχει επαναγέννηση, φίλε, αυτή η δυστυχία αναμένεται - κρύο, ζέστη, πείνα, δίψα, αφόδευση, ούρηση, επαφή με φωτιά, επαφή με ρόπαλο, επαφή με μαχαίρι· και οι συγγενείς και οι φίλοι, αφού συγκεντρωθούν και συναθροιστούν, εξοργίζουν. Όταν υπάρχει επαναγέννηση, φίλε, αυτή η δυστυχία αναμένεται. Όταν δεν υπάρχει επαναγέννηση, φίλε, αυτή η ευτυχία αναμένεται - ούτε κρύο, ούτε ζέστη, ούτε πείνα, ούτε δίψα, ούτε αφόδευση, ούτε ούρηση, ούτε επαφή με φωτιά, ούτε επαφή με ρόπαλο, ούτε επαφή με μαχαίρι· και οι συγγενείς και οι φίλοι, αφού συγκεντρωθούν και συναθροιστούν, δεν εξοργίζουν. Όταν δεν υπάρχει επαναγέννηση, φίλε, αυτή η ευτυχία αναμένεται.» Πέμπτο.

6. Η δεύτερη ομιλία για την ευτυχία

66. Κάποτε ο σεβάσμιος Σαριπούττα διέμενε στους Μαγκάντα, στο χωριό Νάλακα. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμαντακάνι πλησίασε τον σεβάσμιο Σαριπούττα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Σαριπούττα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμαντακάνι είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα:

«Τι λοιπόν, φίλε Σαριπούττα, είναι ευτυχία σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή, τι είναι δυστυχία;» «Η δυσαρέσκεια, φίλε, είναι δυστυχία σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή, η ευχαρίστηση είναι ευτυχία. Όταν υπάρχει δυσαρέσκεια, φίλε, αυτή η δυστυχία αναμένεται - ακόμη και περπατώντας δεν επιτυγχάνει ευτυχία και άνεση, ακόμη και στεκόμενος... ακόμη και καθισμένος... ακόμη και ξαπλωμένος... ακόμη και πηγαίνοντας στο χωριό... ακόμη και πηγαίνοντας στο δάσος... ακόμη και πηγαίνοντας στη βάση ενός δένδρου... ακόμη και πηγαίνοντας σε άδεια οικία... ακόμη και πηγαίνοντας στο ύπαιθρο... ακόμη και πηγαίνοντας ανάμεσα στους μοναχούς δεν επιτυγχάνει ευτυχία και άνεση. Όταν υπάρχει δυσαρέσκεια, φίλε, αυτή η δυστυχία αναμένεται.

«Όταν υπάρχει ευχαρίστηση, φίλε, αυτή η ευτυχία αναμένεται - ακόμη και περπατώντας επιτυγχάνει ευτυχία και άνεση, ακόμη και στεκόμενος... ακόμη και καθισμένος... ακόμη και ξαπλωμένος... ακόμη και πηγαίνοντας στο χωριό... ακόμη και πηγαίνοντας στο δάσος... ακόμη και πηγαίνοντας στη βάση ενός δένδρου... ακόμη και πηγαίνοντας σε άδεια οικία... ακόμη και πηγαίνοντας στο ύπαιθρο... ακόμη και πηγαίνοντας ανάμεσα στους μοναχούς επιτυγχάνει ευτυχία και άνεση. Όταν υπάρχει ευχαρίστηση, φίλε, αυτή η ευτυχία αναμένεται.» Έκτο.

7. Η πρώτη ομιλία για τη Ναλακαπάννα

67. Κάποτε ο Ευλογημένος περιπλανιόταν στους Κοσάλα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών και έφτασε σε μια κωμόπολη των Κοσάλα που ονομαζόταν Ναλακαπάννα. Εκεί ο Ευλογημένος διέμενε στη Ναλακαπάννα, στο δάσος με τα δέντρα παλάσα. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος, την ημέρα της τήρησης των κανόνων, καθόταν περιστοιχισμένος από την Κοινότητα μοναχών. Τότε ο Ευλογημένος, αφού δίδαξε, παρακίνησε, ενθάρρυνε και ευχαρίστησε τους μοναχούς με μια ομιλία για τη Διδασκαλία για μεγάλο μέρος της νύχτας, κοιτάζοντας την Κοινότητα των μοναχών που ήταν σιωπηλή, απόλυτα σιωπηλή, απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Σαριπούττα -

«Η Κοινότητα μοναχών, Σαριπούττα, είναι απαλλαγμένη από νωθρότητα και υπνηλία. Ας σου έρθει, Σαριπούττα, μια ομιλία για τη Διδασκαλία προς τους μοναχούς. Η πλάτη μου πονάει· θα την τεντώσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο σεβάσμιος Σαριπούττα στον Ευλογημένο.

Τότε ο Ευλογημένος, αφού έστρωσε τον διπλό χιτώνα διπλωμένο στα τέσσερα, ξάπλωσε στη δεξιά πλευρά σε στάση λιονταριού, με το ένα πόδι πάνω στο άλλο, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, έχοντας στρέψει τον νου στην αντίληψη του σηκώματος. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Οποιοδήποτε, φίλοι, δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, δεν υπάρχει ντροπή... δεν υπάρχει ηθικός φόβος... δεν υπάρχει ενεργητικότητα... δεν υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη. Όπως, φίλοι, κατά το σκοτεινό δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μειώνεται σε ομορφιά, μειώνεται σε κύκλο, μειώνεται σε λάμψη, μειώνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, φίλοι, οποιοδήποτε δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, δεν υπάρχει ντροπή... δεν υπάρχει ηθικός φόβος... δεν υπάρχει ενεργητικότητα... δεν υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη.

'Άπιστο αρσενικό άτομο', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'αδιάντροπο αρσενικό άτομο', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'αρσενικό άτομο χωρίς ηθικό φόβο', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'οκνηρό αρσενικό άτομο', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'αρσενικό άτομο που στερείται σοφίας', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'οργίλο αρσενικό άτομο', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'μνησικάκο αρσενικό άτομο', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'αρσενικό άτομο με κακόβουλες επιθυμίες', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'αρσενικό άτομο με κακόβουλους φίλους', φίλοι, αυτό είναι παρακμή· 'αρσενικό άτομο με λανθασμένες απόψεις', φίλοι, αυτό είναι παρακμή.

«Οποιοδήποτε, φίλοι, υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, υπάρχει ντροπή... υπάρχει ηθικός φόβος... υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή. Όπως, φίλοι, κατά τη φωτεινή δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, αυξάνεται σε ομορφιά, αυξάνεται σε κύκλο, αυξάνεται σε λάμψη, αυξάνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, φίλοι, οποιοδήποτε υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, υπάρχει ντροπή... υπάρχει ηθικός φόβος... υπάρχει ενεργητικότητα... υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή.

'Ένα αρσενικό άτομο με πίστη', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο με ντροπή', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο με ηθικό φόβο', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα σοφό αρσενικό άτομο', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο χωρίς οργή', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο χωρίς μνησικακία', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα

αρσενικό άτομο με λίγες επιθυμίες', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο με καλούς φίλους', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή· 'ένα αρσενικό άτομο με ορθή άποψη', φίλοι, αυτό είναι μη-παρακμή».

Τότε ο Ευλογημένος, αφού σηκώθηκε, απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Καλώς, καλώς, Σαριπούττα! Οποιοδήποτε, Σαριπούττα, δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, δεν υπάρχει ντροπή... δεν υπάρχει ηθικός φόβος... δεν υπάρχει ενεργητικότητα... δεν υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη. Όπως, Σαριπούττα, κατά τη σκοτεινή δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μειώνεται σε ομορφιά, μειώνεται σε κύκλο, μειώνεται σε λάμψη, μειώνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, Σαριπούττα, οποιοδήποτε δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις... κ.λπ... δεν υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα... κ.λπ... όχι ανάπτυξη.

'Άπιστο αρσενικό άτομο', Σαριπούττα, αυτό είναι παρακμή· αδιάντροπο... χωρίς ηθικό φόβο... οκνηρό... που στερείται σοφίας... οργίλο... μνησικάκο... με κακόβουλες επιθυμίες... με κακόβουλους φίλους... 'αρσενικό άτομο με λανθασμένη άποψη', Σαριπούττα, αυτό είναι παρακμή.

«Οποιοδήποτε, Σαριπούττα, υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, υπάρχει ντροπή... υπάρχει ηθικός φόβος... υπάρχει ενεργητικότητα... υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή. Όπως, Σαριπούττα, κατά τη φωτεινή δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, αυξάνεται σε ομορφιά, αυξάνεται σε κύκλο, αυξάνεται σε λάμψη, αυξάνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, Σαριπούττα, οποιοδήποτε υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, υπάρχει ντροπή... υπάρχει ηθικός φόβος... υπάρχει ενεργητικότητα... υπάρχει σοφία στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή.

'Ένα αρσενικό άτομο με πίστη', Σαριπούττα, αυτό είναι μη-παρακμή· έχει ντροπή... αυτός που έχει ηθικό φόβο... αυτός που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα... ο σοφός... αυτός που είναι χωρίς οργή... αυτός που είναι χωρίς μνησικακία... αυτός που έχει λίγες επιθυμίες... αυτός που έχει καλό φίλο... 'ένα αρσενικό άτομο με ορθή άποψη', Σαριπούττα, αυτό είναι μη-παρακμή». Έβδομη.

8. Η δεύτερη ομιλία για τη Ναλακαπάννα

68. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Ναλακαπάννα, στο δάσος με τα δέντρα παλάσα. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος, την ημέρα της τήρησης των κανόνων, καθόταν περιστοιχισμένος από την Κοινότητα μοναχών. Τότε ο Ευλογημένος, αφού δίδαξε, παρακίνησε, ενθάρρυνε και ευχαρίστησε τους μοναχούς με μια ομιλία για τη Διδασκαλία για μεγάλο μέρος της νύχτας, κοιτάζοντας την Κοινότητα των μοναχών που ήταν σιωπηλή, απόλυτα σιωπηλή, απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Σαριπούττα -

«Η Κοινότητα μοναχών, Σαριπούττα, είναι απαλλαγμένη από νωθρότητα και υπνηλία. Ας σου έρθει, Σαριπούττα, μια ομιλία για τη Διδασκαλία προς τους μοναχούς. Η πλάτη μου πονάει· θα την τεντώσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο σεβάσμιος

Σαριπούττα στον Ευλογημένο.

Τότε ο Ευλογημένος, αφού έστρωσε τον διπλό χιτώνα διπλωμένο στα τέσσερα, ξάπλωσε στη δεξιά πλευρά σε στάση λιονταριού, με το ένα πόδι πάνω στο άλλο, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, έχοντας στρέψει τον νου στην αντίληψη του σηκώματος. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί!» «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Οποιοδήποτε, φίλοι, δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, δεν υπάρχει ντροπή... δεν υπάρχει ηθικός φόβος... δεν υπάρχει ενεργητικότητα... δεν υπάρχει σοφία... δεν υπάρχει αφούγκρασμα... δεν υπάρχει διατήρηση της Διδασκαλίας... δεν υπάρχει εξέταση του νοήματος... δεν υπάρχει άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία... δεν υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη. Όπως, φίλοι, κατά το σκοτεινό δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μειώνεται σε ομορφιά, μειώνεται σε κύκλο, μειώνεται σε λάμψη, μειώνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, φίλοι, οποιουδήποτε δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, δεν υπάρχει ντροπή... δεν υπάρχει ηθικός φόβος... δεν υπάρχει ενεργητικότητα... δεν υπάρχει σοφία... δεν υπάρχει αφούγκρασμα... δεν υπάρχει διατήρηση της Διδασκαλίας... δεν υπάρχει εξέταση του νοήματος... δεν υπάρχει άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία... δεν υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη.

«Οποιοδήποτε, φίλοι, υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, υπάρχει ντροπή... υπάρχει ηθικός φόβος... υπάρχει ενεργητικότητα... υπάρχει σοφία... υπάρχει αφούγκρασμα... υπάρχει διατήρηση της Διδασκαλίας... υπάρχει εξέταση του νοήματος... υπάρχει άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία... υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή. Όπως, φίλοι, κατά τη φωτεινή δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, αυξάνεται σε ομορφιά, αυξάνεται σε κύκλο, αυξάνεται σε λάμψη, αυξάνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, φίλοι, οποιουδήποτε υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις... κ.λπ... υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή».

Τότε ο Ευλογημένος, αφού σηκώθηκε, απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Καλώς, καλώς, Σαριπούττα! Οποιοδήποτε, Σαριπούττα, δεν υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, δεν υπάρχει ντροπή... δεν υπάρχει ηθικός φόβος... δεν υπάρχει σοφία... δεν υπάρχει ενεργητικότητα... δεν υπάρχει αφούγκρασμα... δεν υπάρχει διατήρηση της Διδασκαλίας... δεν υπάρχει εξέταση του νοήματος... δεν υπάρχει άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία... δεν υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη. Όπως, Σαριπούττα, κατά τη σκοτεινή δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μειώνεται σε ομορφιά, μειώνεται σε κύκλο, μειώνεται σε λάμψη, μειώνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, Σαριπούττα, οποιουδήποτε δεν υπάρχει πίστη στις

καλές νοητικές καταστάσεις... κ.λπ... δεν υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο χειροτέρευση αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι ανάπτυξη.

«Οποιοδήποτε, Σαριπούττα, υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις, υπάρχει ντροπή... υπάρχει ηθικός φόβος... υπάρχει ενεργητικότητα... υπάρχει σοφία... υπάρχει αφούγκρασμα... υπάρχει διατήρηση της Διδασκαλίας... υπάρχει εξέταση του νοήματος... υπάρχει άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία... υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή. Όπως, Σαριπούττα, κατά τη φωτεινή δεκαπενθήμερο της σελήνης όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, αυξάνεται σε ομορφιά, αυξάνεται σε κύκλο, αυξάνεται σε λάμψη, αυξάνεται σε ύψος και περίμετρο· ακριβώς έτσι, Σαριπούττα, οποιουδήποτε υπάρχει πίστη στις καλές νοητικές καταστάσεις... κ.λπ... υπάρχει επιμέλεια στις καλές νοητικές καταστάσεις, σε αυτόν όποια νύχτα ή ημέρα έρχεται, μόνο ανάπτυξη αναμένεται στις καλές νοητικές καταστάσεις, όχι παρακμή». Όγδοη.

9. Η πρώτη ομιλία για τα θέματα συζήτησης

69. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκείνη την περίοδο αρκετοί μοναχοί, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνάθροισης και διαβιούσαν αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης, δηλαδή - συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες, για υπουργούς, για στρατό, για κινδύνους, για πόλεμο, για φαγητό, για ποτό, για ρούχα, για κρεβάτια, για γιρλάντες, για αρώματα, για συγγενείς, για οχήματα, για χωριά, για κωμοπόλεις, για πόλεις, για χώρες, για γυναίκες, για ήρωες, για κουτσομπολιά του δρόμου, για κουτσομπολιά στο πηγάδι, για νεκρούς, για διάφορα πράγματα, για τον κόσμο, για τη θάλασσα, για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα.

Τότε ο Ευλογημένος, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την απομόνωση, πήγε στην αίθουσα συνάθροισης· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Αφού κάθισε, ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Για ποιο θέμα, μοναχοί, συζητάτε τώρα που είστε συγκεντρωμένοι εδώ, και ποια ήταν η συζήτηση που διακόπηκε;»

«Εδώ εμείς, σεβάσμιε κύριε, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαμε καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνάθροισης και διαβιούσαμε αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης, δηλαδή - συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες... κ.λπ... για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα». «Αυτό, μοναχοί, δεν είναι πρόπον για εσάς, γιους καλών οικογενειών που με πίστη εγκαταλείψατε την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή, να διαβιώνετε αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης, δηλαδή - συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες, για υπουργούς, για στρατό, για κινδύνους, για πόλεμο, για φαγητό, για ποτό, για ρούχα, για κρεβάτια, για γιρλάντες, για αρώματα, για συγγενείς, για οχήματα, για χωριά, για κωμοπόλεις, για πόλεις, για χώρες, για γυναίκες, για ήρωες, για κουτσομπολιά του δρόμου, για κουτσομπολιά στο πηγάδι, για νεκρούς, για διάφορα πράγματα, για τον κόσμο, για τη θάλασσα, για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα.

«Αυτά τα δέκα, μοναχοί, είναι τα θέματα συζήτησης. Ποιες είναι οι δέκα; Συζήτηση

για τις λίγες επιθυμίες, συζήτηση για την ικανοποίηση, συζήτηση για την αποστασιοποίηση, συζήτηση για την απομόνωση από την κοινωνία, συζήτηση για τη διέγερση της ενεργητικότητας, συζήτηση για την ηθική, συζήτηση για την αυτοσυγκέντρωση, συζήτηση για τη σοφία, συζήτηση για την απελευθέρωση, συζήτηση για τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης - αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δέκα θέματα συζήτησης.

«Αν εσείς, μοναχοί, αντλώντας ξανά και ξανά από αυτά τα δέκα θέματα συζήτησης κάνετε συζήτηση, θα υπερβαίνατε με τη λαμπρότητά σας τη λαμπρότητα ακόμη και αυτών της σελήνης και του ήλιου, τόσο μεγάλης υπερφυσικής δύναμης, τόσο μεγάλης ισχύος, τι να πει κανείς για τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές!» Ένατη.

10. Η δεύτερη ομιλία για τα θέματα συζήτησης

70. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκείνη την περίοδο αρκετοί μοναχοί, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνάθροισης και διαβιούσαν αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης, δηλαδή - συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες, για υπουργούς... κ.λπ... για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα.

«Αυτές οι δέκα, μοναχοί, είναι αξιέπαινες καταστάσεις. Ποιες είναι οι δέκα; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός ο ίδιος έχει λίγες επιθυμίες και είναι ομιλητής για τις λίγες επιθυμίες στους μοναχούς. «Ένας μοναχός με λίγες επιθυμίες και ομιλητής για τις λίγες επιθυμίες στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι ικανοποιημένος και είναι ομιλητής για την ικανοποίηση στους μοναχούς. «Ένας ικανοποιημένος μοναχός και ομιλητής για την ικανοποίηση στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι απομονωμένος και είναι ομιλητής για την αποστασιοποίηση στους μοναχούς. «Ένας απομονωμένος μοναχός και ομιλητής για την αποστασιοποίηση στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι χωρίς συναναστροφές και είναι ομιλητής για την απομόνωση από την κοινωνία στους μοναχούς. «Ένας μοναχός χωρίς συναναστροφές και ομιλητής για την απομόνωση από την κοινωνία στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα και είναι ομιλητής για τη διέγερση της ενεργητικότητας στους μοναχούς. «Ένας μοναχός που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα και ομιλητής για τη διέγερση της ενεργητικότητας στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι τέλειος στην ηθική και είναι ομιλητής για την τελειότητα στην ηθική στους μοναχούς. «Ένας μοναχός τέλειος στην ηθική και ομιλητής για την τελειότητα στην ηθική στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση και είναι ομιλητής για την τελειότητα στην αυτοσυγκέντρωση στους μοναχούς. «Ένας μοναχός τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση και ομιλητής για την τελειότητα στην αυτοσυγκέντρωση στους

μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι τέλειος στη σοφία και είναι ομιλητής για την τελειότητα στη σοφία στους μοναχούς. «Ένας μοναχός τέλειος στη σοφία και ομιλητής για την τελειότητα στη σοφία στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι τέλειος στην απελευθέρωση και είναι ομιλητής για την τελειότητα στην απελευθέρωση στους μοναχούς. «Ένας μοναχός τέλειος στην απελευθέρωση και ομιλητής για την τελειότητα στην απελευθέρωση στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση.

Ο ίδιος είναι τέλειος στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης και είναι ομιλητής για την τελειότητα στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης στους μοναχούς. «Ένας μοναχός τέλειος στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης και ομιλητής για την τελειότητα στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης στους μοναχούς» - αυτή είναι μια αξιέπαινη κατάσταση. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δέκα αξιέπαινες καταστάσεις». Δέκατη.

Το κεφάλαιο για τα ζεύγη, δεύτερο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Άγνοια, επιθυμία και σκοπός, με πλήρη κατανόηση, δύο ευτυχίες·
στη Ναλακαπάννα δύο ειπώθηκαν, θέματα συζήτησης τα άλλα δύο.

3. Το κεφάλαιο για την ευχή

1. Η ομιλία για την ευχή

71. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Διαμένετε, μοναχοί, τέλειοι στην ηθική, τέλειοι στο Πάττιμοκχα· διαμένετε συγκρατημένοι με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειοι στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζετε, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβετε τους κανόνες εξάσκησης, εξασκείστε σε αυτούς.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική, αφοσιωμένος εσωτερικά στην ηρεμία του νου, χωρίς να έχει εγκαταλείψει τη διαλογιστική έκσταση, προικισμένος με διόραση, αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν αποδέκτης των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική, αφοσιωμένος εσωτερικά στην ηρεμία του νου, χωρίς να έχει εγκαταλείψει τη διαλογιστική έκσταση, προικισμένος με διόραση, αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "αυτών από τους οποίους χρησιμοποιώ τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για

ασθενείς, οι πράξεις τους προς εμένα να έχουν μεγάλο καρπό, να έχουν μεγάλο όφελος", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "οι συγγενείς και οι ομόαιμοί μου που έχουν πεθάνει, που έχουν αποβιώσει, που με θυμούνται με γαλήνιο νου, αυτό να έχει μεγάλο καρπό για αυτούς, να έχει μεγάλο όφελος", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν ικανοποιημένος με οποιαδήποτε αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν υπομονετικός στο κρύο και τη ζέστη, στην πείνα και τη δίψα, στην επαφή με αλογόμυγες, κουνούπια, άνεμο, ήλιο και ερπετά, στους κακόβουλους και προσβλητικούς τρόπους ομιλίας· να ήμουν από τη φύση μου ανεκτικός στα εγερμένα σωματικά αισθήματα που είναι οδυνηρά, έντονα, σκληρά, δριμέα, δυσάρεστα, αηδή και απειλητικά για τη ζωή", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν νικητής της δυσαρέσκειας και της τέρψης, και η δυσαρέσκεια και η τέρψη να μη με νικούσαν, να διέμενα υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα δυσαρέσκεια και τέρψη", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν νικητής του φόβου και του τρόμου, και ο φόβος και ο τρόμος να μη με νικούσαν, να διέμενα υπερβαίνοντας ξανά και ξανά τον εγερθέντα φόβο και τρόπο", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "να ήμουν αυτός που αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική... κ.λπ... αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

«Αν επιθυμούσε, μοναχοί, ένας μοναχός - "με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, να διέμενα έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει", ας είναι αυτός που εκπληρώνει την ηθική, αφοσιωμένος εσωτερικά στην ηρεμία του νου, χωρίς να έχει εγκαταλείψει τη διαλογιστική έκσταση, προικισμένος με διόραση, αυτός που αναπτύσσει τις άδειες οικίες.

'Διαμένετε, μοναχοί, τέλειοι στην ηθική, τέλειοι στο Πάττιμοκχα· διαμένετε συγκρατημένοι με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειοι στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τόπο που συχνάζετε, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβετε τους κανόνες εξάσκησης, εξασκείστε σε αυτούς', έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε». Πρώτο.

2. Η ομιλία για το αγκάθι

72. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεσάλι, στο Μεγάλο Δάσος, στην Αίθουσα με το Αετωματικό Στέγαστρο, μαζί με πολλούς διάσημους πρεσβύτερους μαθητές - με τον σεβάσμιο Τσάλα και τον σεβάσμιο Ουπατσάλα και τον σεβάσμιο Κουκκούτα και τον σεβάσμιο Καλίμπχα και τον σεβάσμιο Νικάτα και τον σεβάσμιο Κατισσάχα· και με άλλους διάσημους πρεσβύτερους μαθητές.

Εκείνη την περίοδο πολλοί διάσημοι Λίτσαβι με εξαίρετα οχήματα, με μεγάλη συνοδεία μπροστά και πίσω, θορυβώδεις με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, έμπαιναν στο Μεγάλο Δάσος για να δουν τον Ευλογημένο. Τότε σε εκείνους τους σεβασμίους ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτοί οι πολλοί διάσημοι Λίτσαβι με εξαίρετα οχήματα, με μεγάλη συνοδεία μπροστά και πίσω, θορυβώδεις με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, μπαίνουν στο Μεγάλο Δάσος για να δουν τον Ευλογημένο. Ο ήχος είναι αγκάθι για τις διαλογιστικές εκστάσεις, έχει ειπωθεί από τον Ευλογημένο. Ας πάμε λοιπόν στο δασικό πάρκο Γκοσίνγκα με τα δέντρα σάλα. Εκεί εμείς, ήσυχοι και χωρίς συνωστισμό, θα διαμένουμε άνετα». Τότε εκείνοι οι σεβάσμιοι πήγαν στο δασικό πάρκο Γκοσίνγκα με τα δέντρα σάλα· εκεί εκείνοι οι σεβάσμιοι, ήσυχοι και χωρίς συνωστισμό, διαμένουν άνετα.

Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Πού είναι λοιπόν, μοναχοί, ο Τσάλα, πού ο Ουπατσάλα, πού ο Κουκκούτα, πού ο Καλίμπχα, πού ο Νικάτα, πού ο Κατισσάχα· πού λοιπόν, μοναχοί, έχουν πάει εκείνοι οι πρεσβύτεροι μαθητές;»

«Εδώ, σεβάσμιε κύριε, σε εκείνους τους σεβασμίους ήρθε αυτή η σκέψη: 'Αυτοί οι πολλοί διάσημοι Λίτσαβι με εξαίρετα οχήματα, με μεγάλη συνοδεία μπροστά και πίσω, θορυβώδεις με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, μπαίνουν στο Μεγάλο Δάσος για να δουν τον Ευλογημένο. Ο ήχος είναι αγκάθι για τις διαλογιστικές εκστάσεις, έχει ειπωθεί από τον Ευλογημένο. Ας πάμε λοιπόν στο δασικό πάρκο Γκοσίνγκα με τα δέντρα σάλα. Εκεί εμείς, ήσυχοι και χωρίς συνωστισμό, θα διαμένουμε άνετα'. Τότε, σεβάσμιε κύριε, εκείνοι οι σεβάσμιοι πήγαν στο δασικό πάρκο Γκοσίνγκα με τα δέντρα σάλα. Εκεί εκείνοι οι σεβάσμιοι, ήσυχοι και χωρίς συνωστισμό, διαμένουν άνετα».

«Καλώς, καλώς, μοναχοί, όπως εκείνοι οι μεγάλοι μαθητές απαντώντας σωστά θα απαντούσαν· ο ήχος είναι αγκάθι για τις διαλογιστικές εκστάσεις, μοναχοί, έχει ειπωθεί από εμένα.

«Υπάρχουν, μοναχοί, αυτά τα δέκα αγκάθια. Ποια είναι τα δέκα; Για αυτόν που ευχαριστείται στη μοναξιά, η ευχαρίστηση στην κοινωνική συναναστροφή είναι αγκάθι· για αυτόν που είναι αφοσιωμένος στην επιδίωξη του σημαδιού της ρυπαρότητας, η επιδίωξη του σημαδιού της ομορφιάς είναι αγκάθι· για αυτόν που έχει φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες, η παρακολούθηση ψυχαγωγικών θεαμάτων είναι αγκάθι· για την άγια ζωή, η εγγύτητα με γυναίκες είναι αγκάθι· για την πρώτη διαλογιστική έκσταση, ο ήχος είναι αγκάθι· για τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, ο λογισμός και ο συλλογισμός είναι αγκάθια· για την τρίτη διαλογιστική έκσταση, η αγαλλίαση είναι αγκάθι· για την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, η εισπνοή και η εκπνοή είναι αγκάθι· για την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, η αντίληψη και το αίσθημα είναι αγκάθι· η λαγνεία είναι αγκάθι· το μίσος είναι αγκάθι· η αυταπάτη είναι αγκάθι.

«Διαμένετε χωρίς αγκάθια, μοναχοί. Διαμένετε απαλλαγμένοι από αγκάθια, μοναχοί. Διαμένετε χωρίς αγκάθια και απαλλαγμένοι από αγκάθια, μοναχοί. Χωρίς αγκάθια,

μοναχοί, είναι οι Άξιοι· απαλλαγμένοι από αγκάθια, μοναχοί, είναι οι Άξιοι· χωρίς αγκάθια και απαλλαγμένοι από αγκάθια, μοναχοί, είναι οι Άξιοι». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τα επιθυμητά φαινόμενα

73. «Υπάρχουν αυτά τα δέκα, μοναχοί, φαινόμενα επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, δυσεύρετα στον κόσμο. Ποια είναι τα δέκα; Τα πλούτη είναι επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, δυσεύρετα στον κόσμο· η ομορφιά είναι επιθυμητή, ελκυστική, ευχάριστη, δυσεύρετη στον κόσμο· η υγεία είναι επιθυμητή, ελκυστική, ευχάριστη, δυσεύρετη στον κόσμο· η ηθική είναι επιθυμητή, ελκυστική, ευχάριστη, δυσεύρετη στον κόσμο· η άγια ζωή είναι επιθυμητή, ελκυστική, ευχάριστη, δυσεύρετη στον κόσμο· οι φίλοι είναι επιθυμητοί, ελκυστικοί, ευχάριστοι, δυσεύρετοι στον κόσμο· η πολυμάθεια είναι επιθυμητή, ελκυστική, ευχάριστη, δυσεύρετη στον κόσμο· η σοφία είναι επιθυμητή, ελκυστική, ευχάριστη, δυσεύρετη στον κόσμο· οι υπερκόσμιες καταστάσεις είναι επιθυμητές, ελκυστικές, ευχάριστες, δυσεύρετες στον κόσμο· οι ευδαιμονικοί κόσμοι είναι επιθυμητοί, ελκυστικοί, ευχάριστοι, δυσεύρετοι στον κόσμο.

«Για αυτά τα δέκα φαινόμενα, μοναχοί, επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, δυσεύρετα στον κόσμο, δέκα φαινόμενα είναι εμπόδια - η τεμπελιά και η έλλειψη εργατικότητας είναι εμπόδιο για τα πλούτη· η έλλειψη περιποίησης και η έλλειψη στολισμού είναι εμπόδιο για την ομορφιά· η μη κατάλληλη συμπεριφορά είναι εμπόδιο για την υγεία· η κακή φιλία είναι εμπόδιο για την ηθική· η μη αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων είναι εμπόδιο για την άγια ζωή· η εξαπάτηση είναι εμπόδιο για τους φίλους· η μη απαγγελία είναι εμπόδιο για την πολυμάθεια· η μη ακρόαση και η μη ανάκριση είναι εμπόδιο για τη σοφία· η μη επιδίωξη και η μη ανασκόπηση είναι εμπόδιο για τις υπερκόσμιες καταστάσεις· η λανθασμένη πρακτική είναι εμπόδιο για τους ευδαιμονικούς κόσμους. Για αυτά τα δέκα επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, δυσεύρετα στον κόσμο, μοναχοί, αυτά τα δέκα φαινόμενα είναι εμπόδια.

«Για αυτά τα δέκα φαινόμενα, μοναχοί, επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, δυσεύρετα στον κόσμο, δέκα φαινόμενα είναι τροφές - η εργατικότητα και η μη τεμπελιά είναι τροφή για τα πλούτη· η περιποίηση και ο στολισμός είναι τροφή για την ομορφιά· η κατάλληλη συμπεριφορά είναι τροφή για την υγεία· η καλή φιλία είναι τροφή για την ηθική· η αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων είναι τροφή για την άγια ζωή· η μη εξαπάτηση είναι τροφή για τους φίλους· η απαγγελία είναι τροφή για την πολυμάθεια· η ακρόαση και η ανάκριση είναι τροφή για τη σοφία· η επιδίωξη και η ανασκόπηση είναι τροφή για τις υπερκόσμιες καταστάσεις· η ορθή πρακτική είναι τροφή για τους ευδαιμονικούς κόσμους. Για αυτά τα δέκα φαινόμενα, μοναχοί, επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, δυσεύρετα στον κόσμο, αυτά τα δέκα φαινόμενα είναι τροφές». Τρίτη.

4. Η ομιλία για την ανάπτυξη

74. «Με δέκα αυξήσεις αυξανόμενος, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής αυξάνεται με ευγενή αύξηση και γίνεται αυτός που λαμβάνει την ουσία και αυτός που λαμβάνει το καλύτερο για το σώμα. Ποιες δέκα; Αυξάνεται σε χωράφια και τοποθεσίες, αυξάνεται σε πλούτο και σιτηρά, αυξάνεται σε γιους και συζύγους, αυξάνεται σε δούλους, εργάτες και υπηρέτες, αυξάνεται σε τετράποδα, αυξάνεται στην πίστη, αυξάνεται στην ηθική, αυξάνεται στη μάθηση, αυξάνεται στη γενναιοδωρία, αυξάνεται στη

σοφία - με αυτές τις δέκα αυξήσεις, μοναχοί, αυξανόμενος ένας ευγενής μαθητής αυξάνεται με ευγενή αύξηση και γίνεται αυτός που λαμβάνει την ουσία και αυτός που λαμβάνει το καλύτερο για το σώμα».

«Με πλούτο και σιτηρά όποιος εδώ αυξάνεται,
σε γιους, σε συζύγους και σε τετράποδα·
αυτός πλούσιος γίνεται, ένδοξος, χαίρει ευσέβειας,
από συγγενείς, από φίλους και επίσης από βασιλιάδες.

«Με πίστη και ηθική όποιος εδώ αυξάνεται,
με σοφία, γενναιοδωρία και μάθηση και τα δύο·
αυτός ο τέτοιος ενάρετο άτομο, διορατικός,
στην παρούσα ζωή και με τα δύο αυξάνεται». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τη Μιγκασάλα

75. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, αφού ντύθηκε την πρωινή περίοδο της ημέρας και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, πήγε στην κατοικία της λαϊκής ακολούθου Μιγκασάλα· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε η λαϊκή ακόλουθος Μιγκασάλα πλησίασε τον σεβάσμιο Άναντα· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον σεβάσμιο Άναντα και κάθισε στο πλάι. Καθισμένη στο πλάι, η λαϊκή ακόλουθος Μιγκασάλα είπε στον σεβάσμιο Άναντα:

«Πώς είναι δυνατόν, σεβάσμιε Άναντα, η Διδασκαλία που διδάχθηκε από τον Ευλογημένο να γίνει κατανοητή, όταν ένας ασκούμενος στην άγια ζωή και ένας μη ασκούμενος στην άγια ζωή και οι δύο θα έχουν τον ίδιο προορισμό στη μελλοντική ζωή; Ο πατέρας μου, σεβάσμιε κύριε, ο Πουράνα, ήταν ασκούμενος στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Αυτός όταν πέθανε δηλώθηκε από τον Ευλογημένο: "ον άπαξ επιστρέφων που επαναγεννήθηκε στον κόσμο των Τουσίτα". Ο παππούς μου, σεβάσμιε κύριε, ο Ισιντάττα, ήταν μη ασκούμενος στην άγια ζωή, ικανοποιημένος με τη δική του σύζυγο. Κι αυτός όταν πέθανε δηλώθηκε από τον Ευλογημένο: "ον άπαξ επιστρέφων που επαναγεννήθηκε στον κόσμο των Τουσίτα".

Πώς είναι δυνατόν, σεβάσμιε Άναντα, η Διδασκαλία που διδάχθηκε από τον Ευλογημένο να γίνει κατανοητή, όταν ένας ασκούμενος στην άγια ζωή και ένας μη ασκούμενος στην άγια ζωή και οι δύο θα έχουν τον ίδιο προορισμό στη μελλοντική ζωή;» «Έτσι όμως αυτό, αδελφή, έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο».

Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, αφού πήρε προσφερόμενη τροφή στην κατοικία της λαϊκής ακολούθου Μιγκασάλα, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο:

«Εδώ εγώ, σεβάσμιε κύριε, αφού ντύθηκα την πρωινή περίοδο της ημέρας και πήρα το κύπελλο και τους χιτώνες μου, πήγα στην κατοικία της λαϊκής ακολούθου Μιγκασάλα· αφού έφτασα, κάθισα στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε, σεβάσμιε

κύριε, η λαϊκή ακόλουθος Μιγκασάλα με πλησίασε· αφού πλησίασε, μου απέδωσε σεβασμό και κάθισε στο πλάι. Καθισμένη στο πλάι, σεβάσμιε κύριε, η λαϊκή ακόλουθος Μιγκασάλα μου είπε:

'Πώς είναι δυνατόν, σεβάσμιε Άναντα, η Διδασκαλία που διδάχθηκε από τον Ευλογημένο να γίνει κατανοητή, όταν ένας ασκούμενος στην άγια ζωή και ένας μη ασκούμενος στην άγια ζωή και οι δύο θα έχουν τον ίδιο προορισμό στη μελλοντική ζωή; Ο πατέρας μου, σεβάσμιε κύριε, ο Πουράνα, ήταν ασκούμενος στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Αυτός όταν πέθανε δηλώθηκε από τον Ευλογημένο ως ον άπαξ επιστρέφων που επαναγεννήθηκε στον κόσμο των Τουσίτα. Ο παππούς μου, σεβάσμιε κύριε, ο Ισιντάττα, ήταν μη ασκούμενος στην άγια ζωή, ικανοποιημένος με τη δική του σύζυγο. Κι αυτός όταν πέθανε δηλώθηκε από τον Ευλογημένο: ον άπαξ επιστρέφων που επαναγεννήθηκε στον κόσμο των Τουσίτα.

Πώς είναι δυνατόν, σεβάσμιε Άναντα, η Διδασκαλία που διδάχθηκε από τον Ευλογημένο να γίνει κατανοητή, όταν ένας ασκούμενος στην άγια ζωή και ένας μη ασκούμενος στην άγια ζωή και οι δύο θα έχουν τον ίδιο προορισμό στη μελλοντική ζωή;' Όταν αυτό ειπώθηκε, εγώ, σεβάσμιε κύριε, είπα στη λαϊκή ακόλουθο Μιγκασάλα: 'Έτσι όμως αυτό, αδελφή, έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο'».

«Και ποια είναι, Άναντα, η Μιγκασάλα η λαϊκή ακόλουθος, αδαής και άπειρη, απλή γυναίκα με σοφία γυναίκας, και ποιοι είναι αυτοί που έχουν γνώση της διείσδυσης στα αρσενικά άτομα;

«Υπάρχουν, Άναντα, αυτά τα δέκα άτομα στον κόσμο. Ποια είναι τα δέκα; Εδώ, Άναντα, κάποιο άτομο είναι ανήθικος. Και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου η ανηθικότητά του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν δεν έχει γίνει ακόμη η ακοή, δεν έχει γίνει ακόμη η πολυμάθεια, δεν έχει διεισδυθεί ακόμη με την άποψη, δεν αποκτά ούτε προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην παρακμή όχι στην υπεροχή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή όχι αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι ανήθικος. Και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου η ανηθικότητά του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην υπεροχή όχι στην παρακμή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή όχι αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή.

«Σε αυτή την περίπτωση, Άναντα, αυτοί που αξιολογούν αξιολογούν -'και αυτός έχει αυτές τις ιδιότητες, και ο άλλος έχει αυτές τις ιδιότητες. Γιατί από αυτούς ο ένας είναι κατώτερος και ο ένας ανώτερος;' Διότι αυτό, Άναντα, είναι για αυτούς για πολύ καιρό προς βλάβη και οδύνη.

«Εκεί, Άναντα, αυτό το άτομο που είναι ανήθικος. Και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου η ανηθικότητά του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτό,

Άναντα, το άτομο είναι ανώτερο και πιο εξαίσιο από εκείνο το προηγούμενο άτομο. Για ποιο λόγο; Αυτό το άτομο, Άναντα, το παρασύρει το ρεύμα της Διδασκαλίας. Αυτή τη διαφορά ποιος θα μπορούσε να γνωρίζει εκτός από τον Τατχάγκατα!Γι' αυτό λοιπόν, Άναντα, μη γίνεστε αυτοί που αξιολογούν τα άτομα· μη μετράτε τα άτομα. Βλάπτεται, Άναντα, αυτός που μετράει τα άτομα.Είτε εγώ, Άναντα, θα μετρούσα τα άτομα, είτε κάποιος παρόμοιος με εμένα.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι ηθικό. Και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η ηθική του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν δεν έχει γίνει ακόμη η ακοή, δεν έχει γίνει ακόμη η πολυμάθεια, δεν έχει διεισδυθεί ακόμη με την άποψη, δεν αποκτά ούτε προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην παρακμή όχι στην υπεροχή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή όχι αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι ηθικό. Και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η ηθική του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην υπεροχή όχι στην παρακμή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή όχι αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή.

«Σε αυτή την περίπτωση, Άναντα, αυτοί που αξιολογούν αξιολογούν... κ.λπ...Είτε εγώ, Άναντα, θα μετρούσα τα άτομα, είτε κάποιος παρόμοιος με εμένα.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο έχει έντονη λαγνεία. Και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η λαγνεία του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν δεν έχει γίνει ακόμη η ακοή, δεν έχει γίνει ακόμη η πολυμάθεια, δεν έχει διεισδυθεί ακόμη με την άποψη, δεν αποκτά ούτε προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην παρακμή όχι στην υπεροχή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή όχι αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο έχει έντονη λαγνεία. Και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η λαγνεία του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην υπεροχή όχι στην παρακμή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή όχι αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή.

«Σε αυτή την περίπτωση, Άναντα, αυτοί που αξιολογούν αξιολογούν... κ.λπ...Είτε εγώ, Άναντα, θα μετρούσα τα άτομα, είτε κάποιος παρόμοιος με εμένα.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι οργίλο. Και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η οργή του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν δεν έχει γίνει ακόμη η ακοή, δεν έχει γίνει ακόμη η πολυμάθεια, δεν έχει διεισδυθεί ακόμη με την άποψη, δεν

αποκτά ούτε προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην παρακμή όχι στην υπεροχή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή όχι αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι οργίλο. Και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η οργή του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην υπεροχή όχι στην παρακμή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή όχι αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή.

«Σε αυτή την περίπτωση, Άναντα, αυτοί που αξιολογούν αξιολογούν... κ.λπ...Είτε εγώ, Άναντα, θα μετρούσα τα άτομα, είτε κάποιος παρόμοιος με εμένα.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι ανήσυχο. Και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η ανησυχία του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν δεν έχει γίνει ακόμη η ακοή, δεν έχει γίνει ακόμη η πολυμάθεια, δεν έχει διεισδυθεί ακόμη με την άποψη, δεν αποκτά ούτε προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην παρακμή όχι στην υπεροχή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή όχι αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή.

«Εδώ όμως, Άναντα, κάποιο άτομο είναι ανήσυχο. Και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η ανησυχία του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο. Σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο καταλήγει στην υπεροχή όχι στην παρακμή· γίνεται αυτός που πηγαίνει προς την υπεροχή όχι αυτός που πηγαίνει προς την παρακμή.

«Σε αυτή την περίπτωση, Άναντα, αυτοί που αξιολογούν αξιολογούν -'και αυτός έχει αυτές τις ιδιότητες, και ο άλλος έχει αυτές τις ιδιότητες. Γιατί από αυτούς ο ένας είναι κατώτερος και ο ένας ανώτερος;' Διότι αυτό, Άναντα, είναι για αυτούς για πολύ καιρό προς βλάβη και οδύνη.

«Σε αυτή την περίπτωση, Άναντα, αυτό το άτομο που είναι ανήσυχο και κατανοεί όπως πραγματικά είναι εκείνη την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας, όπου αυτή η ανησυχία του καταπαύει χωρίς υπόλοιπο, σε αυτόν έχει γίνει η ακοή, έχει γίνει η πολυμάθεια, έχει διεισδυθεί με την άποψη, αποκτά προσωρινή απελευθέρωση. Αυτό, Άναντα, το άτομο είναι ανώτερο και πιο εξαίσιο από εκείνο το προηγούμενο άτομο. Για ποιο λόγο; Αυτό το άτομο, Άναντα, το παρασύρει το ρεύμα της Διδασκαλίας. Αυτή τη διαφορά ποιος θα μπορούσε να γνωρίζει εκτός από τον Τατχάγκατα! Γι' αυτό λοιπόν, Άναντα, μη γίνεστε αυτοί που αξιολογούν τα άτομα· μη μετράτε τα άτομα. Βλάπτεται, Άναντα, αυτός που μετράει τα άτομα. Είτε εγώ, Άναντα, θα μετρούσα τα άτομα, είτε κάποιος παρόμοιος με εμένα.

«Και ποια είναι, Άναντα, η Μιγκασάλα η λαϊκή ακόλουθος, αδαής και άπειρη, απλή γυναίκα με σοφία γυναίκας, και ποιοι είναι αυτοί που έχουν γνώση της διείσδυσης στα αρσενικά άτομα! Αυτά λοιπόν, Άναντα, τα δέκα άτομα υπάρχουν στον κόσμο.

«Με όποιου είδους ηθική, Άναντα, ο Πουράνα ήταν προικισμένος, αν με τέτοιου είδους ηθική ο Ισιντάττα ήταν προικισμένος, ο Πουράνα δεν θα γνώριζε ούτε τον προορισμό του Ισιντάττα. Και με όποιου είδους σοφία, Άναντα, ο Ισιντάττα ήταν προικισμένος, αν με τέτοιου είδους σοφία ο Πουράνα ήταν προικισμένος, ο Ισιντάττα δεν θα γνώριζε ούτε τον προορισμό του Πουράνα. Έτσι λοιπόν, Άναντα, αυτά τα άτομα και τα δύο υστερούν σε μία ιδιότητα». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τα τρία φαινόμενα

76. «Αν αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, δεν υπήρχαν στον κόσμο, ο Τατχάγκατα δεν θα εγειρόταν στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, η Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα δεν θα έλαμπε στον κόσμο. Ποιοι τρεις; Η γέννηση και το γήρας και ο θάνατος - αν αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, δεν υπήρχαν στον κόσμο, ο Τατχάγκατα δεν θα εγειρόταν στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, η Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα δεν θα έλαμπε στον κόσμο. Επειδή όμως, μοναχοί, αυτά τα τρία φαινόμενα υπάρχουν στον κόσμο, για αυτό ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, για αυτό η Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα λάμπει στον κόσμο.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη γέννηση, να εγκαταλείψει το γήρας, να εγκαταλείψει τον θάνατο. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει τη λαγνεία, χωρίς να εγκαταλείψει το μίσος, χωρίς να εγκαταλείψει την αυταπάτη - χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη γέννηση, να εγκαταλείψει το γήρας, να εγκαταλείψει τον θάνατο.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη λαγνεία, να εγκαταλείψει το μίσος, να εγκαταλείψει την αυταπάτη. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει την άποψη περί ταυτότητας, χωρίς να εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, χωρίς να εγκαταλείψει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες - χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη λαγνεία, να εγκαταλείψει το μίσος, να εγκαταλείψει την αυταπάτη.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την άποψη περί ταυτότητας, να εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, να εγκαταλείψει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει τη μη-σοφή προσοχή, χωρίς να εγκαταλείψει την ακολουθία λανθασμένης οδού, χωρίς να εγκαταλείψει τη νωθρότητα του νου - χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την άποψη περί ταυτότητας, να εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, να εγκαταλείψει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη μη-σοφή προσοχή, να εγκαταλείψει την ακολουθία λανθασμένης οδού, να εγκαταλείψει τη νωθρότητα του νου. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει τη λησμοσύνη, χωρίς να εγκαταλείψει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, χωρίς να εγκαταλείψει τον περισπασμό του νου - χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη μη-σοφή προσοχή, να εγκαταλείψει την ακολουθία λανθασμένης οδού, να εγκαταλείψει τη νωθρότητα του

νου.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη λησμοσύνη, να εγκαταλείψει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, να εγκαταλείψει τον περισπασμό του νου. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει την απροθυμία να δει τους ευγενείς, χωρίς να εγκαταλείψει την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, χωρίς να εγκαταλείψει την επικριτική διάθεση - χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει τη λησμοσύνη, να εγκαταλείψει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, να εγκαταλείψει τον περισπασμό του νου.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την απροθυμία να δει τους ευγενείς, να εγκαταλείψει την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, να εγκαταλείψει την επικριτική διάθεση. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει την ανησυχία, χωρίς να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, χωρίς να εγκαταλείψει την ανηθικότητα - χωρίς να εγκαταλείψει αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την απροθυμία να δει τους ευγενείς, να εγκαταλείψει την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, να εγκαταλείψει την επικριτική διάθεση.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την ανησυχία, να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, να εγκαταλείψει την ανηθικότητα. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει την απιστία, χωρίς να εγκαταλείψει τη φιλαργυρία, χωρίς να εγκαταλείψει την οκνηρία - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις χωρίς να εγκαταλείψει είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την ανησυχία, να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, να εγκαταλείψει την ανηθικότητα.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την απιστία, να εγκαταλείψει τη φιλαργυρία, να εγκαταλείψει την οκνηρία. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει την ασέβεια, χωρίς να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, χωρίς να εγκαταλείψει την κακή φιλία - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις χωρίς να εγκαταλείψει είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την απιστία, να εγκαταλείψει τη φιλαργυρία, να εγκαταλείψει την οκνηρία.

«Χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την ασέβεια, να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, να εγκαταλείψει την κακή φιλία. Ποιοι τρεις; Χωρίς να εγκαταλείψει την αδιαντροπιά, χωρίς να εγκαταλείψει τον μη ηθικό φόβο, χωρίς να εγκαταλείψει την αμέλεια - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις χωρίς να εγκαταλείψει είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την ασέβεια, να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, να εγκαταλείψει την κακή φιλία.

«Αυτός ο αδιάντροπος, μοναχοί, μη έχων ηθικό φόβο, είναι αμελής. Αυτός όντας αμελής είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την ασέβεια, να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, να εγκαταλείψει την κακή φιλία. Αυτός όντας με κακόβουλους φίλους είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την απιστία, να εγκαταλείψει τη φιλαργυρία, να εγκαταλείψει την οκνηρία. Αυτός όντας οκνηρός είναι ανίκανος να εγκαταλείψει την ανησυχία, να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, να

εγκαταλείπει την ανηθικότητα. Αυτός όντας ανήθικος είναι ανίκανος να εγκαταλείπει την απροθυμία να βλέπει τους ευγενείς, να εγκαταλείπει την απροθυμία να ακούει την ευγενή διδασκαλία, να εγκαταλείπει την επικριτική συνείδηση. Αυτός όντας με επικριτική συνείδηση είναι ανίκανος να εγκαταλείπει τη λησμοσύνη, να εγκαταλείπει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, να εγκαταλείπει τον περισπασμό του νου. Αυτός όντας με διασπασμένο νου είναι ανίκανος να εγκαταλείπει τη μη-σοφή προσοχή, να εγκαταλείπει την ακολουθία λανθασμένου δρόμου, να εγκαταλείπει τη νωθρότητα του νου. Αυτός όντας με νωθρό νου είναι ανίκανος να εγκαταλείπει την άποψη περί ταυτότητας, να εγκαταλείπει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, να εγκαταλείπει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες. Αυτός όντας με σκεπτικιστική αμφιβολία είναι ανίκανος να εγκαταλείπει τη λαγνεία, να εγκαταλείπει το μίσος, να εγκαταλείπει την αυταπάτη. Αυτός χωρίς να εγκαταλείπει τη λαγνεία, χωρίς να εγκαταλείπει το μίσος, χωρίς να εγκαταλείπει την αυταπάτη, είναι ανίκανος να εγκαταλείπει τη γέννηση, να εγκαταλείπει το γήρας, να εγκαταλείπει τον θάνατο.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείπει τη γέννηση, να εγκαταλείπει το γήρας, να εγκαταλείπει τον θάνατο. Ποιοι τρεις; Έχοντας εγκαταλείπει τη λαγνεία, έχοντας εγκαταλείπει το μίσος, έχοντας εγκαταλείπει την αυταπάτη - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείπει τη γέννηση, να εγκαταλείπει το γήρας, να εγκαταλείπει τον θάνατο.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείπει τη λαγνεία, να εγκαταλείπει το μίσος, να εγκαταλείπει την αυταπάτη. Ποιοι τρεις; Έχοντας εγκαταλείπει την άποψη περί ταυτότητας, έχοντας εγκαταλείπει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, έχοντας εγκαταλείπει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείπει τη λαγνεία, να εγκαταλείπει το μίσος, να εγκαταλείπει την αυταπάτη.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείπει την άποψη περί ταυτότητας, να εγκαταλείπει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, να εγκαταλείπει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας τη μη-σοφή προσοχή, εγκαταλείποντας την ακολουθία λανθασμένης οδού, εγκαταλείποντας τη νωθρότητα του νου - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείπει την άποψη περί ταυτότητας, να εγκαταλείπει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, να εγκαταλείπει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείπει τη μη-σοφή προσοχή, να εγκαταλείπει την ακολουθία λανθασμένης οδού, να εγκαταλείπει τη νωθρότητα του νου. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας τη λησμοσύνη, εγκαταλείποντας την έλλειψη ενσυνειδητότητας, εγκαταλείποντας τον περισπασμό του νου - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείπει τη μη-σοφή προσοχή, να εγκαταλείπει την ακολουθία λανθασμένης οδού, να εγκαταλείπει τη νωθρότητα του νου.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείψει τη λησμοσύνη, να εγκαταλείψει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, να εγκαταλείψει τον περισπασμό του νου. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας την απροθυμία να δει τους ευγενείς, εγκαταλείποντας την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, εγκαταλείποντας την επικριτική συνείδηση - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείψει τη λησμοσύνη, να εγκαταλείψει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, να εγκαταλείψει τον περισπασμό του νου.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείψει την απροθυμία να δει τους ευγενείς, να εγκαταλείψει την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, να εγκαταλείψει την επικριτική συνείδηση. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας την ανησυχία, εγκαταλείποντας τη μη-αυτοσυγκράτηση, εγκαταλείποντας την ανηθικότητα - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείψει την απροθυμία να δει τους ευγενείς, να εγκαταλείψει την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, να εγκαταλείψει την επικριτική συνείδηση.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείψει την ανησυχία, να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, να εγκαταλείψει την ανηθικότητα. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας την απιστία, εγκαταλείποντας την αγνωμοσύνη, εγκαταλείποντας την οκνηρία - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείψει την ανησυχία, να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, να εγκαταλείψει την ανηθικότητα.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείψει την απιστία, να εγκαταλείψει την αγνωμοσύνη, να εγκαταλείψει την οκνηρία. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας την ασέβεια, εγκαταλείποντας τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, εγκαταλείποντας την κακή φιλία - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείψει την απιστία, να εγκαταλείψει την αγνωμοσύνη, να εγκαταλείψει την οκνηρία.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις τρεις νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να εγκαταλείψει την ασέβεια, να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, να εγκαταλείψει την κακή φιλία. Ποιοι τρεις; Εγκαταλείποντας την αδιαντροπιά, εγκαταλείποντας τον μη ηθικό φόβο, εγκαταλείποντας την αμέλεια - αυτές λοιπόν, μοναχοί, τις τρεις νοητικές καταστάσεις εγκαταλείποντας είναι ικανός να εγκαταλείψει την ασέβεια, να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, να εγκαταλείψει την κακή φιλία.

«Αυτός που έχει ντροπή, μοναχοί, έχει ηθικό φόβο και είναι επιμελής. Αυτός όντας επιμελής είναι ικανός να εγκαταλείψει την ασέβεια, να εγκαταλείψει τη δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, να εγκαταλείψει την κακή φιλία. Αυτός έχοντας καλό φίλο είναι ικανός να εγκαταλείψει την απιστία, να εγκαταλείψει την αγνωμοσύνη, να εγκαταλείψει την οκνηρία. Αυτός καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα είναι ικανός να εγκαταλείψει την ανησυχία, να εγκαταλείψει τη μη-αυτοσυγκράτηση, να εγκαταλείψει την ανηθικότητα. Αυτός όντας ηθικός είναι ικανός να εγκαταλείψει την απροθυμία να δει τους ευγενείς, να εγκαταλείψει την απροθυμία να ακούσει την ευγενή διδασκαλία, να εγκαταλείψει την επικριτική συνείδηση. Αυτός χωρίς

επικριτική συνείδηση είναι ικανός να εγκαταλείψει τη λησμοσύνη, να εγκαταλείψει την έλλειψη ενσυνειδητότητας, να εγκαταλείψει τον περισπασμό του νου. Αυτός με μη διασπασμένο νου είναι ικανός να εγκαταλείψει τη μη-σοφή προσοχή, να εγκαταλείψει την ακολουθία λανθασμένης οδού, να εγκαταλείψει τη νωθρότητα του νου. Αυτός με μη νωθρό νου είναι ικανός να εγκαταλείψει την άποψη περί ταυτότητας, να εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, να εγκαταλείψει την αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες. Αυτός χωρίς σκεπτικιστική αμφιβολία είναι ικανός να εγκαταλείψει τη λαγνεία, να εγκαταλείψει το μίσος, να εγκαταλείψει την αυταπάτη. Αυτός έχοντας εγκαταλείψει τη λαγνεία, έχοντας εγκαταλείψει το μίσος, έχοντας εγκαταλείψει την αυταπάτη, είναι ικανός να εγκαταλείψει τη γέννηση, να εγκαταλείψει το γήρας, να εγκαταλείψει τον θάνατο». Έκτο.

7. Η ομιλία για το κοράκι

77. «Με δέκα κακές ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένο είναι το κοράκι. Ποιες δέκα; Είναι αλαζόνας, θρασύς, λαίμαργος, αδηφάγος, σκληρός, χωρίς συμπόνια, αδύναμος, κράζει δυνατά, επιλήσμων και συσσωρευτής - με αυτές τις δέκα κακές ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένο είναι το κοράκι. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, με δέκα κακές ιδιότητες προικισμένος είναι ο κακόβουλος μοναχός. Ποιες δέκα; Είναι αλαζόνας, θρασύς, λαίμαργος, αδηφάγος, σκληρός, χωρίς συμπόνια, αδύναμος, κράζει δυνατά, επιλήσμων και συσσωρευτής - με αυτές τις δέκα κακές ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος είναι ο κακόβουλος μοναχός». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον Νιγκάντχα

78. «Με δέκα κακές ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένοι είναι οι Τζαϊν. Ποιες δέκα; Άπιστοι, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· ανήθικοι, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· αδιάντροποι, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· χωρίς ηθικό φόβο, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· συναναστρεφόμενοι ανάρετα άτομα, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· εξυψώνοντες τον εαυτό τους και υποτιμώντες τους άλλους, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· αγκιστρωμένοι στις προσωπικές τους απόψεις, διατηρούντες με πείσμα τις προσωπικές τους απόψεις, εγκαταλείποντες τις προσωπικές τους απόψεις με δυσκολία, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· απατεώνες, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· έχοντες κακόβουλες επιθυμίες, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν· έχοντες κακόβουλους φίλους, μοναχοί, είναι οι Τζαϊν - με αυτές τις δέκα κακές ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένοι είναι οι Τζαϊν». Ογδοη.

9. Η ομιλία για τις αφορμές μνησικακίας

79. «Αυτές οι δέκα, μοναχοί, είναι οι αφορμές μνησικακίας. Ποιες είναι οι δέκα; 'Μου έκανε βλάβη' - έτσι δημιουργεί μνησικακία· 'μου κάνει βλάβη' - έτσι δημιουργεί μνησικακία· 'θα μου κάνει βλάβη' - έτσι δημιουργεί μνησικακία· 'έκανε βλάβη σε κάποιον αγαπημένο και ευχάριστο σε μένα' - έτσι... κ.λπ... 'κάνει βλάβη' - έτσι... κ.λπ... 'θα κάνει βλάβη' - έτσι δημιουργεί μνησικακία· 'έκανε καλό σε κάποιον μη αγαπημένο και δυσάρεστο σε μένα' - έτσι... κ.λπ... 'κάνει καλό' - έτσι... κ.λπ... 'θα κάνει καλό' - έτσι δημιουργεί μνησικακία· και θυμώνει χωρίς λόγο - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δέκα αφορμές μνησικακίας». Ένατη.

10. Η ομιλία για την απομάκρυνση της μνησικακίας

80. «Υπάρχουν, μοναχοί, αυτοί οι δέκα τρόποι απομάκρυνσης της μνησικακίας. Ποια είναι τα δέκα; 'Μου έκανε βλάβη, πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά εδώ;' - έτσι

απομακρύνει τη μνησικακία· 'μου κάνει βλάβη, πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά εδώ;' - έτσι απομακρύνει τη μνησικακία· 'θα μου κάνει βλάβη, πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά εδώ;' - έτσι απομακρύνει τη μνησικακία· 'σε κάποιον αγαπημένο και ευχάριστο σε μένα έκανε βλάβη... κ.λπ... κάνει... κ.λπ... θα κάνει, πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά εδώ;' - έτσι απομακρύνει τη μνησικακία· 'σε κάποιον μη αγαπημένο και δυσάρεστο σε μένα έκανε καλό... κ.λπ... κάνει καλό... κ.λπ... θα κάνει καλό, πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά εδώ;' - έτσι απομακρύνει τη μνησικακία· και δεν θυμώνει χωρίς λόγο - αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δέκα τρόποι απομάκρυνσης της μνησικακίας». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της επιθυμίας, τρίτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Επιθυμία, αγκάθι, επιθυμητά, ανάπτυξη και Μιγκασάλα·
Τρία φαινόμενα και κοράκι, Τζαϊν, δύο και μνησικακία.

4. Το κεφάλαιο για τους πρεσβύτερους

1. Η ομιλία για τον Βάχανα

81. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Τότε ο σεβάσμιος Βάχανα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Βάχανα είπε στον Ευλογημένο: «Από πόσες άραγε, σεβάσμιε κύριε, ιδιότητες ο Τατχάγκατα διαμένει απελευθερωμένος, αποδεσμευμένος, ελεύθερος, με έναν νου χωρίς φραγμούς;»

«Από δέκα, Βάχανα, ιδιότητες ο Τατχάγκατα διαμένει απελευθερωμένος, αποδεσμευμένος, ελεύθερος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Ποιες δέκα; Από την ύλη, Βάχανα, ο Τατχάγκατα διαμένει απελευθερωμένος, αποδεσμευμένος, ελεύθερος, με έναν νου χωρίς φραγμούς· από το αίσθημα, Βάχανα... κ.λπ... από την αντίληψη, Βάχανα... από τις δραστηριότητες, Βάχανα... από τη συνείδηση, Βάχανα... από τη γέννηση, Βάχανα... από το γήρας, Βάχανα... από τον θάνατο, Βάχανα... από τα βάσανα, Βάχανα... από τις νοητικές μολύνσεις, Βάχανα, ο Τατχάγκατα διαμένει απελευθερωμένος, αποδεσμευμένος, ελεύθερος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Όπως, Βάχανα, ένας μπλε λωτός ή ένας κόκκινος λωτός ή ένας λευκός λωτός, γεννημένος στο νερό, αναπτυγμένος στο νερό, έχοντας υψωθεί πάνω από το νερό, στέκεται αλέκιστος από το νερό· ακριβώς έτσι, Βάχανα, από αυτές τις δέκα ιδιότητες ο Τατχάγκατα διαμένει απελευθερωμένος, αποδεσμευμένος, ελεύθερος, με έναν νου χωρίς φραγμούς». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον Άναντα

82. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Άναντα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι άπιστος θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι ανήθικος θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση

και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι ολιγομαθής θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι δύσκολος στην αποδοχή συμβουλής θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει κακόβουλους φίλους θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι σκληρός θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι επιλήσμων θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι μη ικανοποιημένος θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει κακόβουλες επιθυμίες θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει λανθασμένες απόψεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός προικισμένος με αυτές τις δέκα ιδιότητες θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει πίστη θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι ηθικός θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι πολυμαθής και θυμάται καλά αυτά που έχει μάθει θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι εύκολος στην αποδοχή συμβουλής θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει καλούς φίλους θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι μνήμων θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που είναι ικανοποιημένος θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει λίγες επιθυμίες θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός που έχει ορθή άποψη θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν.

«Βεβαίως, Άναντα, ένας μοναχός προικισμένος με αυτές τις δέκα ιδιότητες θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τον Πουννίγια

83. Τότε ο σεβάσμιος Πουννίγια πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Πουννίγια είπε στον Ευλογημένο: «Ποια είναι, σεβάσμιε κύριε, η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικές φορές στον Τατχάγκατα έρχεται η διδαχή της Διδασκαλίας, και μερικές φορές δεν έρχεται;»

«Ένας μοναχός, Πουννίγια, έχει πίστη, αλλά δεν είναι επισκέπτης· τόσο καιρό στον Τατχάγκατα δεν έρχεται η διδαχή της Διδασκαλίας. Όταν όμως, Πουννίγια, ένας μοναχός έχει πίστη και είναι επισκέπτης, έτσι στον Τατχάγκατα έρχεται η διδαχή της Διδασκαλίας.

«Ένας μοναχός, Πουννίγια, έχει πίστη και είναι επισκέπτης, αλλά δεν υπηρετεί... κ.λπ... υπηρετεί, αλλά δεν ρωτάει διεξοδικά... ρωτάει διεξοδικά, αλλά δεν ακούει τη Διδασκαλία με προσεκτικό αυτί... ακούει τη Διδασκαλία με προσεκτικό αυτί, αλλά αφού ακούσει δεν διατηρεί τη Διδασκαλία... αφού ακούσει διατηρεί τη Διδασκαλία, αλλά δεν εξετάζει το νόημα των διδασκαλιών που διατήρησε... εξετάζει το νόημα των διδασκαλιών που διατήρησε, αλλά γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία δεν ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία... γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, αλλά δεν έχει καλή ομιλία, δεν έχει καλή έκφραση, δεν είναι προικισμένος με ευγενική ομιλία, ευχερή, χωρίς τραύλισμα, ικανή να εξηγεί το νόημα... και έχει καλή ομιλία, έχει καλή έκφραση, είναι προικισμένος με ευγενική ομιλία, ευχερή, χωρίς τραύλισμα, ικανή να εξηγεί το νόημα, αλλά δεν είναι επιδεικνύων, παρακινητής, ενθαρρυντής, ευχαριστών τους συντρόφους στην άγια ζωή, τόσο καιρό στον Τατχάγκατα δεν έρχεται η διδαχή της Διδασκαλίας.

«Όταν όμως, Πουννίγια, ένας μοναχός έχει πίστη και είναι επισκέπτης και υπηρετεί και ρωτάει διεξοδικά και ακούει τη Διδασκαλία με προσεκτικό αυτί και αφού ακούσει διατηρεί τη Διδασκαλία και εξετάζει το νόημα των διδασκαλιών που διατήρησε και γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία και έχει καλή ομιλία, έχει καλή έκφραση, είναι προικισμένος με ευγενική ομιλία, ευχερή, χωρίς τραύλισμα, ικανή να εξηγήσει το νόημα, και είναι επιδεικνύων, παρακινητής, ενθαρρυντής, ευχαριστών τους συντρόφους στην άγια ζωή - έτσι στον Τατχάγκατα έρχεται η διδαχή της Διδασκαλίας. Με αυτές τις δέκα ιδιότητες, Πουννίγια, προικισμένη η διδαχή της Διδασκαλίας στον Τατχάγκατα γίνεται απολύτως εμπνευσμένη». Τρίτη.

4. Η ομιλία για την απάντηση

84. Εκεί ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Μαχαμογκαλλάνα. Ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα είπε αυτό -

«Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης". Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, ανακρίνει, εξετάζει και νουθετεί. Αυτός, ενώ ανακρίνεται, εξετάζεται και νουθετείται από τον Τατχάγκατα ή από έναν μαθητή του Τατχάγκατα, διαλογιστή, επιδέξιο στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιο στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιο στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, φτάνει σε κενότητα, φτάνει σε έλλειψη αρετής, φτάνει σε συμφορά, φτάνει σε καταστροφή, φτάνει σε συμφορά και καταστροφή.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, στρέφει την προσοχή του - 'Γιατί άραγε αυτός ο σεβάσμιος διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - κατανοώ: η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης';

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, κατανοεί -

'Αυτός ο σεβάσμιος είναι οργίλος· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από οργή. Η προδιάθεση στην οργή όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι μνησικάκος· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από εχθρότητα. Η προδιάθεση στην εχθρότητα όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

‘Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι υποτιμητικός· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από περιφρόνηση. Η προδιάθεση στην περιφρόνηση όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

‘Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι ανταγωνιστικός· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από θρασύτητα. Η προδιάθεση στη θρασύτητα όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

‘Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι ζηλόφθονος· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από ζήλια. Η προδιάθεση στη ζήλια όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

‘Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι τσιγκούνης· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από τσιγκουνιά. Η προδιάθεση στην τσιγκουνιά όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι δόλιος· διαμένει συχνά με νου κυριευμένο από δολιότητα. Η προδιάθεση προς δολιότητα όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι απατηλός· διαμένει συχνά με νου κυριευμένο από απάτη. Η προδιάθεση προς απάτη όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως έχει κακόβουλες επιθυμίες· διαμένει συχνά με νου κυριευμένο από επιθυμία. Η προδιάθεση προς επιθυμία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως, ενώ υπάρχει κάτι ανώτερο που πρέπει να γίνει, έχει σταματήσει στη μέση λόγω ενός κατώτερου επιτεύγματος διάκρισης. Το σταμάτημα στη μέση όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή».

«Πράγματι, φίλοι, ένας μοναχός χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον. Πράγματι, φίλοι, ένας μοναχός εγκαταλείποντας αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον καυχησιάρη

85. Κάποτε ο σεβάσμιος Μαχάτσουντα διέμενε στους Τσέτι, στη Σαχατζάτια. Εκεί ο σεβάσμιος Μαχάτσουντα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Μαχάτσουντα. Ο σεβάσμιος Μαχάτσουντα είπε αυτό -

«Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός καυχιέται και υπερκαυχιέται για τα επιτεύγματά του - 'εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την πρώτη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την τρίτη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο του άπειρου χώρου, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο της

άπειρης συνείδησης, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο της μηδαμινότητας, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την παύση της αντίληψης και του αισθήματος'.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, ανακρίνει, εξετάζει και νουθετεί. Αυτός, ενώ ανακρίνεται, εξετάζεται και νουθετείται από τον Τατχάγκατα ή από έναν μαθητή του Τατχάγκατα, διαλογιστή, επιδέξιο στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιο στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιο στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, φτάνει σε κενότητα, φτάνει σε έλλειψη αρετής, φτάνει σε συμφορά, φτάνει σε καταστροφή, φτάνει σε συμφορά και καταστροφή.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, στρέφει την προσοχή του - 'Γιατί άραγε αυτός ο σεβάσμιος καυχείται και υπερκαυχείται για τα επιτεύγματά του - εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την πρώτη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ... εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την παύση της αντίληψης και του αισθήματος'.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, κατανοεί -

'Για μεγάλο χρονικό διάστημα αυτός ο σεβάσμιος κάνει ρήγματα, κάνει τρύπες, κάνει κηλίδες, κάνει λεκέδες, δεν κάνει συνεχώς, δεν έχει συνεχή συμπεριφορά στην ηθική. Αυτός ο σεβάσμιος είναι ανήθικος. Η ανηθικότητα όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι άπιστος· η απιστία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι ολιγομαθής και με ανάρμοστη συμπεριφορά· η ολιγομάθεια όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι δύσκολος στην αποδοχή συμβουλής· η δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως έχει κακόβουλους φίλους· η κακή φιλία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι οκνηρός· η οκνηρία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι επιλήσμων· η λησμοσύνη όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι απατεώνας· η απατεωνιά όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι δυσυποστήρικτος· το να είναι κανείς δυσυποστήρικτος όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως στερείται σοφίας· η έλλειψη σοφίας όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή'.

«Όπως, φίλοι, ένας φίλος θα έλεγε σε έναν φίλο έτσι - 'Όταν, αγαπητέ, έχεις ανάγκη από χρήματα για κάτι που πρέπει να γίνει με χρήματα, ζήτησέ μου χρήματα. Θα σου δώσω χρήματα'. Αυτός, όταν προέκυψε κάποια ανάγκη για χρήματα, ο φίλος θα έλεγε στον φίλο έτσι - 'Έχω ανάγκη, αγαπητέ, από χρήματα. Δώσε μου χρήματα'. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Τότε λοιπόν, αγαπητέ, σκάψε εδώ'. Αυτός σκάβοντας εκεί δεν θα έβρισκε. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Μου είπες ψέμα, αγαπητέ· μου είπες κούφια λόγια, αγαπητέ - σκάψε εδώ'. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Δεν σου είπα ψέμα, αγαπητέ, δεν σου είπα κούφια λόγια. Τότε λοιπόν, αγαπητέ, σκάψε εδώ'. Αυτός σκάβοντας και εκεί δεν θα έβρισκε. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Μου είπες ψέμα, αγαπητέ, μου είπες κούφια λόγια - σκάψε εδώ'. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Δεν σου είπα ψέμα, αγαπητέ, δεν σου είπα κούφια λόγια. Τότε λοιπόν, αγαπητέ, σκάψε εδώ'. Αυτός σκάβοντας και εκεί δεν θα έβρισκε. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Μου είπες ψέμα, αγαπητέ, μου είπες κούφια λόγια - σκάψε εδώ'. Εκείνος θα έλεγε έτσι - 'Δεν σου είπα ψέμα, αγαπητέ, δεν σου είπα κούφια λόγια. Αλλά εγώ ο ίδιος έφτασα σε τρέλα, σε διαστροφή του νου'.

«Ακριβώς έτσι, φίλοι, ένας μοναχός καυχιέται και υπερηφανεύεται για τα επιτεύγματά του - 'εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την πρώτη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την τρίτη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο του άπειρου χώρου, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο της μηδαμινότητας, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την παύση της αντίληψης και του αισθήματος'.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, ανακρίνει, εξετάζει και νουθετεί. Αυτός, ενώ ανακρίνεται, εξετάζεται και νουθετείται από τον Τατχάγκατα ή από έναν μαθητή του Τατχάγκατα, διαλογιστή, επιδέξιο στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιο στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιο στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, φτάνει σε κενότητα, φτάνει σε έλλειψη αρετής, φτάνει σε συμφορά, φτάνει σε καταστροφή, φτάνει σε συμφορά και καταστροφή.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, στρέφει την προσοχή του - 'Γιατί άραγε αυτός ο σεβάσμιος καυχιέται και υπερκαυχιέται για τα επιτεύγματά του - εγώ επιτυγχάνω την πρώτη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ... εγώ επιτυγχάνω και αναδύομαι από την παύση της

αντίληψης και του αισθήματος'.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, κατανοεί -

'Για μεγάλο χρονικό διάστημα αυτός ο σεβάσμιος κάνει ρήγματα, κάνει τρύπες, κάνει κηλίδες, κάνει λεκέδες, δεν κάνει συνεχώς, δεν έχει συνεχή συμπεριφορά στην ηθική. Αυτός ο σεβάσμιος είναι ανήθικος· η ανηθικότητα όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι άπιστος· η απιστία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι ολιγομαθής και με ανάρμοστη συμπεριφορά· η ολιγομάθεια όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι δύσκολος στην αποδοχή συμβουλής· η δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως έχει κακόβουλους φίλους· η κακή φιλία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι σκληρός· η σκληρία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι επιλήσμων· η λησμοσύνη όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι απατεώνας· η απατεωνιά όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι δυσυποστήρικτος· το να είναι κανείς δυσυποστήρικτος όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως στερείται σοφίας· η έλλειψη σοφίας όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή'.

«Πράγματι, φίλοι, ένας μοναχός χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον. Πράγματι, φίλοι, ένας μοναχός εγκαταλείποντας αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την υπερεκτίμηση

86. Κάποτε ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα διέμενε στη Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Εκεί ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι

μοναχοί στον σεβάσμιο Μαχακασσάπα. Ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα είπε αυτό:

«Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης". Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, ανακρίνει, εξετάζει και νουθετεί. Αυτός, ενώ ανακρίνεται, εξετάζεται και νουθετείται από τον Τατχάγκατα ή από έναν μαθητή του Τατχάγκατα, διαλογιστή, επιδέξιο στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιο στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιο στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, φτάνει σε κενότητα, φτάνει σε έλλειψη αρετής, φτάνει σε συμφορά, φτάνει σε καταστροφή, φτάνει σε συμφορά και καταστροφή.

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, στρέφει την προσοχή του - 'Γιατί άραγε αυτός ο σεβάσμιος διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης.'

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, κατανοεί -

'Αυτός ο σεβάσμιος έχει υπερεκτίμηση, θεωρεί αληθινή την υπερεκτίμηση, έχει αντίληψη επίτευξης σε αυτό που δεν έχει επιτευχθεί, έχει αντίληψη ότι έγινε αυτό που δεν έχει γίνει, έχει αντίληψη ότι επιτεύχθηκε αυτό που δεν έχει επιτευχθεί. Από υπερεκτίμηση διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης.'

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, στρέφει την προσοχή του - 'Βασιζόμενος σε τι άραγε αυτός ο σεβάσμιος έχει υπερεκτίμηση, θεωρεί αληθινή την υπερεκτίμηση, έχει αντίληψη επίτευξης σε αυτό που δεν έχει επιτευχθεί, έχει αντίληψη ότι έγινε αυτό που δεν έχει γίνει, έχει αντίληψη ότι επιτεύχθηκε αυτό που δεν έχει επιτευχθεί. Από υπερεκτίμηση διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης.'

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, κατανοεί -

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι πολυμαθής, αυτός που θυμάται καλά αυτά που έχει μάθει, αυτός που έχει μεγάλη συσώρευση μάθησης· εκείνες οι διδασκαλίες που είναι καλές στην αρχή, καλές στη μέση, καλές στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, που ισχυρίζονται την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή, τέτοιες διδασκαλίες έχει ακούσει πολλές, τις διατηρεί, τις έχει εξασκήσει λεκτικά, τις έχει εξετάσει με τον νου, τις έχει διεισδύσει καλά με την άποψη. Για αυτό αυτός ο σεβάσμιος έχει υπερεκτίμηση, θεωρεί αληθινή την υπερεκτίμηση, έχει αντίληψη επίτευξης σε αυτό που δεν έχει επιτευχθεί, έχει αντίληψη ότι έγινε αυτό που δεν έχει γίνει, έχει αντίληψη ότι επιτεύχθηκε αυτό που δεν έχει επιτευχθεί. Από υπερεκτίμηση διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση - η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης.'

«Αυτόν ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα, διαλογιστής, επιδέξιος στις διαλογιστικές επιτεύξεις, επιδέξιος στη συνείδηση των άλλων, επιδέξιος στις μεθόδους κατανόησης της συνείδησης των άλλων, έτσι περιλαμβάνοντας τον νου του με τον δικό του νου, κατανοεί -

'Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι πλεονέκτης· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από πλεονεξία. Η προδιάθεση στην πλεονεξία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι κακόβουλος· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από θυμό. Η προδιάθεση στον θυμό όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως έχει νωθρότητα και υπνηλία· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από νωθρότητα και υπνηλία. Η προδιάθεση στη νωθρότητα και υπνηλία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως είναι ανήσυχος· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από ανησυχία. Η προδιάθεση στην ανησυχία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως έχει σκεπτικιστική αμφιβολία· διαμένει συχνά με νου κατακλυσμένο από σκεπτικιστική αμφιβολία. Η προδιάθεση στη σκεπτικιστική αμφιβολία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως απολαμβάνει την εργασία, ευχαριστείται με την εργασία, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της εργασίας. Η ευχαρίστηση στην εργασία όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως απολαμβάνει την κουβέντα, ευχαριστείται με την κουβέντα, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της κουβέντας. Η ευχαρίστηση στην κουβέντα όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως απολαμβάνει τον ύπνο, ευχαριστείται με τον ύπνο, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση του ύπνου. Η ευχαρίστηση στον ύπνο όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως απολαμβάνει την κοινωνική συναναστροφή, ευχαριστείται με την κοινωνική συναναστροφή, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της κοινωνικής συναναστροφής. Η ευχαρίστηση στην κοινωνική συναναστροφή όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή.

«Αυτός ο σεβάσμιος όμως, ενώ υπάρχει κάτι ανώτερο που πρέπει να γίνει, έχει σταματήσει στη μέση λόγω ενός κατώτερου επιτεύγματος διάκρισης. Το σταμάτημα στη μέση όμως στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, αυτό είναι παρακμή».

«Πράγματι, φίλοι, ένας μοναχός χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι αδύνατον. Πράγματι, φίλοι, ένας μοναχός εγκαταλείποντας αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις θα φτάσει σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή - αυτό είναι δυνατόν». Έκτο.

7. Η ομιλία για τον μη αγαπητό

87. Εκεί ο Ευλογημένος, σχετικά με τον πεθαμένο μοναχό, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι δημιουργός νομικών υποθέσεων και δεν επαινεί την επίλυση νομικών υποθέσεων. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι δημιουργός νομικών υποθέσεων και δεν επαινεί την επίλυση νομικών υποθέσεων, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι πρόθυμος να εξασκηθεί και δεν επαινεί την ανάληψη της εξάσκησης. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι πρόθυμος να εξασκηθεί και δεν επαινεί την ανάληψη της εξάσκησης, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός έχει κακόβουλες επιθυμίες και δεν επαινεί την απομάκρυνση των επιθυμιών. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός έχει κακόβουλες επιθυμίες και δεν επαινεί την απομάκρυνση των επιθυμιών, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι οργίλος και δεν επαινεί την απομάκρυνση της οργής. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι οργίλος και δεν επαινεί την απομάκρυνση της οργής, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι υποτιμητικός και δεν επαινεί την απομάκρυνση της περιφρόνησης. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι υποτιμητικός και δεν επαινεί την απομάκρυνση της περιφρόνησης, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι δόλιος και δεν επαινεί την απομάκρυνση της δολιότητας. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι δόλιος και δεν επαινεί την απομάκρυνση της δολιότητας, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι απατηλός και δεν επαινεί την απομάκρυνση της απάτης. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι απατηλός και δεν επαινεί την απομάκρυνση της απάτης, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν έχει τη φύση να εξετάζει τις υπερκόσμιες καταστάσεις και δεν επαινεί την εξέταση της Διδασκαλίας. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν έχει τη φύση να εξετάζει τις υπερκόσμιες καταστάσεις και δεν επαινεί την εξέταση της Διδασκαλίας, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι σε απομόνωση και δεν επαινεί την απομόνωση. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι σε απομόνωση και δεν επαινεί την απομόνωση, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι φιλόξενος προς τους συντρόφους στην άγια ζωή και δεν επαινεί τη φιλοξενία. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν είναι φιλόξενος προς τους συντρόφους στην άγια ζωή και δεν επαινεί τη φιλοξενία, αυτός επίσης ο παράγοντας δεν οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Σε έναν τέτοιο, μοναχοί, μοναχό, αν και θα μπορούσε να εγερθεί έτσι επιθυμία -'Αχ, μακάρι οι σύντροφοι στην άγια ζωή να με τιμούσαν, να με σέβονταν, να μου απέδιδαν ευλάβεια και να μου έδειχναν ευσέβεια', ωστόσο οι σύντροφοι στην άγια ζωή δεν τον τιμούν, δεν τον σέβονται, δεν του αποδίδουν ευλάβεια και δεν του δείχνουν ευσέβεια. Για ποιο λόγο; Διότι έτσι, μοναχοί, οι νοήμονες σύντροφοι στην άγια ζωή βλέπουν εκείνες τις κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που δεν έχουν εγκαταλειφθεί.

«Όπως, μοναχοί, σε ένα ατίθασο άλογο, αν και θα μπορούσε να εγερθεί έτσι επιθυμία - 'Αχ, μακάρι οι άνθρωποι να με τοποθετούσαν σε θέση ευγενούς αλόγου, να με τάζαν τροφή για ευγενές άλογο και να με περιποιούνταν με περιποίηση για ευγενές άλογο', ωστόσο οι άνθρωποι δεν το τοποθετούν σε θέση ευγενούς αλόγου, δεν το ταΐζουν τροφή για ευγενές άλογο και δεν το περιποιούνται με περιποίηση για ευγενές άλογο. Για ποιο λόγο; Διότι έτσι, μοναχοί, οι νοήμονες άνθρωποι βλέπουν εκείνες τις δολιότητες, τις απάτες, τις στρεβλότητες και τις ανειλικρίνειες που δεν έχουν εγκαταλειφθεί. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, σε έναν τέτοιο μοναχό, αν και θα μπορούσε να εγερθεί έτσι επιθυμία - 'Αχ, μακάρι οι σύντροφοι στην άγια ζωή να με τιμούσαν, να με σέβονταν, να μου απέδιδαν ευλάβεια και να μου έδειχναν ευσέβεια', ωστόσο οι σύντροφοι στην άγια ζωή δεν τον τιμούν, δεν τον σέβονται, δεν του αποδίδουν

ευλάβεια και δεν του δείχνουν ευσέβεια. Για ποιο λόγο; Διότι έτσι, μοναχοί, οι νοήμονες σύντροφοι στην άγια ζωή βλέπουν εκείνες τις κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που δεν έχουν εγκαταλειφθεί.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός δεν δημιουργεί νομικές υποθέσεις και επαινεί την επίλυση νομικών υποθέσεων. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός δεν δημιουργεί νομικές υποθέσεις και επαινεί την επίλυση νομικών υποθέσεων, αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι πρόθυμος να εξασκηθεί και επαινεί την ανάληψη της εξάσκησης. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι πρόθυμος να εξασκηθεί και επαινεί την ανάληψη της εξάσκησης, αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός έχει λίγες επιθυμίες και επαινεί την απομάκρυνση των πόθων. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός έχει λίγες επιθυμίες και επαινεί την απομάκρυνση των πόθων, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς οργή και επαινεί την απομάκρυνση της οργής. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς οργή και επαινεί την απομάκρυνση της οργής, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς περιφρόνηση και επαινεί την απομάκρυνση της περιφρόνησης. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς περιφρόνηση και επαινεί την απομάκρυνση της περιφρόνησης, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς δολιότητα και επαινεί την απομάκρυνση της δολιότητας. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς δολιότητα και επαινεί την απομάκρυνση της δολιότητας, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς απάτη και επαινεί την απομάκρυνση της απάτης. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι χωρίς απάτη και επαινεί την απομάκρυνση της απάτης, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός έχει τη φύση να εξετάζει τις υπερκόσμιες καταστάσεις και επαινεί την εξέταση της Διδασκαλίας. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός έχει τη φύση να εξετάζει τις υπερκόσμιες καταστάσεις και επαινεί την εξέταση της Διδασκαλίας, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι σε απομόνωση και επαινεί την απομόνωση. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι σε απομόνωση και επαινεί την απομόνωση, αυτός επίσης ο παράγοντας... κ.λπ... οδηγεί στην ενότητα.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι φιλόξενος προς τους συντρόφους στην άγια ζωή και επαινεί τη φιλοξενία. Εφόσον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι φιλόξενος προς τους συντρόφους στην άγια ζωή και επαινεί τη φιλοξενία, αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Σε έναν τέτοιο μοναχό, μοναχοί, αν και δεν θα εγειρόταν έτσι επιθυμία -'Αχ, μακάρι οι σύντροφοι στην άγια ζωή να με τιμούσαν, να με σέβονταν, να μου απέδιδαν ευλάβεια και να μου έδειχναν ευσέβεια', ωστόσο οι σύντροφοι στην άγια ζωή τον τιμούν, τον σέβονται, του αποδίδουν ευλάβεια και του δείχνουν ευσέβεια. Για ποιο λόγο; Διότι, μοναχοί, οι νοήμονες σύντροφοι στην άγια ζωή βλέπουν ότι εκείνες οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις έχουν εγκαταλειφθεί.

«Όπως, μοναχοί, σε ένα καλό καθαρόαιμο άλογο αν και δεν θα εγειρόταν έτσι επιθυμία - 'Αχ, μακάρι οι άνθρωποι να με τοποθετούσαν στη θέση καθαρόαιμου, να με τάζαν με τροφή καθαρόαιμου και να με περιποιούνταν με περιποίηση καθαρόαιμου', ωστόσο οι άνθρωποι τον τοποθετούν στη θέση καθαρόαιμου, τον τάζουν με τροφή καθαρόαιμου και τον περιποιούνται με περιποίηση καθαρόαιμου. Για ποιο λόγο; Διότι, μοναχοί, οι νοήμονες άνθρωποι βλέπουν ότι εκείνες οι δολιότητες, απάτες, στρεβλότητες και ανειλικρίνιες έχουν εγκαταλειφθεί.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, σε έναν τέτοιο μοναχό αν και δεν θα εγειρόταν έτσι επιθυμία - 'Αχ, μακάρι οι σύντροφοι στην άγια ζωή να με τιμούσαν, να με σέβονταν, να μου απέδιδαν ευλάβεια και να μου έδειχναν ευσέβεια', ωστόσο οι σύντροφοι στην άγια ζωή τον τιμούν, τον σέβονται, του αποδίδουν ευλάβεια και του δείχνουν ευσέβεια. Για ποιο λόγο; Διότι, μοναχοί, οι νοήμονες σύντροφοι στην άγια ζωή βλέπουν ότι εκείνες οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις έχουν εγκαταλειφθεί.» Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον υβριστή

88. «Εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, που υβρίζει και χλευάζει, που συκοφαντεί τους ευγενείς συντρόφους στην άγια ζωή, αυτό είναι δυνατόν ότι αυτός θα υποστεί κάποια από τις δέκα καταστροφές. Ποιες δέκα; Δεν επιτυγχάνει αυτό που δεν έχει επιτύχει, ξεπέφτει από αυτό που έχει επιτύχει, η Άριστη Διδασκαλία δεν καθαρίζεται γι' αυτόν, ή έχει υπερεκτίμηση στην Άριστη Διδασκαλία, ή ασκεί την άγια ζωή χωρίς ευχαρίστηση, ή διαπράττει κάποιο μολυσμένο παράπτωμα, ή βιώνει σοβαρή ασθένεια και ταλαιπωρία, ή φτάνει σε τρέλα και νοητική διατάραξη, πεθαίνει παραπλανημένος, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, που υβρίζει και χλευάζει, που συκοφαντεί τους ευγενείς συντρόφους στην άγια ζωή, αυτό είναι δυνατόν ότι αυτός θα υποστεί κάποια από αυτές τις δέκα καταστροφές». Όγδοη.

9. Η ομιλία του Κοκάλικα

89. Τότε ο μοναχός Κοκάλικα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο μοναχός Κοκάλικα είπε στον Ευλογημένο: «Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα, σεβάσμιε κύριε, έχουν κακόβουλες επιθυμίες, έχουν υποκύψει σε κακόβουλες επιθυμίες». «Μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα, μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα! Κοκάλικα, απόκτησε πεποίθηση στον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα. Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα είναι ευπρεπείς».

Για δεύτερη φορά ο μοναχός Κοκάλικα είπε στον Ευλογημένο: «Αν και ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, είναι για μένα αξιόπιστος και έμπιστος· ωστόσο ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα έχουν κακόβουλες επιθυμίες, έχουν υποκύψει σε κακόβουλες επιθυμίες».

«Μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα, μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα! Κοκάλικα, απόκτησε πεποίθηση στον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα. Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα είναι ευπρεπείς».

Για τρίτη φορά ο μοναχός Κοκάλικα είπε στον Ευλογημένο: «Αν και ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, είναι για μένα αξιόπιστος και έμπιστος· ωστόσο ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα έχουν κακόβουλες επιθυμίες, έχουν υποκύψει σε κακόβουλες επιθυμίες». «Μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα, μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα! Κοκάλικα, απόκτησε πεποίθηση στον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα. Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα είναι ευπρεπείς».

Τότε ο μοναχός Κοκάλικα σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε. Και λίγο μετά την αναχώρηση του μοναχού Κοκάλικα, ολόκληρο το σώμα του καλύφθηκε από εξογκώματα σε μέγεθος σπόρου σιναπιού. Αφού έγιναν σε μέγεθος σπόρου σιναπιού, έγιναν σε μέγεθος φασολιού μουνγκ· αφού έγιναν σε μέγεθος φασολιού μουνγκ, έγιναν σε μέγεθος ρεβιθιού· αφού έγιναν σε μέγεθος ρεβιθιού, έγιναν σε μέγεθος κουκουτσιού τζουτζούμπα· αφού έγιναν σε μέγεθος κουκουτσιού τζουτζούμπα, έγιναν σε μέγεθος καρπού τζουτζούμπα· αφού έγιναν σε μέγεθος καρπού τζουτζούμπα, έγιναν σε μέγεθος καρπού αμάλακα· αφού έγιναν σε μέγεθος καρπού αμάλακα, έγιναν σε μέγεθος άγουρου καρπού μπελούβα· αφού έγιναν σε μέγεθος άγουρου καρπού μπελούβα, έγιναν σε μέγεθος καρπού μπίλλα· αφού έγιναν σε μέγεθος καρπού μπίλλα, έσπασαν· πύον και αίμα έτρεξαν. Αυτός κειτόταν πάνω σε φύλλα μπανανιάς, σαν ψάρι που έχει καταπιεί δηλητήριο.

Τότε ο Τουρού, ο μεμονωμένος Βράχμα, πλησίασε τον μοναχό Κοκάλικα· αφού πλησίασε, στεκόμενος στον αέρα, είπε στον μοναχό Κοκάλικα: «Κοκάλικα, απόκτησε πεποίθηση στον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα. Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα είναι ευπρεπείς». «Ποιος είσαι εσύ, φίλε;» «Εγώ είμαι ο Τουρού, ο μεμονωμένος Βράχμα». «Δεν έχεις περιγραφεί εσύ, φίλε, από τον Ευλογημένο ως μη-επιστρέφων; Τότε γιατί ήρθες εδώ; Δες πόσο έχεις σφάλει σε αυτό».

Τότε ο Τουρού, ο μεμονωμένος Βράχμα, απευθύνθηκε στον μοναχό Κοκάλικα με στίχους:

«Για τον άνθρωπο που γεννήθηκε, γεννιέται τσεκούρι στο στόμα·
με το οποίο κόβει τον εαυτό του, ο ανόητος που λέει προσβλητικά λόγια.

Αυτός που επαινεί τον αξιοκατάκριτο, ή αυτός που κατακρίνει τον αξιέπαινο·
αυτός συσσωρεύει με το στόμα του ατυχία, με εκείνη την ατυχία δεν βρίσκει
ευτυχία.

Ασήμαντη είναι αυτή η ατυχία, η απώλεια χρημάτων στα ζάρια·
ακόμη και με όλα μαζί με τον εαυτό του, αυτή ακριβώς είναι η μεγαλύτερη
ατυχία·
αυτός που μολύνει τον νου του απέναντι στους Καλότυχους.

Εκατό χιλιάδες νιράμπουντα, και τριάντα έξι και πέντε αμπούντα·
αυτός που κατακρίνει τους ευγενείς πηγαίνει στην κόλαση, κατευθύνοντας
κακόβουλα την ομιλία και τον νου».

Τότε ο μοναχός Κοκάλικα πέθανε από εκείνη ακριβώς την ασθένεια. Και αφού πέθανε, ο μοναχός Κοκάλικα επαναγεννήθηκε στην κόλαση Πάντουμα, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου του προς τον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα.

Τότε ο Βράχμα Σαχάμπατι, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει, με εξαιρετική ομορφιά, φωτίζοντας ολόκληρο το άλσος του Τζέτα, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκε στο πλάι. Καθώς στεκόταν στο πλάι, ο Βράχμα Σαχάμπατι είπε στον Ευλογημένο: «Ο μοναχός Κοκάλικα, σεβάσμιε κύριε, πέθανε. Και αφού πέθανε, σεβάσμιε κύριε, ο μοναχός Κοκάλικα γεννήθηκε στην κόλαση Πάντουμα, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου του εναντίον του Σαριπούττα και του Μογκαλλάνα». Αυτά είπε ο Βράχμα Σαχάμπατι. Αφού είπε αυτά, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και εξαφανίστηκε ακριβώς εκεί.

Τότε ο Ευλογημένος, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Αυτή τη νύχτα, μοναχοί, ο Βράχμα Σαχάμπατι, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει, με εξαιρετική ομορφιά, φωτίζοντας ολόκληρο το άλσος του Τζέτα, πλησίασε εμένα· αφού πλησίασε, μου απέδωσε σεβασμό και στάθηκε στο πλάι. Καθώς στεκόταν στο πλάι, μοναχοί, ο Βράχμα Σαχάμπατι μου είπε: 'Ο μοναχός Κοκάλικα, σεβάσμιε κύριε, πέθανε· και αφού πέθανε, σεβάσμιε κύριε, ο μοναχός Κοκάλικα γεννήθηκε στην κόλαση Πάντουμα, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου του εναντίον του Σαριπούττα και του Μογκαλλάνα'. Αυτά είπε, μοναχοί, ο Βράχμα Σαχάμπατι. Αφού είπε αυτά, μου απέδωσε σεβασμό, με περιήλθε κρατώντας με στα δεξιά του και εξαφανίστηκε ακριβώς εκεί».

Όταν αυτό ειπώθηκε, κάποιος μοναχός είπε στον Ευλογημένο: «Πόσο μακρά είναι, σεβάσμιε κύριε, η διάρκεια ζωής στην κόλαση Πάντουμα;» «Μακρά είναι, μοναχέ, η διάρκεια ζωής στην κόλαση Πάντουμα. Δεν είναι εύκολο να υπολογιστεί - τόσα χρόνια, ή τόσες εκατοντάδες χρόνια, ή τόσες χιλιάδες χρόνια, ή τόσες εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια».

«Είναι δυνατόν όμως, σεβάσμιε κύριε, να δοθεί μια παρομοίωση;» «Είναι δυνατόν, μοναχέ», είπε ο Ευλογημένος - «Όπως, μοναχέ, ένα κοσαλικό φορτίο σουσαμιού είκοσι κχάρι· από αυτό ένας άνθρωπος κάθε εκατό χρόνια θα αφαιρούσε έναν σπόρο σουσαμιού. Πιο γρήγορα, μοναχέ, εκείνο το κοσαλικό φορτίο σουσαμιού είκοσι κχάρι με αυτή την προσπάθεια θα οδηγούνταν σε πλήρη εξάλειψη και εξάντληση, παρά μία κόλαση Αμπούντα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Αμπούντα, έτσι είναι μία κόλαση Νιράμπουντα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Νιράμπουντα, έτσι είναι μία κόλαση Αμπάμπα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Αμπάμπα, έτσι είναι μία κόλαση Ατάτα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Ατάτα, έτσι είναι μία κόλαση Αχάχα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Αχάχα, έτσι είναι μία κόλαση Κουμούντα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Κουμούντα, έτσι είναι μία κόλαση Σογκαντχίκα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Σογκαντχίκα, έτσι είναι μία κόλαση Ουππάλακα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Ουππάλακα, έτσι είναι μία κόλαση Πουντάρικα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Πουντάρικα, έτσι είναι μία κόλαση Πάντουμα. Στην κόλαση Πάντουμα όμως, μοναχέ, ο μοναχός Κοκάλικα γεννήθηκε, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου του εναντίον του Σαριπούττα και του Μογκαλλάνα». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος, ο Διδάσκαλος, είπε επιπλέον αυτό:

«Για τον άνθρωπο που γεννήθηκε, γεννιέται τσεκούρι στο στόμα·

με το οποίο κόβει τον εαυτό του, ο ανόητος που λέει προσβλητικά λόγια.

Αυτός που επαινεί τον αξιοκατάκριτο, ή αυτός που κατακρίνει τον αξιέπαινο· αυτός συσσωρεύει με το στόμα του ατυχία, με εκείνη την ατυχία δεν βρίσκει ευτυχία.

Ασήμαντη είναι αυτή η ατυχία, η απώλεια χρημάτων στα ζάρια· ακόμη και με όλα μαζί με τον εαυτό του, αυτή ακριβώς είναι η μεγαλύτερη ατυχία· αυτός που μολύνει τον νου του απέναντι στους Καλότυχους.

Εκατό χιλιάδες νιράμπουντα, και τριάντα έξι και πέντε αμπούντα· αυτός που κατακρίνει τους ευγενείς πηγαίνει στην κόλαση, κατευθύνοντας κακόβουλα την ομιλία και τον νου». Ένατη.

10. Η ομιλία για τις δυνάμεις αυτού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές

90. Τότε ο σεβάσμιος Σαριπούττα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Σαριπούττα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Πόσες λοιπόν, Σαριπούττα, είναι οι δυνάμεις ενός μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, προικισμένος με τις οποίες ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί';»

«Δέκα, σεβάσμιε κύριε, είναι οι δυνάμεις ενός μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, προικισμένος με τις οποίες ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - «οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί». Ποιες είναι οι δέκα; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, όλες οι δραστηριότητες ως παροδικές έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, όλες οι δραστηριότητες ως παροδικές έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - «οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί».

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι ηδονές, σαν λάκκος με αναμμένα κάρβουνα, έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι ηδονές, σαν λάκκος με αναμμένα κάρβουνα, έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - «οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί».

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, η συνείδηση είναι επιρρεπής στην απομόνωση, κεκλιμένη προς την απομόνωση, με κλίση προς την απομόνωση, εδραιωμένη στην απομόνωση,

ευχαριστημένη με την απάρνηση, έχοντας γίνει απαλλαγμένη εντελώς από τις διαφθείρουσες συνθήκες. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, η συνείδηση είναι επιρρεπής στην απομόνωση, κεκλιμένη προς την απομόνωση, με κλίση προς την απομόνωση, εδραιωμένη στην απομόνωση, ευχαριστημένη με την απάρνηση, έχοντας γίνει απαλλαγμένη εντελώς από τις διαφθείρουσες συνθήκες, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - «οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί».

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - «οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί».

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι τέσσερις ορθές επίμονες προσπάθειες έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... κ.λπ... οι τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... κ.λπ... οι πέντε πνευματικές ικανότητες... οι πέντε δυνάμεις έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... η ευγενής οκταμελής οδός έχει αναπτυχθεί, έχει αναπτυχθεί καλά. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, η ευγενής οκταμελής οδός έχει αναπτυχθεί, έχει αναπτυχθεί καλά, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - «οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί».

«Αυτές λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, είναι οι δέκα δυνάμεις ενός μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, προικισμένος με τις οποίες ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'.» Δέκατη.

Κεφάλαιο Θέρα, τέταρτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Βαχανά, Άνανδα, Πουννίγια, απάντηση, καυχησιάρης·
μη αγαπητός, υβριστής, Κοκάλικα, και με τις δυνάμεις αυτού που έχει
εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές.

5. Το κεφάλαιο για τον Ουπάλι

1. Η ομιλία για αυτόν που απολαμβάνει τις αισθησιακές ηδονές

91. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα πλησίασε τον

Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Ανάθαπνίτικα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Υπάρχουν, οικοδεσπότη, αυτοί οι δέκα τύποι ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές στον κόσμο. Ποια είναι τα δέκα; Εδώ, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με αδικία, με βία· αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με αδικία, με βία· αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, αλλά δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με αδικία, με βία· αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, αλλά δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, αλλά δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Και αυτά τα πλούτη τα καταναλώνει με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή.

«Εδώ επίσης, οικοδεσπότη, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Και αυτά τα πλούτη τα καταναλώνει χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή,

βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές και αναζητά πλούτη με αδικία, με βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για τρεις λόγους. "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για αυτούς τους τρεις λόγους.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές και αναζητά πλούτη με αδικία, με βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για δύο λόγους, αξιέπαινος για έναν λόγο. "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές και αναζητά πλούτη με αδικία, με βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για έναν λόγο, αξιέπαινος για δύο λόγους. "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για έναν λόγο, αξιόμεμπτος για τρεις λόγους. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιόμεμπτος για αυτούς τους τρεις λόγους.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον

ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για δύο λόγους, αξιόμεμπτος για δύο λόγους. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιόμεμπτος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για έναν λόγο. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. "Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις, αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για έναν λόγο, αξιόμεμπτος για δύο λόγους. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. "Δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιόμεμπτος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για δύο λόγους, αξιόμεμπτος για έναν λόγο. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, και αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή. Αυτός, οικοδεσπότη, που

απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για έναν λόγο. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. "Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, και αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για τέσσερις λόγους. "Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. "Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή" - για αυτόν τον τέταρτο λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, οικοδεσπότη, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους τέσσερις λόγους.

«Αυτοί λοιπόν, οικοδεσπότη, είναι οι δέκα τύποι ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές που υπάρχουν στον κόσμο. Από αυτούς τους δέκα τύπους ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές, οικοδεσπότη, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, και αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή, αυτός από αυτούς τους δέκα τύπους ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές είναι ο κορυφαίος και ο άριστος και ο πρώτος και ο ανώτατος και ο έξοχος. Όπως, οικοδεσπότη, από την αγελάδα προέρχεται το γάλα, από το γάλα το γιαούρτι, από το γιαούρτι το βούτυρο, από το βούτυρο το βουτυρέλαιο, από το βουτυρέλαιο το καθαρό βουτυρέλαιο. Το καθαρό βουτυρέλαιο εκεί φαίνεται ως το κορυφαίο.

Ακριβώς έτσι, οικοδεσπότη, από αυτούς τους δέκα τύπους ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, και αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή, αυτός από αυτούς τους δέκα τύπους ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές είναι ο κορυφαίος και ο άριστος και ο πρώτος και ο ανώτατος και ο έξοχος». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον φόβο

92. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Όταν, οικοδεσπότη, για έναν ευγενή μαθητή οι πέντε φόβοι και έχθρες έχουν καταλαγιάσει, και είναι προικισμένος με τους τέσσερις παράγοντες της εισόδου στο ρεύμα, και η ευγενής πραγματική μέθοδος έχει ιδωθεί καλά και διεισδυθεί με σοφία, αυτός, αν επιθυμεί, μπορεί ο ίδιος να διακηρύξει για τον εαυτό του - 'Η κόλαση έχει εξαλειφθεί για μένα, το ζωικό βασίλειο έχει εξαλειφθεί, η σφαίρα των φαντασμάτων έχει εξαλειφθεί, ο κόσμος της αθλιότητας, ο κακότυχος κόσμος, ο κόσμος του ξεπεσμού έχει εξαλειφθεί. Είμαι εισερχόμενος στο ρεύμα, μη υποκείμενος πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιος, κατευθυνόμενος στην ανώτατη φώτιση'.

«Ποιοι είναι οι πέντε φόβοι και έχθρες που έχουν καταλαγιάσει; Ό,τι, οικοδεσπότη, αυτός που σκοτώνει έμβια όντα, εξαιτίας του φόβου έμβιων όντων, γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, και βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια· αυτός που απέχει από τον φόνο έμβιων όντων ούτε γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, ούτε γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, ούτε βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια. Σε αυτόν που απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, έτσι εκείνος ο φόβος και η έχθρα έχει καταλαγιάσει.

«Ό,τι, οικοδεσπότη, αυτός που παίρνει το μη δοσμένο... κ.λπ... αυτός που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές... ο ψεύτης... αυτός που καταναλώνει οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, εξαιτίας της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών, ηδυπότων και μεθυστικών που προξενούν απροσεξία, γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, και βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια· αυτός που απέχει από τα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία ούτε γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, ούτε γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, ούτε βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια. Σε αυτόν που απέχει από οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, έτσι εκείνος ο φόβος και η έχθρα έχει καταλαγιάσει. Αυτοί είναι οι πέντε φόβοι και έχθρες που έχουν καταλαγιάσει.

«Με ποιους τέσσερις παράγοντες της εισόδου στο ρεύμα είναι προικισμένος; Εδώ, οικοδεσπότη, ένας ευγενής μαθητής είναι προικισμένος με ακλόνητη πεποίθηση στον Βούδα - 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος... κ.λπ... ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'· είναι προικισμένος με ακλόνητη πεποίθηση στη Διδασκαλία - 'Η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο, ορατή εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματική, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητή ατομικά από τους νοήμονες'· είναι προικισμένος με ακλόνητη πεποίθηση στην Κοινότητα - 'Η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί καλά, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί ευθέως, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί με την πραγματική μέθοδο, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί σωστά, δηλαδή τα τέσσερα ζεύγη ατόμων, τα οκτώ αρσενικά άτομα· αυτή η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου είναι άξια προσφορών, άξια φιλοξενίας, άξια δώρων, άξια χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο'· είναι προικισμένος με ηθική αρεστή στους ευγενείς, 'άθραυστη,

αδιάτρητη, χωρίς κηλίδες, χωρίς λεκέδες, ελευθερωτική, επαινεμένη από τους νοήμονες, μη προσκολλημένη, οδηγούσα στην αυτοσυγκέντρωση'. Με αυτούς τους τέσσερις παράγοντες της εισόδου στο ρεύμα είναι προικισμένος.

«Και ποια είναι η ευγενής πραγματική μέθοδος που έχει ιδωθεί καλά και διεισδυθεί με σοφία; Εδώ, οικοδεσπότη, ο ευγενής μαθητής σκέφτεται έτσι - 'έτσι όταν αυτό υπάρχει, τούτο υπάρχει· από την έγερση αυτού τούτο εγείρεται· όταν αυτό δεν υπάρχει, τούτο δεν υπάρχει· με την παύση αυτού τούτο καταπαύει, δηλαδή - με την άγνοια ως συνθήκη υπάρχουν δραστηριότητες, με τις δραστηριότητες ως συνθήκη υπάρχει συνείδηση, με τη συνείδηση ως συνθήκη υπάρχει νοητικότητα και υλικότητα, με τη νοητικότητα και υλικότητα ως συνθήκη υπάρχουν οι έξι αισθητήριες βάσεις, με τις έξι αισθητήριες βάσεις ως συνθήκη υπάρχει επαφή, με την επαφή ως συνθήκη υπάρχει αίσθημα, με το αίσθημα ως συνθήκη υπάρχει επιθυμία, με την επιθυμία ως συνθήκη υπάρχει προσκόλληση, με την προσκόλληση ως συνθήκη υπάρχει γίγνεσθαι, με το γίγνεσθαι ως συνθήκη υπάρχει γέννηση, με τη γέννηση ως συνθήκη προκύπτουν γήρας και θάνατος, λύπη, θρήνος, πόνος, δυσaréσκεια και άγχος· έτσι υπάρχει η προέλευση αυτού του ολόκληρου συνόλου του υπαρξιακού πόνου· αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση της άγνοιας υπάρχει η παύση των δραστηριοτήτων... κ.λπ... έτσι υπάρχει η παύση αυτού του ολόκληρου συνόλου του υπαρξιακού πόνου'. Και αυτή είναι η ευγενής πραγματική μέθοδος που έχει ιδωθεί καλά και διεισδυθεί με σοφία.

«Όταν, οικοδεσπότη, αυτοί οι πέντε φόβοι και έχθρες έχουν καταλαγιάσει για τον ευγενή μαθητή, είναι προικισμένος με αυτούς τους τέσσερις παράγοντες της εισόδου στο ρεύμα, και αυτή η ευγενής πραγματική μέθοδος έχει ιδωθεί καλά και διεισδυθεί με σοφία, αυτός, αν επιθυμεί, μπορεί ο ίδιος να διακηρύξει για τον εαυτό του - 'Η κόλαση έχει εξαλειφθεί για μένα, το ζωικό βασίλειο έχει εξαλειφθεί, η σφαίρα των φαντασμάτων έχει εξαλειφθεί, ο κόσμος της αθλιότητας, ο κακότυχος κόσμος, ο κόσμος του ξεπεσμού έχει εξαλειφθεί· είμαι εισερχόμενος στο ρεύμα, μη υποκείμενος πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιος, κατευθυνόμενος στην ανώτατη φώτιση'». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τις απόψεις

93. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα βγήκε από τη Σαβάτθι κατά τη διάρκεια της ημέρας για να δει τον Ευλογημένο. Τότε στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα ήρθε αυτή η σκέψη: «Δεν είναι κατάλληλη ώρα ακόμα για να δω τον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είναι σε απομόνωση. Και για τους μοναχούς που αναπτύσσουν τον νου δεν είναι κατάλληλη ώρα για επίσκεψη. Οι μοναχοί που αναπτύσσουν τον νου είναι σε απομόνωση. Γιατί να μην πάω στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών;»

Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα πήγε στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών. Εκείνη την περίοδο οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές, αφού συγκεντρώθηκαν και συναθροίστηκαν, θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, κάθονταν συζητώντας πολλά είδη άσκοπης συζήτησης. Εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είδαν τον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα να έρχεται από μακριά. Αφού τον είδαν, συμφώνησαν μεταξύ τους: «Να είστε ήσυχoi, αξιότιμοι, μην κάνετε θόρυβο, αξιότιμοι. Αυτός ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα έρχεται στο πάρκο,

μαθητής του ασκητή Γκόταμα. Όσοι μαθητές του ασκητή Γκόταμα, λαϊκοί με λευκά ρούχα, διαμένουν στη Σαβάτθι, αυτός ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα είναι ένας από αυτούς. Αυτοί οι σεβάσμιοι επιθυμούν την ησυχία, είναι πειθαρχημένοι στην ησυχία, επαινούν την ησυχία. Ίσως γνωρίζοντας ότι η ακολουθία είναι ήσυχη, να σκεφτεί να πλησιάσει».

Τότε εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα πλησίασε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές· αφού πλησίασε, χαιρέτησε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα που καθόταν στο πλάι, εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν: «Πες μας, οικοδεσπότη, ποιες απόψεις έχει ο ασκητής Γκόταμα;» «Εγώ, σεβάσμιοι κύριοι, δεν γνωρίζω όλες τις απόψεις του Ευλογημένου».

«Έτσι λοιπόν εσύ, οικοδεσπότη, δεν γνωρίζεις όλες τις απόψεις του ασκητή Γκόταμα· πες μας, οικοδεσπότη, ποιες απόψεις έχουν οι μοναχοί;» «Ούτε των μοναχών, σεβάσμιοι κύριοι, γνωρίζω όλες τις απόψεις».

«Έτσι λοιπόν εσύ, οικοδεσπότη, δεν γνωρίζεις όλες τις απόψεις του ασκητή Γκόταμα ούτε γνωρίζεις όλες τις απόψεις των μοναχών· πες μας, οικοδεσπότη, ποιες απόψεις έχεις εσύ;» «Αυτό, σεβάσμιοι κύριοι, δεν είναι δύσκολο για εμάς να δηλώσουμε ποιες απόψεις έχουμε. Ελάτε λοιπόν, ας δηλώσουν πρώτα οι σεβάσμιοι τις δικές τους λανθασμένες απόψεις, και μετά δεν θα είναι δύσκολο για εμάς να δηλώσουμε ποιες απόψεις έχουμε».

Όταν αυτό ειπώθηκε, κάποιος περιπλανώμενος ασκητής είπε στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα: «Ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - τέτοια άποψη έχω εγώ, οικοδεσπότη».

Κάποιος άλλος περιπλανώμενος ασκητής είπε στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα: «Ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - τέτοια άποψη έχω εγώ, οικοδεσπότη».

Κάποιος άλλος περιπλανώμενος ασκητής είπε στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα: «Ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - τέτοια άποψη έχω εγώ, οικοδεσπότη».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα είπε σε εκείνους τους περιπλανώμενους ασκητές: «Αυτός, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος που λέει έτσι - 'ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - τέτοια άποψη έχω εγώ, οικοδεσπότη', αυτού του σεβάσμιου η άποψη έχει εγερθεί είτε εξαιτίας της μη-σοφής προσοχής του εαυτού του είτε λόγω της φωνής κάποιου άλλου. Αυτή όμως η άποψη έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένη, διαμορφωμένη από τη βούληση, εξαρτώμενα γεγονενημένα. Ό,τι όμως έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, διαμορφωμένο από τη βούληση, εξαρτώμενα

γεγεννημένο, αυτό είναι παροδικό. Ό,τι είναι παροδικό, αυτό είναι οδυνηρό. Σε ό,τι είναι οδυνηρό, σε αυτό ακριβώς αυτός ο σεβάσμιος είναι προσκολλημένος, σε αυτό ακριβώς αυτός ο σεβάσμιος έχει εισέλθει.

Και αυτός, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος που λέει έτσι -'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - τέτοια άποψη έχω εγώ, οικοδεσπότη', και αυτού του σεβάσμιου η άποψη έχει εγερθεί είτε εξαιτίας της μη-σοφής προσοχής του εαυτού του είτε λόγω της φωνής κάποιου άλλου. Αυτή όμως η άποψη έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένη, διαμορφωμένη από τη βούληση, εξαρτώμενα γεγεννημένη. Ό,τι όμως έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, διαμορφωμένο από τη βούληση, εξαρτώμενα γεγεννημένο, αυτό είναι παροδικό. Ό,τι είναι παροδικό, αυτό είναι οδυνηρό. Σε ό,τι είναι οδυνηρό, σε αυτό ακριβώς αυτός ο σεβάσμιος είναι προσκολλημένος, σε αυτό ακριβώς αυτός ο σεβάσμιος έχει εισέλθει.

Και αυτός, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος που λέει έτσι -'ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - τέτοια άποψη έχω εγώ, οικοδεσπότη', και αυτού του σεβάσμιου η άποψη έχει εγερθεί είτε εξαιτίας της μη-σοφής προσοχής του εαυτού του είτε λόγω της φωνής κάποιου άλλου. Αυτή όμως η άποψη έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένη, διαμορφωμένη από τη βούληση, εξαρτώμενα γεγεννημένη. Ό,τι όμως έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, διαμορφωμένο από τη βούληση, εξαρτώμενα γεγεννημένο, αυτό είναι παροδικό. Ό,τι είναι παροδικό, αυτό είναι οδυνηρό. Ό,τι είναι οδυνηρό, σε αυτό ακριβώς αυτός ο σεβάσμιος είναι προσκολλημένος, σε αυτό ακριβώς αυτός ο σεβάσμιος έχει προσχωρήσει».

Όταν αυτό ειπώθηκε, εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα: «Έχουν δηλωθεί πράγματι, οικοδεσπότη, από όλους εμάς οι δικές μας λανθασμένες απόψεις. Πες μας, οικοδεσπότη, τι άποψη έχεις εσύ;» «Ό,τι, σεβάσμιε κύριε, έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, σχεδιασμένο, εξαρτώμενα γεγεννημένο, αυτό είναι παροδικό. Ό,τι είναι παροδικό, αυτό είναι οδυνηρό. Ό,τι είναι οδυνηρό, αυτό δεν είναι δικό μου, αυτό δεν είμαι εγώ, αυτό δεν είναι ο εαυτός μου' - τέτοια άποψη έχω εγώ, σεβάσμιε κύριε».

«Ό,τι, οικοδεσπότη, έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, σχεδιασμένο, εξαρτώμενα γεγεννημένο, αυτό είναι παροδικό. Ό,τι είναι παροδικό, αυτό είναι οδυνηρό. Ό,τι είναι οδυνηρό, σε αυτό ακριβώς εσύ, οικοδεσπότη, είσαι προσκολλημένος, σε αυτό ακριβώς εσύ, οικοδεσπότη, έχεις προσχωρήσει».

«Ό,τι, σεβάσμιε κύριε, έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, σχεδιασμένο, εξαρτώμενα γεγεννημένο, αυτό είναι παροδικό. Ό,τι είναι παροδικό, αυτό είναι οδυνηρό. Ό,τι είναι οδυνηρό, αυτό δεν είναι δικό μου, αυτό δεν είμαι εγώ, αυτό δεν είναι ο εαυτός μου' - έτσι αυτό έχει ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία. Και κατανοώ όπως πραγματικά είναι την ανώτερη διαφυγή από αυτό».

Όταν αυτό ειπώθηκε, εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί, ντροπιασμένοι, με πεσμένους ώμους, με σκυμμένο κεφάλι, σκεπτικοί, χωρίς να μπορούν να απαντήσουν. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα, γνωρίζοντας ότι

εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές ήταν σιωπηλοί, ντροπιασμένοι, με πεσμένους ώμους, με σκυμμένο κεφάλι, σκεπτικοί, χωρίς να μπορούν να απαντήσουν, σηκώθηκε από τη θέση του και πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα ανέφερε στον Ευλογημένο όλη τη συνομιλία που είχε με εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. «Καλώς, καλώς, οικοδεσπότη! Έτσι λοιπόν, οικοδεσπότη, εκείνοι οι ανόητοι άνθρωποι πρέπει κατά καιρούς να αντικρούονται καλά με τον κανόνα».

Τότε ο Ευλογημένος δίδαξε, παρακίνησε, ενθάρρυνε και ευχαρίστησε τον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα με μια ομιλία για τη Διδασκαλία. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα, αφού διδάχθηκε, παρακινήθηκε, ενθαρρύνθηκε και ευχαριστήθηκε από τον Ευλογημένο με μια ομιλία για τη Διδασκαλία, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε.

Τότε ο Ευλογημένος, λίγο μετά την αναχώρηση του οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Ακόμη κι αυτός, μοναχοί, ο μοναχός που είναι πλήρως χειροτονημένος εκατό χρόνια σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, κι αυτός θα αντέκρουε έτσι ακριβώς τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές καλά με τον κανόνα, όπως αντικρούστηκαν από τον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τον Βατζιγιαμάχιτα

94. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Τότε ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα βγήκε από την Τσαμπά κατά τη διάρκεια της ημέρας για να δει τον Ευλογημένο. Τότε στον οικοδεσπότη Βατζιγιαμάχιτα ήρθε αυτή η σκέψη: «Δεν είναι κατάλληλη ώρα ακόμα για να δω τον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είναι σε απομόνωση. Και για τους μοναχούς που αναπτύσσουν τον νου δεν είναι κατάλληλη ώρα για επίσκεψη. Οι μοναχοί που αναπτύσσουν τον νου είναι σε απομόνωση. Γιατί να μην πάω στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών;»

Τότε ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα πήγε στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών. Εκείνη την περίοδο εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές, αφού συγκεντρώθηκαν και συναθροίστηκαν, θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, κάθονταν συζητώντας πολλά είδη άσκοπης συζήτησης.

Εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είδαν τον οικοδεσπότη Βατζιγιαμάχιτα να έρχεται από μακριά. Αφού τον είδαν, συμφώνησαν μεταξύ τους: «Να είστε ήσυχοι, αξιότιμοι. Μην κάνετε θόρυβο, αξιότιμοι. Αυτός ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα έρχεται, μαθητής του ασκητή Γκόταμα. Όσοι μαθητές του ασκητή Γκόταμα, λαϊκοί με λευκά ρούχα, διαμένουν στην Τσαμπά, αυτός ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα είναι ένας από αυτούς. Αυτοί οι σεβάσμιοι επιθυμούν την ησυχία, είναι πειθαρχημένοι στην ησυχία, επαινούν την ησυχία. Ίσως γνωρίζοντας ότι η ακολουθία είναι ήσυχη, να σκεφτεί να πλησιάσει».

Τότε εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί. Τότε ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα πλησίασε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές· αφού πλησίασε, χαιρέτησε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο

πλάι. Στον οικοδεσπότη Βατζιγιαμάχιτα που καθόταν στο πλάι, εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν: «Είναι αλήθεια λοιπόν, οικοδεσπότη, ότι ο ασκητής Γκόταμα επικρίνει κάθε αυστηρό ασκητισμό, κατηγορεί και επιπλήττει εντελώς κάθε αυστηρό ασκητή που ζει λιτά;» «Όχι, σεβάσμιοι κύριοι, ο Ευλογημένος δεν επικρίνει κάθε αυστηρό ασκητισμό ούτε κατηγορεί και επιπλήττει εντελώς κάθε αυστηρό ασκητή που ζει λιτά. Ο Ευλογημένος, σεβάσμιοι κύριοι, επικρίνει το αξιόμεμπτο, επαινεί το αξιέπαινο. Επικρίνοντας το αξιόμεμπτο, σεβάσμιοι κύριοι, επαινώντας το αξιέπαινο, ο Ευλογημένος είναι αναλυτής. Ο Ευλογημένος δεν είναι σε αυτό κατηγορηματικός».

Όταν αυτό ειπώθηκε, κάποιος περιπλανώμενος ασκητής είπε στον οικοδεσπότη Βατζιγιαμάχιτα: «Περίμενε εσύ, οικοδεσπότη, αυτόν τον ασκητή Γκόταμα που επαινείς, ο ασκητής Γκόταμα είναι απομακρυντής, χωρίς διδασκαλία;» «Σε αυτό, σεβάσμιοι κύριοι, θα σας απαντήσω σύμφωνα με τον κανόνα - 'αυτό είναι καλό', σεβάσμιοι κύριοι, έχει θεσπιστεί από τον Ευλογημένο· 'αυτό είναι φαύλο', σεβάσμιοι κύριοι, έχει θεσπιστεί από τον Ευλογημένο. Έτσι ο Ευλογημένος διδάσκοντας το καλό-φαύλο, ο Ευλογημένος έχει διδασκαλία· ο Ευλογημένος δεν είναι απομακρυντής, χωρίς διδασκαλία».

Όταν αυτό ειπώθηκε, εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί, ντροπιασμένοι, με πεσμένους ώμους, με σκυμμένο κεφάλι, σκεπτικοί, χωρίς να μπορούν να απαντήσουν. Τότε ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα, γνωρίζοντας ότι εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές ήταν σιωπηλοί, ντροπιασμένοι, με πεσμένους ώμους, με σκυμμένο κεφάλι, σκεπτικοί, χωρίς να μπορούν να απαντήσουν, σηκώθηκε από τη θέση του και πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα ανέφερε στον Ευλογημένο όλη τη συνομιλία που είχε με εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές.

«Καλώς, καλώς, οικοδεσπότη! Έτσι λοιπόν, οικοδεσπότη, εκείνοι οι ανόητοι άνθρωποι πρέπει κατά καιρούς να αντικρούονται καλά με τον κανόνα. Δεν λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε αυστηρός ασκητισμός πρέπει να ασκείται· ούτε όμως λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε αυστηρός ασκητισμός δεν πρέπει να ασκείται· δεν λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε ανάληψη πρέπει να αναλαμβάνεται· ούτε όμως λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε ανάληψη δεν πρέπει να αναλαμβάνεται· δεν λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε επίμονη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται· ούτε όμως λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε επίμονη προσπάθεια δεν πρέπει να καταβάλλεται· δεν λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε παραίτηση πρέπει να πραγματοποιείται. Ούτε όμως λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε παραίτηση δεν πρέπει να πραγματοποιείται· δεν λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε απελευθέρωση πρέπει να επιτυγχάνεται· ούτε όμως λέω, οικοδεσπότη, ότι κάθε απελευθέρωση δεν πρέπει να επιτυγχάνεται.

«Όποιος λοιπόν, οικοδεσπότη, αυστηρός ασκητισμός, όταν κάποιος τον ασκεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, τέτοιος αυστηρός ασκητισμός δεν πρέπει να ασκείται, λέω. Και όποιος, οικοδεσπότη, αυστηρός ασκητισμός, όταν κάποιος τον ασκεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, τέτοιος αυστηρός ασκητισμός πρέπει να ασκείται, λέω.

«Όποια λοιπόν, οικοδεσπότη, ανάληψη, όταν κάποιος την αναλαμβάνει, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, τέτοια ανάληψη δεν πρέπει να αναλαμβάνεται, λέω. Και όποια, οικοδεσπότη, ανάληψη, όταν κάποιος την αναλαμβάνει, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, τέτοια ανάληψη πρέπει να αναλαμβάνεται, λέω.

«Όποια λοιπόν, οικοδεσπότη, επίμονη προσπάθεια, όταν κάποιος την καταβάλλει, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, τέτοια επίμονη προσπάθεια δεν πρέπει να καταβάλλεται, λέω. Και όποια, οικοδεσπότη, επίμονη προσπάθεια, όταν κάποιος την καταβάλλει, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, τέτοια επίμονη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται, λέω.

«Όποια λοιπόν, οικοδεσπότη, παραίτηση, όταν κάποιος την πραγματοποιεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, τέτοια παραίτηση δεν πρέπει να πραγματοποιείται, λέω. Και όποια, οικοδεσπότη, παραίτηση, όταν κάποιος την πραγματοποιεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, τέτοια παραίτηση πρέπει να πραγματοποιείται, λέω.

«Όποια λοιπόν, οικοδεσπότη, απελευθέρωση, όταν κάποιος την επιτυγχάνει, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, τέτοια απελευθέρωση δεν πρέπει να επιτυγχάνεται, λέω. Και όποια, οικοδεσπότη, απελευθέρωση, όταν κάποιος την επιτυγχάνει, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, τέτοια απελευθέρωση πρέπει να επιτυγχάνεται, λέω».

Τότε ο οικοδεσπότης Βατζιγιαμάχιτα, αφού διδάχθηκε, παρακινήθηκε, ενθαρρύνθηκε και ευχαριστήθηκε από τον Ευλογημένο με μια ομιλία για τη Διδασκαλία, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε.

Τότε ο Ευλογημένος, λίγο μετά την αναχώρηση του οικοδεσπότη Βατζιγιαμάχιτα, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Ακόμη κι αυτός, μοναχοί, ο μοναχός που για πολύ καιρό έχει λίγη σκόνη στα μάτια σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, κι αυτός θα αντέκρουε έτσι ακριβώς τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές καλά με τον κανόνα, όπως αντικρούστηκαν από τον οικοδεσπότη Βατζιγιαμάχιτα». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον Ουττίγια

95. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Ούττιγια πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο περιπλανώμενος ασκητής Ούττιγια είπε στον Ευλογημένο: «Τι λοιπόν, αγαπητέ Γκόταμα, ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο;» «Αυτό έχει μείνει αδηλώτο, Ούττιγια, από εμένα - 'ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι όμως, αγαπητέ Γκόταμα, ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο;» «Και αυτό λοιπόν, Ούττιγια, έχει μείνει αδηλώτο από εμένα - 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι λοιπόν, αγαπητέ Γκόταμα, ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο;» «Και αυτό λοιπόν, Ούττιγια, έχει μείνει αδηλώτο από εμένα - 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι λοιπόν, αγαπητέ Γκόταμα, ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο;» - έτσι ερωτηθείς λες 'αυτό έχει μείνει αδηλώτο, Ούττιγια, από εμένα - ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'.

«Τι όμως, αγαπητέ Γκόταμα, ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο;» - έτσι ερωτηθείς λες 'και αυτό λοιπόν, Ούττιγια, έχει μείνει αδηλώτο από εμένα - ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'.

«Τι λοιπόν, αγαπητέ Γκόταμα, ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο;» - έτσι ερωτηθείς λες 'και αυτό λοιπόν, Ούττιγια, έχει μείνει αδηλώτο από εμένα - ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Τότε τι έχει δηλωθεί από τον αξιότιμο Γκόταμα;»

«Με άμεση γνώση, Ούττιγια, διδάσκω τη Διδασκαλία στους μαθητές για τον εξαγνισμό των όντων, για την υπέρβαση της λύπης και του θρήνου, για την πάροδο του πόνου και της δυσαρέσκειας, για την επίτευξη της πραγματικής μεθόδου, για την πραγμάτωση του Νιμπάνα».

«Αυτό λοιπόν που ο αξιότιμος Γκόταμα με άμεση γνώση διδάσκει τη Διδασκαλία στους μαθητές για τον εξαγνισμό των όντων, για την υπέρβαση της λύπης και του θρήνου, για την πάροδο του πόνου και της δυσαρέσκειας, για την επίτευξη της πραγματικής μεθόδου, για την πραγμάτωση του Νιμπάνα, ολόκληρος ο κόσμος οδηγείται με αυτό ή το μισό ή το ένα τρίτο;» Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ευλογημένος έμεινε σιωπηλός.

Τότε στον σεβάσμιο Άναντα ήρθε αυτή η σκέψη: «Ας μην αποκτήσει έτσι ο περιπλανώμενος ασκητής Ούττιγιος μια κακόβουλη λανθασμένη άποψη - 'Πράγματι ο ασκητής Γκόταμα, ερωτηθείς από μένα την ύψιστη ερώτηση από όλες, αποφεύγει, δεν απαντά, σίγουρα δεν είναι ικανός'. Αυτό θα ήταν για τον περιπλανώμενο ασκητή Ούττιγιο για πολύ καιρό προς βλάβη και οδύνη».

Τότε ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον περιπλανώμενο ασκητή Ούττιγιο: «Τότε λοιπόν, φίλε Ούττιγια, θα σου δώσω μια παρομοίωση. Με μια παρομοίωση μερικοί νοήμονες άνθρωποι εδώ κατανοούν το νόημα αυτού που ειπώθηκε. Όπως, φίλε Ούττιγια, μια συνοριακή πόλη ενός βασιλιά με γερά θεμέλια, με γερό τοίχο και πύλη, με μία πόρτα. Εκεί θα υπήρχε ένας θυρωρός σοφός, έμπειρος, ευφυής, που εμποδίζει τους αγνώστους και επιτρέπει την είσοδο στους γνωστούς. Αυτός περπατά γύρω από την πόλη κατά μήκος του περιμετρικού μονοπατιού. Περπατώντας κατά μήκος του περιμετρικού μονοπατιού δεν θα έβλεπε ούτε ρωγμή στον τοίχο ούτε άνοιγμα στον τοίχο, ακόμη ούτε τόσο μεγάλο ώστε να βγει μια γάτα. Αλλά δεν έχει έτσι τη γνώση - 'τόσα πλάσματα μπαίνουν ή βγαίνουν από αυτή την πόλη'. Αλλά έτσι σκέφτεται εκεί - 'Όλα τα μεγάλα πλάσματα που μπαίνουν ή βγαίνουν από αυτή την πόλη, όλα αυτά μπαίνουν ή βγαίνουν από αυτή την πόρτα'.

«Ακριβώς έτσι, φίλε Ούττιγια, ο Τατχάγκατα δεν έχει τέτοια ανησυχία - 'ολόκληρος ο κόσμος οδηγείται με αυτό ή το μισό ή το ένα τρίτο'. Αλλά έτσι σκέφτεται εκεί ο Τατχάγκατα - 'Όποιοι οδηγήθηκαν ή οδηγούνται ή θα οδηγηθούν έξω από τον κόσμο, όλοι αυτοί, αφού εγκατέλειψαν τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με τον νου καλά εδραιωμένο στις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, αφού ανέπτυξαν τους επτά παράγοντες της φώτισης όπως πραγματικά είναι. Έτσι αυτοί οδηγήθηκαν ή οδηγούνται ή θα οδηγηθούν έξω από τον κόσμο'. Ό,τι ακριβώς εσύ, φίλε Ούττιγια, ρώτησες τον Ευλογημένο ως ερώτηση, αυτή ακριβώς την ερώτηση ρώτησες τον Ευλογημένο με άλλη μέθοδο. Γι' αυτό ο Ευλογημένος δεν σου απάντησε σε αυτό». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον Κοκάνουντα

96. Κάποτε ο σεβάσμιος Άναντα διέμενε στη Ρατζάγκαχα, στο μοναστήρι Ταπόντα. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, κοντά στο χάραμα της αυγής σηκώθηκε και πήγε στο Ταπόντα για να δροσίσει τα μέλη του. Αφού δρόσισε τα μέλη του στο Ταπόντα και βγήκε, στάθηκε με έναν μόνο χιτώνα στεγνώνοντας τα μέλη του. Και ο περιπλανώμενος ασκητής Κοκανούντα, κοντά στο χάραμα της αυγής σηκώθηκε και πήγε στο Ταπόντα για να δροσίσει τα μέλη του.

Ο περιπλανώμενος ασκητής Κοκανούντα είδε τον σεβάσμιο Άναντα να έρχεται από μακριά. Αφού τους είδε, είπε στον σεβάσμιο Άναντα: «Ποιος είσαι εδώ, φίλε;» «Εγώ, φίλε, είμαι μοναχός».

«Ποιων μοναχών, φίλε;» «Των ασκητών, φίλε, μαθητών του υιού των Σάκυα».

«Θα θέλαμε να ρωτήσουμε τον σεβάσμιο για ένα συγκεκριμένο θέμα, αν ο σεβάσμιος δώσει την άδεια να απαντήσει στην ερώτηση». «Ρώτα, φίλε, αφού ακούσω θα καταλάβουμε».

«Τι λοιπόν, αγαπητέ, 'ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο' - έχεις αυτήν την άποψη;» «Όχι, φίλε, δεν έχω αυτήν την άποψη - 'ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι όμως, αγαπητέ, 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο' - έχεις αυτήν την άποψη;» «Όχι, φίλε, δεν έχω αυτήν την άποψη - 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι λοιπόν, αγαπητέ, ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - έχεις αυτήν την άποψη;» «Όχι, φίλε, δεν έχω αυτήν την άποψη - 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τότε λοιπόν ο αξιότιμος δεν γνωρίζει, δεν βλέπει;» «Δεν είναι ότι εγώ, φίλε, δεν γνωρίζω, δεν βλέπω. Γνωρίζω, φίλε, βλέπω».

«'Τι λοιπόν, αγαπητέ, ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο' - έχεις αυτήν την άποψη;» - έτσι ερωτηθείς - 'δεν έχω εγώ, φίλε, αυτήν την άποψη - ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'.

«'Τι όμως, αγαπητέ, ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο' - έχεις αυτήν την άποψη;» - έτσι ερωτηθείς - 'δεν έχω εγώ, φίλε, αυτήν την άποψη - ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'.

«Τι λοιπόν, αγαπητέ, ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο - έχεις αυτήν την άποψη;» - έτσι ερωτηθείς - 'δεν έχω εγώ, φίλε, αυτήν την άποψη - ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'.

«'Τότε λοιπόν ο αξιότιμος δεν γνωρίζει, δεν βλέπει' - έτσι ερωτηθείς - 'δεν είναι ότι εγώ, φίλε, δεν γνωρίζω, δεν βλέπω. Γνωρίζω, φίλε, βλέπω' λες. Πώς λοιπόν, φίλε, πρέπει να κατανοηθεί το νόημα αυτών που ειπώθηκαν;»

«'Ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο', φίλε, αυτή είναι λανθασμένη άποψη. 'Ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο', φίλε, αυτή είναι λανθασμένη άποψη. Ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... ο κόσμος είναι άπειρος... η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο', φίλε, αυτή είναι λανθασμένη άποψη.

«Όσο εκτείνεται η άποψη, φίλε, όσο εκτείνεται η τοποθέτηση για απόψεις, ο καθορισμός για απόψεις, η προδιάθεση για απόψεις, η προέλευση των απόψεων, η εκκρίωση των απόψεων, αυτό εγώ γνωρίζω, αυτό εγώ βλέπω. Αυτό εγώ γνωρίζοντας, αυτό εγώ βλέποντας, γιατί να πω - 'δεν γνωρίζω, δεν βλέπω'; Γνωρίζω, φίλε, βλέπω».

«Ποιο είναι το όνομα του σεβασμίου, και πώς οι σύντροφοι στην άγια ζωή γνωρίζουν τον σεβάσμιο;» «'Αναντα' είναι το όνομά μου, φίλε. Και 'Αναντα' με γνωρίζουν οι σύντροφοι στην άγια ζωή». «Συζητώντας λοιπόν πράγματι, αγαπητέ, με έναν μεγάλο δάσκαλο, δεν γνωρίζαμε - 'ο σεβάσμιος Άναντα'. Αν πράγματι γνωρίζαμε - 'αυτός είναι ο σεβάσμιος Άναντα', ούτε τόσα δεν θα μας ερχόταν να πούμε. Ας με συγχωρήσει ο σεβάσμιος Άναντα». Έκτο.

7. Η ομιλία για τους άξιους δωρεών

97. «Προικισμένος με δέκα ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός είναι άξιος προσφορών, άξιος φιλοξενίας, άξιος δώρων, άξιος χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο.

«Ποιες δέκα; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς.

«Είναι πολυμαθής, αυτός που θυμάται καλά αυτά που έχει μάθει, αυτός που έχει μεγάλη συσσώρευση μάθησης. Εκείνες οι διδασκαλίες που είναι καλές στην αρχή, καλές στη μέση, καλές στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, που ισχυρίζονται την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή, τέτοιες διδασκαλίες έχει ακούσει πολλές, τις διατηρεί, τις έχει εξασκήσει λεκτικά, τις έχει εξετάσει με τον νου, τις έχει διεισδύσει καλά με την άποψη.

«Έχει καλούς φίλους, καλούς συντρόφους, κλίνει προς τους καλούς.

«Έχει ορθή άποψη, προικισμένος με ορθή ενόραση.

«Βιώνει πολλά είδη υπερφυσικής δύναμης - ενώ είναι ένας γίνεται πολλοί· ενώ είναι πολλοί γίνεται ένας· εμφανίζεται και εξαφανίζεται· περνά χωρίς εμπόδιο μέσα από τοίχους, μέσα από περιφράξεις, μέσα από βουνά, όπως μέσα από τον αέρα· βυθίζεται και αναδύεται μέσα στη γη όπως στο νερό· περπατά πάνω στο νερό χωρίς να βυθίζεται όπως στη γη· ταξιδεύει στον αέρα με διασταυρωμένα πόδια όπως ένα φτερωτό πουλί· ακόμη και τη σελήνη και τον ήλιο, τόσο ισχυρούς και τόσο δυνατούς, τους αγγίζει και τους χαϊδεύει με το χέρι του, ασκεί κυριαρχία με το σώμα του μέχρι και τον κόσμο του Βράχμα.

«Με το στοιχείο της θείας ακοής, εξαγνισμένο, που υπερβαίνει το ανθρώπινο, ακούει και τα δύο είδη ήχων, θείους και ανθρώπινους, είτε είναι μακριά είτε κοντά.

«Κατανοεί τον νου άλλων όντων, άλλων ατόμων, περιλαμβάνοντας τον νου τους με τον δικό του νου. Κατανοεί τον νου με πάθος ως «νους με πάθος»· ή κατανοεί τον νου χωρίς πάθος ως «νους χωρίς πάθος»· τον νου με μίσος... τον νου χωρίς μίσος... τον νου με αυταπάτη... τον νου χωρίς αυταπάτη... τον συσταλμένο νου... τον διασπασμένο νου... τον εξυψωμένο νου... τον μη εξυψωμένο νου... τον υπερβατικό νου... τον μη υπερβατικό νου... τον αυτοσυγκεντρωμένο νου... τον μη αυτοσυγκεντρωμένο νου... τον απελευθερωμένο νου... ή κατανοεί τον μη απελευθερωμένο νου ως «μη απελευθερωμένος νους».

«Θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις, δηλαδή - μία γέννηση, δύο γεννήσεις, τρεις γεννήσεις, τέσσερις γεννήσεις, πέντε γεννήσεις, δέκα γεννήσεις, είκοσι γεννήσεις, τριάντα γεννήσεις, σαράντα γεννήσεις, πενήντα γεννήσεις, εκατό γεννήσεις, χίλιες γεννήσεις, εκατό χιλιάδες γεννήσεις, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους διαστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής και διαστολής του σύμπαντος - 'εκεί ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής, και πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εκεί· εκεί επίσης ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής, και πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εδώ'. Έτσι θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους.

«Με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους - 'Αυτά τα αξιολογώ όντα, βεβαίως, διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις· αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση· ενώ αυτά τα αξιολογώ όντα διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις· αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο». Έτσι με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους.

Με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παραμένει. Με αυτές τις δέκα ιδιότητες, μοναχόι, προικισμένος ένας μοναχός είναι άξιος προσφορών, άξιος φιλοξενίας, άξιος δώρων, άξιος χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον πρεσβύτερο μοναχό

98. «Προικισμένος με δέκα ιδιότητες, μοναχόι, ένας πρεσβύτερος μοναχός, σε όποια κατεύθυνση και αν διαμένει, διαμένει με άνεση. Ποιες δέκα; Είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό· είναι ηθικός... κ.λπ... αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς· είναι πολυμαθής... κ.λπ... τις έχει διεισδύσει καλά με την άποψη· και τα δύο Πάτιμοκχα του είναι καλά μελετημένα αναλυτικά, καλά διαιρεμένα, καλά εφαρμοσμένα, καλά αναλυμένα κατά κανόνα και κατά ιδιαίτερο χαρακτηριστικό· είναι επιδέξιος στην έγερση και τον κατευνασμό νομικών υποθέσεων· αγαπά τη Διδασκαλία, είναι αγαπητός στην ομιλία, έχει μεγάλη χαρά στην ανώτερη διδασκαλία και στην ανώτερη διαγωγή· είναι

ικανοποιημένος με οποιαδήποτε αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς· είναι χαριτωμένος, καλά συγκρατημένος στο να προχωρά και να επιστρέφει, στο να κάθεται σε κατοικημένη περιοχή· αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή· με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, διαμένει. Με αυτές τις δέκα ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας πρεσβύτερος μοναχός, σε όποια κατεύθυνση και αν διαμένει, διαμένει με άνεση». Ογδοη.

9. Η ομιλία στον Ουπάλι

99. Τότε ο σεβάσμιος Ουπάλι πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Ουπάλι είπε στον Ευλογημένο: «Επιθυμώ, σεβάσμιε κύριε, να συχνάζω σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση».

«Δύσκολο πράγματι, Ουπάλι, να αντέξει κανείς τα απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση. Δύσκολη η μοναξιά, δύσκολο να ευχαριστηθεί κανείς τη μοναχικότητα. Θα έλεγα ότι τα δάση αρπάζουν τον νου ενός μοναχού που δεν επιτυγχάνει αυτοσυγκέντρωση. Όποιος, Ουπάλι, θα έλεγε έτσι - 'εγώ χωρίς να επιτυγχάνω αυτοσυγκέντρωση θα συχνάζω σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση', γι' αυτόν αναμένεται - 'θα βυθιστεί ή θα επιπλεύσει'.

«Όπως, Ουπάλι, μια μεγάλη λίμνη νερού. Τότε θα ερχόταν ένας ελέφαντας επτά πήχεων ή επτάμισι πήχεων. Θα σκεφτόταν - 'Γιατί να μην μπω σε αυτή τη λίμνη νερού και να παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος των αυτιών και να παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος της πλάτης. Αφού παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος των αυτιών και αφού παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος της πλάτης, αφού κάνω μπάνιο και πιω και βγω, να φύγω όπου θέλω'. Αυτός αφού έμπαινε σε εκείνη τη λίμνη νερού θα έπαιζε το παιχνίδι του πλυσίματος των αυτιών και θα έπαιζε το παιχνίδι του πλυσίματος της πλάτης· αφού έπαιζε το παιχνίδι του πλυσίματος των αυτιών και αφού έπαιζε το παιχνίδι του πλυσίματος της πλάτης, αφού έκανε μπάνιο και έπινε και έβγαινε, θα έφευγε όπου ήθελε. Για ποιο λόγο; Ένα μεγάλο σώμα, Ουπάλι, βρίσκει πάτημα στα βαθιά.

«Τότε θα ερχόταν ένας λαγός ή μια γάτα. Θα σκεφτόταν - 'Ποιος είμαι εγώ, ποιος είναι ο ελέφαντας! Γιατί να μην μπω σε αυτή τη λίμνη νερού και να παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος των αυτιών και να παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος της πλάτης· αφού παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος των αυτιών και αφού παίξω το παιχνίδι του πλυσίματος της πλάτης, αφού κάνω μπάνιο και πιω και βγω, να φύγω όπου θέλω'. Αυτός θα πηδούσε σε εκείνη τη λίμνη νερού βιαστικά χωρίς αναλογισμό. Γι' αυτό αναμένεται - 'θα βυθιστεί ή θα επιπλεύσει'. Για ποιο λόγο; Ένα μικρό σώμα, Ουπάλι, δεν βρίσκει πάτημα στα βαθιά. Ακριβώς έτσι, Ουπάλι, όποιος θα έλεγε έτσι - 'εγώ χωρίς να επιτυγχάνω αυτοσυγκέντρωση θα συχνάζω σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση', γι' αυτόν αναμένεται - 'θα βυθιστεί ή θα επιπλεύσει'.

«Όπως, Ουπάλι, ένα μικρό παιδί, ανόητο, ξαπλωμένο ανάσκελα, παίζει με τα δικά του ούρα και περιττώματα. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτό ολοκληρωμένο και πλήρες παιχνίδι αδαούς;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Αυτός λοιπόν, Ουπάλι, ο πρίγκιπας, αργότερα, ακολουθώντας την ανάπτυξη, ακολουθώντας την ωρίμανση των ικανοτήτων, με όποια παιχνίδια των παιδιών υπάρχουν, δηλαδή - παιχνίδι με μικρό αλέτρι, παιχνίδι με ξυλάκια, παιχνίδι με κούκλες, παιχνίδι με ανεμόμυλο, παιχνίδι με μικρά μέτρα, παιχνίδι με μικρά καρότσια, παιχνίδι με μικρά τόξα, με αυτά παίζει. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτό το παιχνίδι ανώτερο και πιο εξαίσιό από το προηγούμενο παιχνίδι;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Αυτός λοιπόν, Ουπάλι, ο πρίγκιπας, αργότερα, ακολουθώντας την ανάπτυξη, ακολουθώντας την ωρίμανση των ικανοτήτων, προικισμένος και εφοδιασμένος με τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής, απολαμβάνει τη ζωή με υλικές μορφές αντιληπτές από το μάτι, επιθυμητές, ελκυστικές, ευχάριστες, αγαπημένες, συνδεδεμένες με αισθησιακή ηδονή, δελεαστικές· με ήχους αντιληπτούς από το αυτί... με οσμές αντιληπτές από τη μύτη... με γεύσεις αντιληπτές από τη γλώσσα... με απτά αντικείμενα αντιληπτά από το σώμα, επιθυμητά, ελκυστικά, ευχάριστα, αγαπημένα, συνδεδεμένα με αισθησιακή ηδονή, δελεαστικά. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτό το παιχνίδι ανώτερο και πιο εξαίσιό από τα προηγούμενα παιχνίδια;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Εδώ όμως, Ουπάλι, ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος. Αυτός, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση αυτόν τον κόσμο μαζί με τους θεούς, τον Μάρα, τον Βράχμα, αυτή τη γενιά μαζί με τους ασκητές και τους βραχμάνους, μαζί με τους θεούς και τους ανθρώπους, τον διακηρύσσει. Αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή.

Αυτή τη Διδασκαλία την ακούει ένας οικοδεσπότης ή ο γιος ενός οικοδεσπότη ή κάποιος που γεννήθηκε σε κάποια άλλη οικογένεια. Αφού ακούσει αυτή τη Διδασκαλία, αποκτά πίστη στον Τατχάγκατα. Προικισμένος με αυτή την απόκτηση πίστης, σκέφτεται έτσι: "Η οικογενειακή ζωή είναι εγκλεισμός, ένα μονοπάτι σκόνης· η αναχώρηση είναι σαν τον ανοιχτό ουρανό. Δεν είναι εύκολο για κάποιον που ζει εντός οικίας να ακολουθήσει την άγια ζωή απόλυτα ολοκληρωμένη, απόλυτα αγνή, γυαλισμένη σαν κοχύλι. Γιατί να μην ξυρίσω τα μαλλιά και τα γένια μου, να ντυθώ με ωχρίνα ρούχα και να εγκαταλείψω την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή;"

«Και αργότερα, εγκαταλείποντας είτε λίγα είτε πολλά πλούτη, εγκαταλείποντας είτε μικρό είτε μεγάλο κύκλο συγγενών, αφού ξύρισε τα μαλλιά και τα γένια του και ντύθηκε με ωχρίνα ρούχα, αναχωρεί από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή.

«Έχοντας αναχωρήσει έτσι, έχοντας επιτύχει την εξάσκηση και τον τρόπο ζωής των μοναχών, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων. Έχει αφήσει το ραβδί και το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένει επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων.

«Έχοντας εγκαταλείπει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου. Παίρνει μόνο ό,τι του δίνεται, περιμένει μόνο ό,τι του δίνεται· και διαμένει με ειλικρίνεια χωρίς σκέψεις κλοπής.

«Έχοντας εγκαταλείπει τη μη αγνή ζωή, ζει αγνή ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη σεξουαλική πράξη, τη συνήθη πρακτική των χωρικών.

«Έχοντας εγκαταλείπει το ψέμα, απέχει από το ψέμα. Λέει την αλήθεια, είναι αφοσιωμένος στην αλήθεια, είναι αξιόπιστος, έμπιστος, δεν εξαπατά τον κόσμο.

Έχοντας εγκαταλείπει τη διχαστική ομιλία, απέχει από τη διχαστική ομιλία. Δεν επαναλαμβάνει αλλού αυτά που άκουσε εδώ για να διχάσει εκείνους, ούτε επαναλαμβάνει εδώ αυτά που άκουσε αλλού για να διχάσει αυτούς. Έτσι είναι αυτός που ενώνει αυτούς που είναι διχασμένοι, που ενθαρρύνει αυτούς που είναι ενωμένοι, που απολαμβάνει την αρμονία, χαίρεται με την αρμονία, ευχαριστείται με την αρμονία· εκφράζει λόγια που δημιουργούν αρμονία.

Έχοντας εγκαταλείπει τη σκληρή ομιλία, απέχει από τη σκληρή ομιλία. Εκφράζει λόγια που είναι απαλά, ευχάριστα στο αυτί, στοργικά, που πηγαίνουν στην καρδιά, ευγενικά, αρεστά και ευχάριστα στους πολλούς.

«Έχοντας εγκαταλείπει τη φλυαρία, απέχει από τη φλυαρία. Μιλάει την κατάλληλη στιγμή, εκφράζει αυτό που είναι πραγματικό, μιλάει για το όφελος, για τη Διδασκαλία και την Πειθαρχία. Τα λόγια του είναι πολύτιμα, έγκαιρα, λογικά, μετρημένα και γεμάτα νόημα.

«Αυτός απέχει από το να βλάπτει σπόρους και φυτά. Τρώει μόνο ένα γεύμα την ημέρα, απέχει από το φαγητό τη νύχτα και σε ακατάλληλες ώρες. Απέχει από το να παρακολουθεί χορό, τραγούδι, μουσική και θεάματα, απέχει από το να φορά γιρλάντες, να χρησιμοποιεί αρώματα και καλλυντικά και να στολίζεται, απέχει από ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχει από το να δέχεται χρυσό και ασήμι, απέχει από το να δέχεται ωμά σιτηρά, απέχει από το να δέχεται ωμό κρέας, απέχει από το να δέχεται γυναίκες και κορίτσια, απέχει από το να δέχεται δούλους και δούλες, απέχει από το να δέχεται κατσίκες και πρόβατα, απέχει από το να δέχεται κοτόπουλα και γουρούνια, απέχει από το να δέχεται ελέφαντες, βόδια, άλογα και φοράδες, απέχει από το να δέχεται χωράφια και γη, απέχει από αποστολές και μεταφορές μηνυμάτων, απέχει από την αγορά και πώληση, απέχει από το να εξαπατά με ψεύτικες ζυγαριές, ψεύτικα μέταλλα και ψεύτικα μέτρα, απέχει από τη δωροδοκία, την εξαπάτηση, την απάτη και την ανεντιμότητα, απέχει από τον ακρωτηριασμό, τη δολοφονία, τη φυλάκιση, τη ληστεία, το πλιάτσικο και τη βία.

Αυτός είναι ικανοποιημένος με χιτώνα για να καλύπτει το σώμα του, με προσφερόμενη τροφή για να γεμίζει την κοιλιά του. Όπου κι αν πηγαίνει, φεύγει παίρνοντας μαζί του μόνο αυτά, όπως ακριβώς ένα φτερωτό πουλί όπου κι αν πετά, πετά μόνο με το φορτίο των φτερών του. Ακριβώς έτσι ένας μοναχός είναι ικανοποιημένος με χιτώνα για να καλύπτει το σώμα του, με προσφερόμενη τροφή για να γεμίζει την κοιλιά του. Όπου κι αν πηγαίνει, φεύγει παίρνοντας μαζί του μόνο αυτά. Αυτός, προικισμένος με αυτό το ευγενές σύνολο ηθικής, βιώνει εσωτερικά την ευτυχία που είναι χωρίς σφάλμα.

Αυτός, έχοντας δει μια μορφή με το μάτι, δεν συλλαμβάνει το χαρακτηριστικό της ούτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Επειδή αν παρέμενε με την οφθαλμική ικανότητα ασυγκράτητη, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φάυλες νοητικές καταστάσεις θα τον κατέκλυζαν, ακολουθεί την αυτοσυγκράτησή της· προστατεύει την οφθαλμική ικανότητα, επιτυγχάνει αυτοσυγκράτηση στην οφθαλμική ικανότητα. Έχοντας ακούσει έναν ήχο με το αυτί... έχοντας μυρίσει μια οσμή με τη μύτη... έχοντας γευτεί μια γεύση με τη γλώσσα... έχοντας αγγίξει ένα από αντικείμενο με το σώμα... έχοντας αντιληφθεί ένα νοητικό φαινόμενο με τον νου, δεν συλλαμβάνει το χαρακτηριστικό του ούτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Επειδή αν παρέμενε με τη νοητική ικανότητα ασυγκράτητη, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φάυλες νοητικές καταστάσεις θα τον κατέκλυζαν, ακολουθεί την αυτοσυγκράτησή της· προστατεύει τη νοητική ικανότητα, επιτυγχάνει αυτοσυγκράτηση στη νοητική ικανότητα. Αυτός, προικισμένος με αυτή την ευγενή αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, βιώνει εσωτερικά την αμόλυντη ευτυχία.

Αυτός ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν προχωρεί και όταν επιστρέφει, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν κοιτάζει μπροστά και όταν κοιτάζει γύρω, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν λυγίζει και όταν τεντώνει, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν τρώει, πίνει, μασά και γεύεται, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν αφοδεύει και ουρεί, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν περπατά, στέκεται, κάθεται, κοιμάται, είναι ξύπνιος, μιλά και σιωπά.

Αυτός, προικισμένος με αυτό το ευγενές σύνολο ηθικής, προικισμένος με αυτή την ευγενή αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, προικισμένος με αυτή την ευγενή μνήμη και ενσυνειδητότητα, αναζητά ένα απομονωμένο κατάλυμα - ένα δάσος, τη βάση ενός δένδρου, ένα βουνό, μια χαράδρα, μια σπηλιά στο βουνό, ένα νεκροταφείο, ένα βαθύ δάσος, ένα ανοιχτό μέρος, έναν σωρό από άχυρα. Αυτός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, κάθεται διασταυρώνοντας τα πόδια του, κρατώντας το σώμα του ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο.

Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει την πλεονεξία στον κόσμο, διαμένει με νου απαλλαγμένο από πλεονεξία, καθαρίζει τη συνείδηση από την πλεονεξία. Έχοντας εγκαταλείψει τον θυμό και τη μοχθηρία, διαμένει με νου χωρίς κακία, γεμάτος συμπόνια για την ευημερία όλων των έμβιων όντων, καθαρίζει τη συνείδηση από τον θυμό και τη μοχθηρία. Έχοντας εγκαταλείψει τη νωθρότητα και την υπνηλία, διαμένει απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία, με αντίληψη του φωτός, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, καθαρίζει τη συνείδηση από τη νωθρότητα και την υπνηλία. Έχοντας εγκαταλείψει την ανησυχία και την τύψη, διαμένει χωρίς ανησυχία, με εσωτερικά γαλήνιο νου, καθαρίζει τη συνείδηση από την ανησυχία και την τύψη. Έχοντας εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, διαμένει έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, χωρίς αμφιβολία για τις καλές νοητικές καταστάσεις, καθαρίζει τη συνείδηση από τη σκεπτικιστική αμφιβολία.

«Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φάυλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένει. Τι

νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτή η διαμονή ανώτερη και πιο εξαίσια από τις προηγούμενες διαμονές;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Και αυτό επίσης, Ουπάλι, οι μαθητές μου βλέποντας τη Διδασκαλία στον εαυτό τους, συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, αλλά δεν διαμένουν ακόμα έχοντας επιτύχει τον δικό τους σκοπό.

«Επιπλέον, Ουπάλι, ένας μοναχός, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτή η διαμονή ανώτερη και πιο εξαίσια από τις προηγούμενες διαμονές;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Και αυτό επίσης, Ουπάλι, οι μαθητές μου βλέποντας τη Διδασκαλία στον εαυτό τους, συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, αλλά δεν διαμένουν ακόμα έχοντας επιτύχει τον δικό τους σκοπό.

«Επιπλέον, Ουπάλι, ένας μοναχός, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τρίτη διαλογιστική έκσταση. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτή η διαμονή ανώτερη και πιο εξαίσια από τις προηγούμενες διαμονές;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Και αυτό επίσης, Ουπάλι, οι μαθητές μου βλέποντας τη Διδασκαλία στον εαυτό τους, συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, αλλά δεν διαμένουν ακόμα έχοντας επιτύχει τον δικό τους σκοπό.

«Επιπλέον, Ουπάλι, ένας μοναχός, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης... κ.λπ... την τέταρτη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ...

Επιπλέον, Ουπάλι, ένας μοναχός, με την πλήρη υπέρβαση των αντιλήψεων της υλικής μορφής, με την πάροδο των αντιλήψεων της αποστροφής, με τη μη προσοχή στις αντιλήψεις της ποικιλομορφίας, σκεπτόμενος 'άπειρος είναι ο χώρος', έχοντας επιτύχει το επίπεδο του άπειρου χώρου, διαμένει. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτή η διαμονή ανώτερη και πιο εξαίσια από τις προηγούμενες διαμονές;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Και αυτό επίσης, Ουπάλι, οι μαθητές μου βλέποντας τη Διδασκαλία στον εαυτό τους, συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, αλλά δεν διαμένουν ακόμα έχοντας επιτύχει τον δικό τους σκοπό.

«Επιπλέον, Ουπάλι, ένας μοναχός, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο του άπειρου χώρου, σκεπτόμενος 'άπειρη είναι η συνείδηση', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, διαμένει... κ.λπ...

«Έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, σκεπτόμενος 'δεν υπάρχει τίποτε', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μηδαμινότητας, διαμένει... κ.λπ...

«Έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της μηδαμινότητας, σκεπτόμενος 'αυτό είναι γαλήνιο, αυτό είναι υπέροχο', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, διαμένει. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτή η διαμονή ανώτερη και πιο εξαίσια από τις προηγούμενες διαμονές;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Και αυτό επίσης, Ουπάλι, οι μαθητές μου βλέποντας τη Διδασκαλία στον εαυτό τους, συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, αλλά δεν διαμένουν ακόμα έχοντας επιτύχει τον δικό τους σκοπό.

«Επιπλέον, Ουπάλι, ένας μοναχός, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, έχοντας επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος, διαμένει· και έχοντας δει με τη σοφία, οι νοητικές διαφθορές του έχουν εξαλειφθεί. Τι νομίζεις, Ουπάλι, δεν είναι αυτή η διαμονή ανώτερη και πιο εξαίσια από τις προηγούμενες διαμονές;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Και αυτό, Ουπάλι, οι μαθητές μου βλέποντας τη Διδασκαλία στον εαυτό τους συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, και διαμένουν έχοντας επιτύχει τον δικό τους σκοπό. Έλα λοιπόν εσύ, Ουπάλι, διαμένε στην Κοινότητα. Διαμένοντας στην Κοινότητα θα είσαι άνετα». Ένατη.

10. Η ομιλία για την αδυναμία

100. «Χωρίς να εγκαταλείψει αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ανίκανος να πραγματοποιήσει την Αξιότητα. Ποια είναι τα δέκα; Τη λαγνεία, το μίσος, την αυταπάτη, την οργή, την εχθρότητα, την περιφρόνηση, τη θρασύτητα, τη ζήλια, την τσιγκουνιά, την αλαζονεία - χωρίς να εγκαταλείψει αυτές λοιπόν τις δέκα νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ανίκανος να πραγματοποιήσει την Αξιότητα.

«Εγκαταλείποντας αυτές τις δέκα νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να πραγματοποιήσει την Αξιότητα. Ποια είναι τα δέκα; Τη λαγνεία, το μίσος, την αυταπάτη, την οργή, την εχθρότητα, την περιφρόνηση, τη θρασύτητα, τη ζήλια, την τσιγκουνιά, την αλαζονεία - εγκαταλείποντας αυτές λοιπόν τις δέκα νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ικανός να πραγματοποιήσει την Αξιότητα». Δέκατη.

Το κεφάλαιο Ουπάλι, πέμπτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές, φόβος, άποψη, Βατζιγιαμάχιτα, Ουττίγια·
Κοκανούντα, άξιος προσφορών, πρεσβύτερος μοναχός, Ουπάλι, ανίκανος.

Τα δεύτερα πενήντα ολοκληρώθηκαν.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών. 10. Το βιβλίο των δέκα. 2. Η δεύτερη πεντηκοντάδα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org